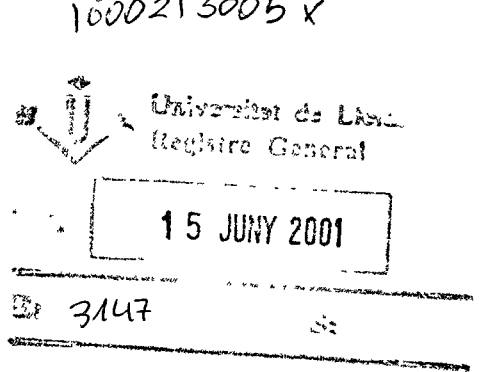

(043) "2001" SU1

UNIVERSITAT DE LLEIDA
Departament de Filologia Catalana

"Llengües en contacte i planificació
lingüística: occità, català i castellà a
l'escola aranesa.
Anàlisi de l'efectivitat de tres models
d'educació bilingüe"

Jordi Suïls Subirà

Directors: Dr. Àngel Huguet Canalís
Dr. Xavier Lamuela Garcia

Cicle superior català: fulls de dades prova
individual

RECOLLIDA DE DADES DE LA PROVA ORAL DE LLENGUA CATALANA

Escola

Nom i cognoms Núm.

EXERCICI 16 PRODUCCIÓ D' UN MISSATGE ORAL

	1ª	2ª	3ª	4ª
lexem s				
falt s				
puntuació				

	1ª	2ª	3ª	4ª
lexem s				
falt s				
puntuació.				

EXERCICI 17 PRODUCCIÓ DE FRASES

1		2	
3		4	
5		6	
7		8	
9		10	

EXERCICI 18 ORGANITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ.

	SÍ	NO
Segueix un ordre estructural narratiu.		
Hi ha equilibri entre totes les parts del discurs.		
Utilitza maneres de dir, expressions i mots adients.		
Hi ha repeticions innecessàries d'idees.		
Hi ha un salt en el discurs.		
Hi ha un buit en la informació.		

EXERCICI 19 REPRODUCCIÓ DE SONGS

	B	M		B	M
1			2		
3			4		
5			6		
7			8		
9			10		
11			12		

EXERCICI 21 LECTURA

Les formigues

Renoi els deures. En passo la mà per la panxa, intentant oblidar els dibuixos animats, i m'adono que m'han quedat els dits plens d'unes formiguetes malcarades: amb cara de divisió de quatre xifres amb decimals.

[ʃ] [s]

Jo intento espolsar-me-les, ignorar-les. Però no hi ha res a fer. La truita amb

[θ]

patates ^{de} tres ous que em fa la mare per sopar les esmorteeix una mica, i me'n

[z]

vaig a l'habitació amb la cartera plena de llibres i de formigues acusadores

[dʒ]

[z]

Però llavors l'ordinador em fa l'ullet i m'implora:

—Vols jugar amb mi?

[j]

I jo hi vull jugar, i tant, i penso que només serà una estoneta.

[u]

Empaïtera marcianets una bona estocca, verds, petits i lluminosos. Llavors la mare picca a la porta:

[ə]

—Val més que vagis a dormir, que ja és molt tard!

[t]

I sí, me'n vaig a dormir, intentant oblidar la cartera plena de deures

intactes. Però les formigues amb prou feines em deixen dormir, em corren

[ə]

[ɔ]

[j]

pels dits dels peus i omplen els meus somnis d'exàmens, de proves, de zeros

[gz]

[z]

panxuts, de capitals del món i de rius de noms impossibles.

Total errades de fonètica _____ Total errades d'entonació _____

Total errades de correcció _____ Temps _____ "

(abans d'acabar la prova i de passar a l'alumne següent, s'han de recollir el total d'errades)

Cicle superior occità: instruccions
d'aplicació

QÜESTIONARI D'ARANÉS. 6AU PRIMÀRIA.

S'a de demanar eth listat des escolans ath tutor. S'adjunherà eth listrat as pròves.

Abantes d'iniciar eth procés d'avaloracion cau assignar un numerò a cada escolan segontes eth listrat dera classa.

Es pròves se pòden aumplir tamb boligraf o tamb creion e goma. Sonqu'ei valabla ua responsa per pregunta. Se se mèrquen dues responses, s'anullarà era pregunta.

Era responsa corrècta s'a de mercar tamb ua crotz. Se se vò rectificar, cau hèr un cercle sus era repona incorrècta e mercà-ne ua de naua (er examinador ne meterà un exemple en tablèu).

Se i a quauque dubte ei melhor non contestar, pr'amor qu'es errors penalisen.

Cau tier en compde que i a exercicis qu'ocupen mès d'ua huelha.

Es escolans non an de començar er exercici que seguís s'er examinador non da era orde de començà-lo.

Er examinador a de liéger textuament es consignes mercades en letra cursiua.

Abantes de començar era pròva collectiua s'a d'aumplir eth huelheton de donades.

EXERCICI 1. INTERPRETACION E IDENTIFICACION DE TÈXTES.

Examinador: Ara vos liegerè uns tèxtes dus viatges. Vosati auetz de mercar quin ei eth diboish que correspon a cadun.

Fixatz-vos en exemple:

Jo digui: Cargue era taula.

Mercarietz damb una crotz eth caseton a. I a quate diboishi; sonqu'un correspon ath tèxte qu'escotaratz ara seguida.

1. Er esquirò dera coa longa e peluda ei dessus era branca deth vielh casse.

[Quate diboishi]

2. Cisco, eth deth peu frusat e cuert, pòrte lunetes e enguan s'a deishat mostacha. Aué pòrte camisa de quarrats e justet.

[Quate diboishi]

3. Es dus gats se pelejauen ena codina entà agarrar era pilòta de lan.

[Quate diboishi]

4. Eth vent s'emportaue era camisa qu'ère estienuda ena còrda deth balcon.

[Quate diboishi]

5. S'acostèc ara taula.

[Quate diboishi]

EXERCICI 2. RECONEISHMENT DE TÈXTES DE TIPOLOGIA DIUÈRSA.

Examinador: Ara vos liegerè uns tèxtes sonqu'un viatge. Vos cau méter eth numerò d'orde dera lectura deth tèxte a on correspongue a cada tipe de tèxte.

Fixatz-vos en aquest exemple: Es tribus deth Sahara an estat un simbèu de libertat. Damb camèus e arramades, se desplacen peth dessèrt, e a on placen era tenda, aquíu ei casa sua. Pendent es sòns desplaçaments, es nomades cerquen peishèus entà neurir es sòns animaues que son eth sòn mejan basic de vida.

Metetz eth numerò 0 en caseton que ditz: Se da explicacions sus persones, animaues, objèctes... Vos cau auer en compde que pòt passar que se repetisque un tipe de tèxte e que, en cambi, non gessen toti es tipos de tèxte. Liegetz damb atencion es paraules deth quadre deth quasèrn (Pausa braca).

1.

-Guarda mairia que requinquilhada que se manten! Com te va hemna? Com te va?

-Que va plan, e tu Tonet? Ja pòs parlar, ja bèn, be te veigui plan frescàs!

-Que cau tier eth truc!

-Quin Tonet! Tu tostemp chamós... Ja hège quauque temps que non mos vedíem.

-Òc guarda, d'arunan tau dia coma aué, d'an en an, e podé'c condar, que deth nòste temps n'i a bèth pialèr que j'an partit.

2.

Enes bòrdes de montanha cau diferenciar dues parts: era part a on viu eth pastor que a un larèr e eth lhet, e era part pròpriament dita bòrda qu'ei un petit lòc que se ten entà vederar es vaques, salvar bèth repopet o quauque cap de bestiar malaut.

3.

Hè a còder es truches ena padena.

Agarra tres ueus.

Bat-les.

Ahig es truches e barreja'c tot.

Met-ac tot ena padena.

4.

Ena cramba non i auie pas horat, tot ac aumplien es joguets, que s'apilerauen enes estatgères, dessus der armari, era tauleta de net, en lhet o en solèr madeish.

Tipe de tèxte	Tèxte num.
Se dan instruccions	
Se hè ua descripcion	
Se narren uns hèts	
Se dan explicacions sus es persones, animaus, objèctes...	0
Parlen diuèrsi personatges	
S'exprimissen sentiments, emocions...	

EXERCICI 3. MODISMES, LOCUCIONS E FRASES HÈTES.

Examinador: Mercatz damb ua crotz eth diboish que correspon ara frase hèta que vos liegerè ara seguida.
Fixatz-vos en exemple: Eth mainatjòt camine a quate pantes.

[Quate diboishi]

Mercarietz tamb ua crotz eth caseton b. Fixatz-vos enes frases, les liegerè dus viatges.

1. Aué que plò a còp de farrats.

[Quate diboishi]

2. Ei de mala lua.

[Quate diboishi]

3. Er arbe ei ath pè dera montanha.

[Quate diboishi]

4. Se n'anèc damb era coa entre cames.

[Quate diboishi]

5. Joan a audèths en cap.

[Quate diboishi]

EXERCICI 4. RECONEISHEMENT DE LEXIC ESPECIFIC DE D'AUTI AIRAUS.

Examinador: Fixatz-vos enes diboishi. Vos liegerè, dus viatges, ua sèria de quate paraules. Vos cau mercar era paraula que correspon ath diboish. Sonqu'ua des opcions ei corrècta.

Escotatz er exemple: a. plan, b. cases, c. carretèra, d. camp.

Mercarietz eth caseton a a on i é era paraula **plan**, que correspon ath diboish. Ara escotatz-me damb atencion:

1. a. quilhada, b. fenianta, c. erosa, d. guiterosa

[Quate diboishi]

2. a. sostre, b. bilhèstres, c. moquets, d. peles

[Quate diboishi]

3. a. arraïc/arraïtz, b. carrolha, c. broton, d. crospa

[Quate diboishi]

4. a. horca, b. dalha, c. arair, d. pletèra

[Quate diboishi]

5. a. bohar, b. piular, c. delir, d. hóner

[Quate diboishi]

6. a. broton, b. boton, c. camèra, d. carrolha

[Quate diboishi]

EXERCICI 5. COMPRESION DE TÈXTES.

Examinador: Escotatz damb atencion eth tèxte que vos liegerè un còp, dempús auratz de respóner ues preguntes sus eth tèxte. Entà cada pregunta vos liegerè quate responses. Per exemple:

(Er examinador escriu en tablèu era pregunta e eth quadre qu'eth alumne a en caièr)

	a	b	c	d	e
1					

Pera seua africana se passege un elefant enorme.

Com ei aqueth elefant?

- a. de color ròsa
- b. petit
- c. gròs
- d. pèc

Meteriètz ua creu en caseton 1-c.

Escotatz damb atencion.

Tèxte 1.

Ath cant d'un arriu i auie un pibo que se deishauè amorassar pera doça man deth vent e es sues huelhes hègen un bresilhadís gaujós e plen de vida. Non guaire luenh d'eth, se lheuauè un sause que malurosament ploraue e ploraue, trist e migrós, pr'amor que encara non li auien pas gessut es huelhes. Un bèth dia que eth solei gessec peth darrèr des nauti tucs e ludec peth dessús des flors dera pradaria, quan arribèc ath cant der arriu enlumenèc eth pibo, que dormie tanplan perque auie estat de hèsta era net passada tamb quauquí ihons.

Per contra, quan eth solei toquèc ath sause, aquest se desvelhèc e en torn de plorar com ac hège tostemp, arric. E sabetz per qué? Donques pr'amor qu'ère eth prumèr dia dera primauera e lèu huelharie.

1. Es personatges des quaus se parle son...

- a. dus animaus
- b. dus arbes
- c. tres arbes
- d. dus gojats

2. Un d'eri ei trist perque...

- a. encara ei de net
- b. a heiret
- c. encara non a huelhes
- d. li an queigut es huelhes

3. Dempús ei content perque...

- a. li gesseràn es huelhes
- b. anarà de hèsta tota era net
- c. se hè de dia
- d. ei primauera e comence a hèr bon temps

4. Com penses qu'ei era persona qu'a escrit eth tèxte?

- a. li agrade préner eth solei
- b. pense qu'es arbes parlen
- c. li agrade gésser de hèsta
- d. li agrade era primauera

Tèxte 2.

En nòste parçan era bòrda ei ua bastissa a on se i embarre eth bestiar quan non ei ena montanha. Ei hèta de pèira e eth sòn tet o losat ei cubertat de lòses, encara qu'en temps vielh n'ère de palha. D'aguesti ne podem trapar enes pòbles de Bausen e Bordius.

I a dues parts:

Era planta baisha ei aucupada peth bestiar. Ena part nauta se i sauve era èrba, es dues plantes son desseparades per un solèr de husta. Eth solèr der estable ei tot cauçadat de pèira. Ena paret mès longa der estable i trobam eth rastilhèr hèt de husta que se comuniqua tamb eth palhèr per ues trapes per a on baishe era èrba, que servís de neuriment entath bestiar.

En fòrça bòrdes entà non auer de gèsser entath carrèr i a ua comada, qu'ei entà beurar eth bestiar, tostemp a ran de paret, e pòt èster hèt damb un arbe uedat o d'ua pèira longa.

1. A on podem trapar bòrdes tamb tet de palha?

- a) En Quate Lòcs.
- b) Aué sonque trobam bòrdes damb tet de lòsa en Bausen e Canejan,
- c) En Es Bòrdes e Era Bordeta.
- d) En quinsevolh pòble dera Val d'Aran.

2. Quina d'aguestes afirmacions ei era corrècta?

- a) Ena part de naut dera bòrda trapam er estable e ena part baisha eth palhèr.
- b) En estable se i sauve era palha.
- c) Eth palhèr ei eth lòc aucupat peth bestiar.
- d) Ena part de naut dera bòrda trapam eth palhèr e ena part baisha er estable.

3. A on se trape eth rastilhèr?

- a) Ath miei dera bòrda.
- b) A ran dera paret dera bòrda.
- c) Ath dejós des trapes.
- d) En un cornèr dera bòrda.

4. Damb quini materiaus se bastissen es comades?

- a) Sonque pòden èster de husta.
- b) Sonque pòden èster de pèira.
- c) Pòden èster de husta, de pèira e de hèr hargat.
- d) Pòden èster de husta o de pèira.

EXERCICI 6. FORMACION DE PLURAUS.

Examinador: hètz er exercici numerò 6 e, quan acabetz, demoratz-vos.

Transforma es frases en tot seguir eth modèu: Era camisa ei blanca. *Es camises son blanques.*

1. Er arbe ei fòrça naut.
son fòrça
2. Eth òme ei fòrça gran.
hemnes
3. A tu t'agrade que a nosati mos hèsquen un present.
A m'agrade que a vosati molti
4. Eth mainatge escarrabilhat compren era leçon.
Era es
5. Nosati auem un coche blu
Vosati casa

EXERCICI 7. FLEXION VERBAU E DERIVACION.

A. Met eth vèrb, que i a entre parentèsis, ena forma adequada:

1. Cau que jo (treir) a passejar eth can.
 2. Pes tardes me (passejar) pes carrèrs.
 3. Maria se (seir) tostemp ath cant dera hièstra.
- B. Càmbia era expression entre parentèsis per ua paraula que volque díder çò de madeish:
Exemple: Li (méter bendes) en braç. Li *embendèren* eth braç.
1. Vòlen (méter ena preson) ath lairon.
 2. Aquest carrèr s'aurie d' (méter pèires) entà que sigesse polit.
 3. Joan s'a (metut malaut) perque non minge.
 4. M'an (metut pasta) un dent.
 5. Joan s'a (tornat praube) en tres ans.

C. Completa es frases següentes en tot usar un derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Qui ei eth (panar) que m'a prenut eth libre?
2. M'è (lord) es mans damb tinta de color blu.
3. Era (praube) ei un problèma grèu en Africa.
4. Joan ei un (caçar) fòrça valent.
5. Peir trabalhe de (paret) en França.

D. Met un adjectiu derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Aqueth gojat a neishut ena Val d'Aran, mès es sòns pairs son (Múrcia).
2. Er arròs (Andalusia) m'agrade mès.
3. En Lhèida era gent parle (Catalonha).

EXERCICI 8.

Hètz er exercici numerò 8 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Mèrca damb ua crotz era opcion corrècta:

1. Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. Òc que
 - a. lo semble
 - b. li semble
 - c. ne semble
2. Se vas entara hèsta,
 - a. pòrta-li quauquarren
 - b. pòrta-i quauquarren
 - c. pòrta-lis quauquarren
3. Ditz que non li ès simpatic. E tu qué penses?
 - a. li
 - b. ne
 - c. te
4. vestit t'agrade mès?
 - a. Qué
 - b. Quau
 - c. Quin
5. Aquera bicicleta tua m'agrade.
 - a. Me la venes?
 - b. Me venes?
 - c. Ac venes?
6. Vò que li dongues aqueres causes.
 - a. Los i das?
 - b. Lis das?
 - c. Les ac das?
7. Empòrta- quauquarren entà vrespalhar.
 - a. lo
 - b. te'n
 - c. li
8. A on ei? Non lo veigui
 - a. entre
 - b. darrèr
 - c. enlòc
9. M'an hèt a vier t'ajudèssa.
 - a. entà que
 - b. perque
 - c. tà
10. Voleria anar a jogar, ara me cau premanir eth minjar.
 - a. maugrat que
 - b. mès
 - c. donques

11. Crida a Joan, que me pensi qu'ei

- a. a naut
- b. naut
- c. en naut

12. ei Joan?

- a. On
- b. A on
- c. En on

13. Açò m'ac an dat tu.

- a. entà
- b. per
- c. de

EXERCICI 9. IDENTIFICACION LAGUENS DERA FRASA: NÒM, ADJECTIU, VÈRB E ADVÈRBI.

Examinador: Hèt看 er exercici numerò 9 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Lieg eth tèxte:

Eth gat Trisonha ei un gat blanc, gras e tamb uns mostaches longui e punchents. Tostemp ei adromit laguens d'un cistèr e se desvelhe de net. Alavetz se hè un torn peth tet ensús en tot campar se dilhèu i tròbe bèth arratòt.

Ara, escriu tres nòms, tres adjectius, tres vèrbs e tres advèrbis trèti deth tèxte anterior en quadre que seguís:

Nòm	Adjectiu	Vèrb	Advèrbi

EXERCICI 10. DISCRIMINACION FONETICA.

(Er examinador diboisharà un quadre de solucions en tablèu entà mostrar as alumnes a on cau mercar.)

Examinador: Escotatz es paraules qu'ara vos liegerè dus còps.

1. Metetz ua crotz segon se sonen coma sopa o coma lua [u/y]:

1. Soca 2. Husta 3. Truhes 4. Lorda

2. Metetz ua crotz segon se sonen coma cèu o coma pera [ɛ/e]:

1. Papèr 2. Prengui 3. Hèsta 4. Hèsqui

3. Metetz ua crotz segon se sonen coma man o coma sant [ŋ/n]:

1. Vesin 2. Son 3. Long 4. Tant

EXERCICI 11. DICTAT.

(Er examinador harà tres lectures del tèxte; era dusau serà mès pausada entà qu'er alumne age temps d'escriuer: Se dicten es signes de puntuacion.)

Examinador: Ara vos liegerè ues frases tres còps. Eth primèr còp ei entà que les escotetz; era dusau, les liegerè a plaser entà que les escrigatz, e era tresau, entà que repassetz tot eth dictat.

Dictat:

Es mosques son insèctes que vòlen
Ia dotze peishi ena peishèra dera hièstra
 Aqò servís entà saber es prètzi
 Aquera hemna viu ena casa deth deuant que da ath passeg
 Aquera mainada portaue un mochet ena man
 Eth sòn frair l'ac preneç
 M'an portat en espitau perque sò malaut
 Mos an explicat un aute còp era istòria dera umanitat

EXERCICI 12. INTERPRETACION D'ORDES.

Examinador: Hètz er exercici numerò 12 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Escriuer ua letra:

Agarri ua huelha de papèr e un boligraf
 Meti eth papèr laguens dera engolòpa e la barri
 Lanci era engolòpa ena boèta
 Meti eth sagèth
 Escriui era adrèça deth destin
 Escriui era letra ena huelha de papèr

EXERCICI 13. IDENTIFICACION DERA INFORMACION BASICA D'UN TÈXTE.

Examinador: Hètz er exercici 13 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Eth ser de deluns, tàs 22.30, se produsic un accident de transit ena carretèra N-630, en tèrme de Prats. Un Peugeot 206 esguitlèc pera aigua que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja queiguda pendent era tarde, tustèc tamb era barana der aute costat de carretèra e se caplheuèc totaument. Dus joeni deth municipi de Figueres, que viatjauen en coche, demorèren embarradi laguens.

A qui a passat çò qu'explique era notícia?

Qué a passat?

Com a passat?

Quan a passat?

A on a passat?

EXERCICI 14. USATGE D'ESTRATEGIES DE BESONH ENTÀ UA BONA COMPRESION.

Examinador: Hètz er exercici numerò 14 e, en auer acabat, demoratz-vos.

En un.....fòrça polit i viuie ua princessa
 qu'auie fòrça flors e audèths en sòn.....
 Entremiei de toti eri subergessie
 ua.....cardalina que.....tostemp tamb
 ua.....armonia. Un bèth dia era princessa la
 volec.....ath laguens d'ua.....d'aur
 entà que solet.....entada era e
 la.....pes maitins.
 Mès.....d'aqueth dia que la.....ath
 laguens dera....., er audèth demorèc carat.

EXERCICI 15. IDENTIFICACION DE PARAULES SEGON ETH SÒN SIGNIFICAT.

Examinador: Hètz er exercici numerò 15 e, en auer acabat, demoratz-vos.

A. Escriuer eth contrari des mots entre parentèsis:

1. Era lauseta apareishec.....(tardiua)
2. An(enlordit) de plastics tot eth prat
3.(plantaratz) es arbes

B. Escriuer un sinonim des mots entre parentèsis:

1. Era flor ei de color(jaune).
2. Se mingèc un tròç de (pernilh).
3. As de(causir) eth mès bon.
4. Joan volie.....(escandir) era lum.

C. Mèrca damb ua crotz era resposta corrècta:

1. Ua val sarrada ei:
 - a. ua val longa.
 - b. ua val a on non podem pas entrar.
 - c. ua val d'a non non podem pas gèsser.
 - d. ua val prohonda e escura.
2. Parar era man ei:
 - a. arturar a quauquarrés.
 - b. evitar que passe quauquarren.
 - c. demanar ajuda.
 - d. demorar beneficis sense trabalhar.

D. Mèrca damb ua crotz era resposta corrècta:

1. Se digui que cerque era net enes aramaris digui:
 - a. que s'enganhe.
 - b. que non ei jamès cossent.
 - c. que s'amague.
 - d. que non a armari en casa.
2. Se digui qu'un lòc ei plen com un ueu voi díder:
 - a. qu'ei un lòc petit.
 - b. qu'ei un espaci esferic.
 - c. que i a molta gent.
 - d. que i a garies.

EXERCICI 16. PRODUCCION D'UN TÈXTE.

Examinador: escriu un tèxte sus ua des opcions que seguissen:

Ua carta as pompièrs entà dà-les es gràcies per auer amortat un huec en bòsc.

Ua carta a un amic entà didé-li qu'è lejut un libre de viatges que m'a agradat molt e proposa-li que lo liege.

Ua carta a un cosin mèn que viu en Tarragona entà didé-li que m'an agradat molt es vacances qu'è passat aquíu aquest darrèr estiu e convidà-lo a vier tara Val d'Aran.

EXERCICI 17.

Illustracion 1: es gojats que humen.

[Ua istòria en quate diboishi]

Illustracion 2: eth lion.

[Ua istòria en quate diboishi]

EXERCICI 18.

1. Era mair que cride ath hilh que ges a jogar.

[Un diboish]

2. Eth gojat que se desvelhe.

[Un diboish]

3. Er òme que vrenhe.

[Un diboish]

4. Er òme que combregue.

[Un diboish]

5. Eth gojat que daurís eth calaish.

[Un diboish]

6. Un òme que bohe ua candèla.

[Un diboish]

7. Un vaishèth.

[Un diboish]

8. Fruta.

[Un diboish]

9. Un gojat que vò alugar eth huec.

[Un diboish]

EXERCICI 19.

[Un diboish]

EXERCICI 20.

1. Ei ua huelha o ua man? [ŋ]
2. Ei un òme o ua hemna? [nn]
3. Ei eth braç o eth cap? [bb]
4. Qué i a en plat: es ueus o eth peish? [z]
5. Ei un mètge o un capelhà? [dʒ]
6. Ei era lua o eth solei? [y]

[Diboishi dera pròva de fonetica]

EXERCICI 21.

-Qué ei tot aquest rabatge e sarrabastalha?

-Ven eth circ!

-Elefants pes carrèrs, monards que van ensús e enjós, quina pòur. Ò! E leons! Me'n vau entà casa.

-Ja ei aciu eth circ. Vietz, aué peth ser, senhors e dames. Veiratz trapezistes e equilibristes, pantres e nanos, leons e elefants e monards.

Vietz a veir eth mage Zip-Zop que hè desparéisher dus conilhons e hè paréisher dètz palomes.

Vietz e non vos aç pensetz. Vos i demoram.

-Papa, i anaram?

-Tiò, semble ua causa interessanta, açò deth circ.

Eth circ ei installat en parc, ath hons deth passeg. Aquest ser i anaram.

Errades de fonetica:

Errades d'entonacion:

Errades de correccion:

Temps:

Cicle superior occità: questionari
col.lectiu

PROVA DE LLENGUA ARANESA

Cicle Superior

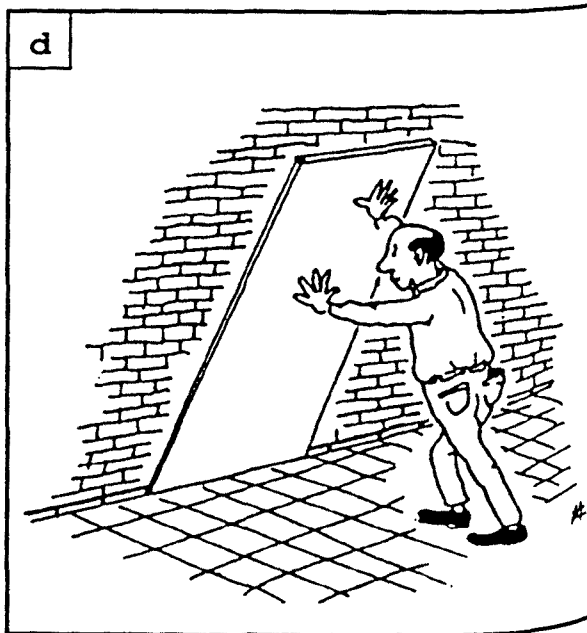
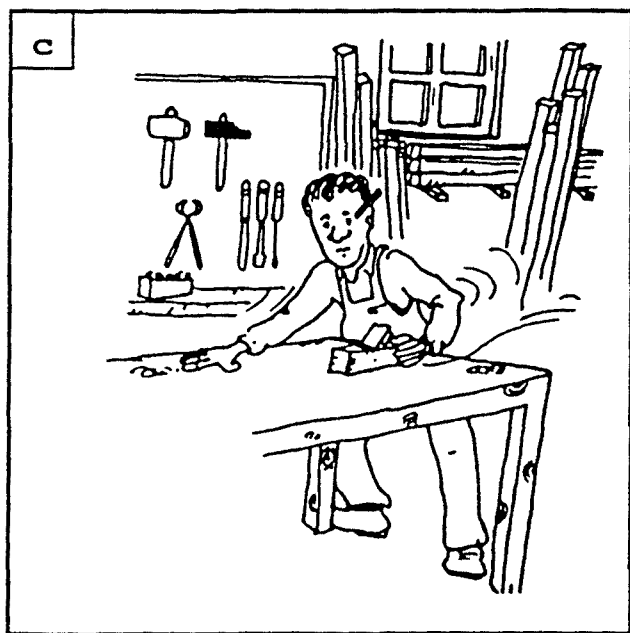
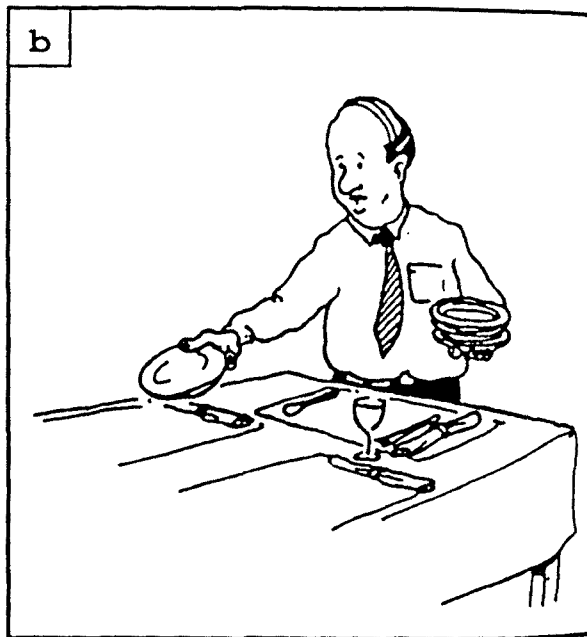
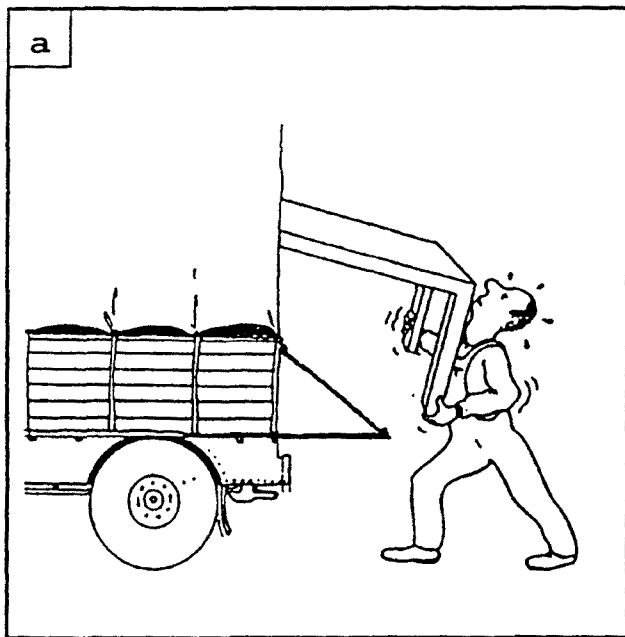
Escola _____

Nom i cognoms _____

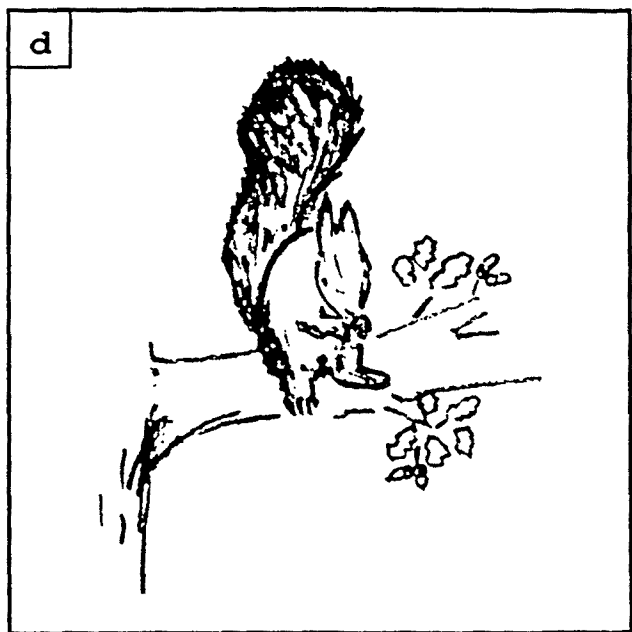
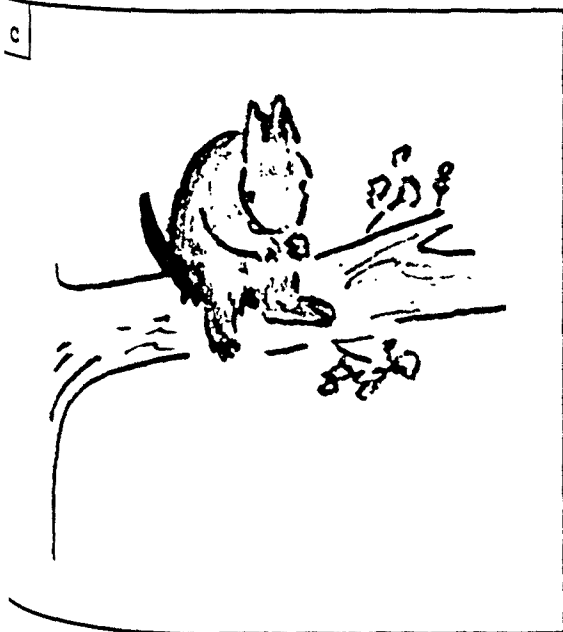
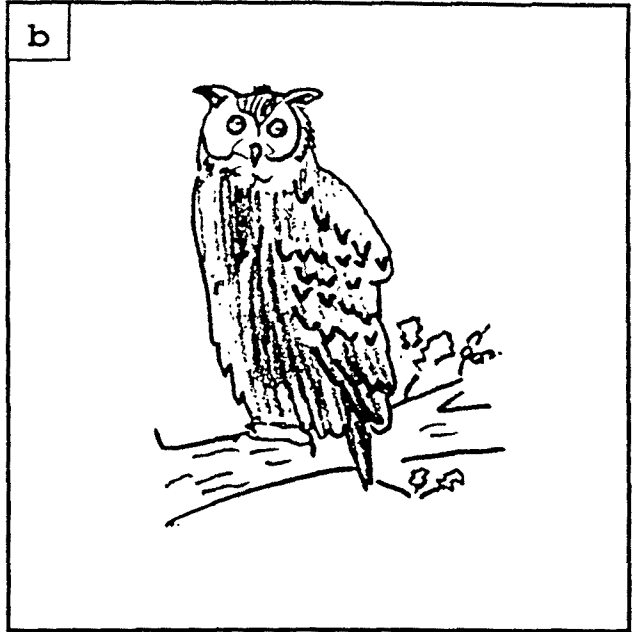
Núm. _____

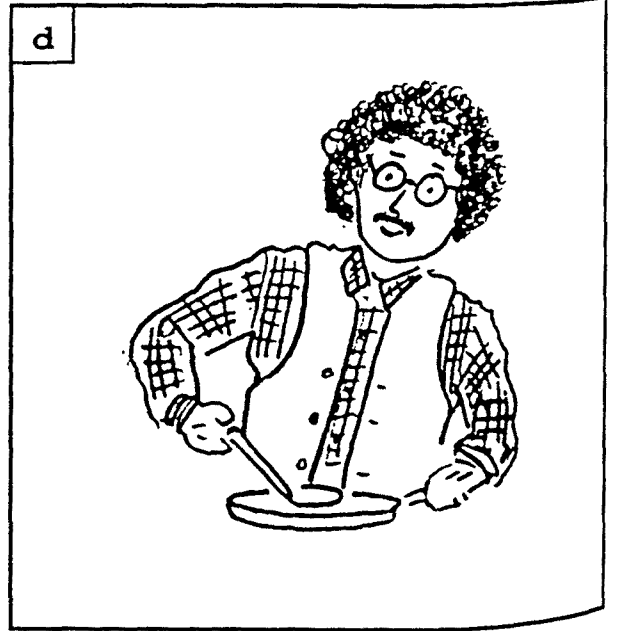
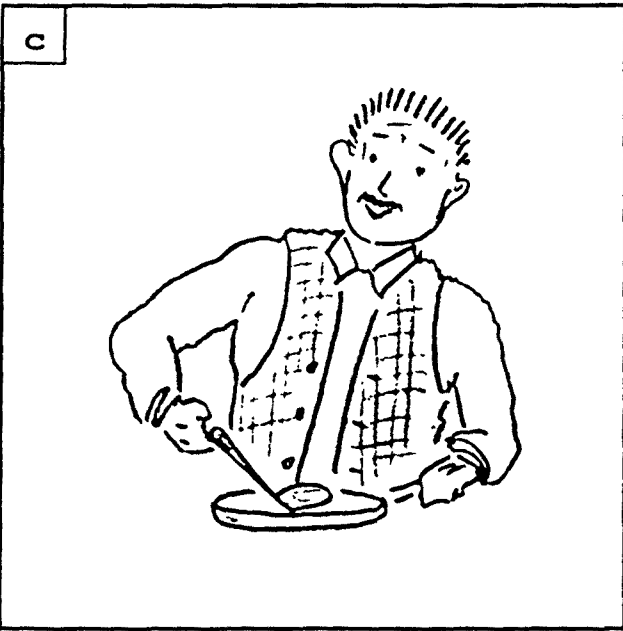
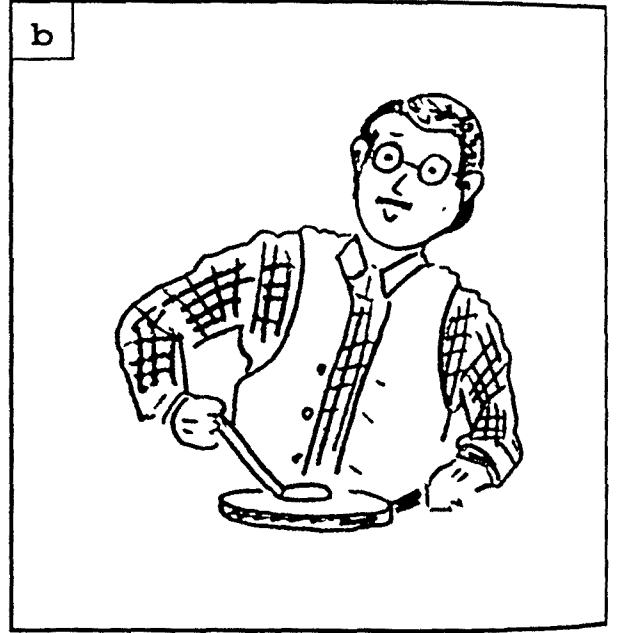
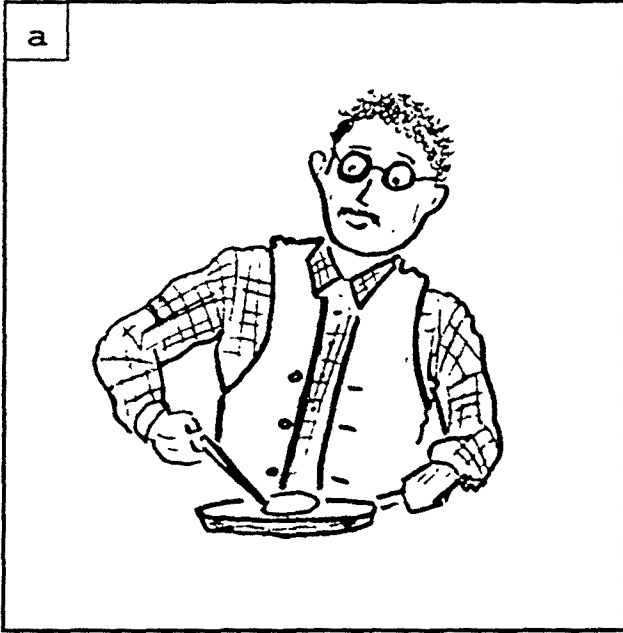
EXERCICI 1

Exemple

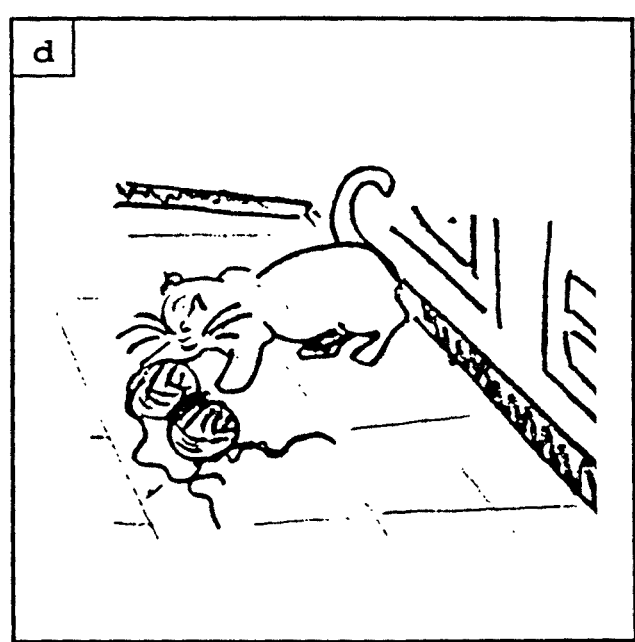
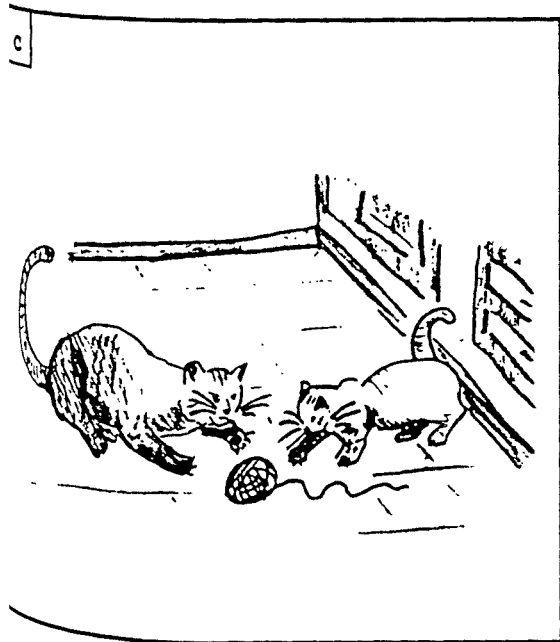
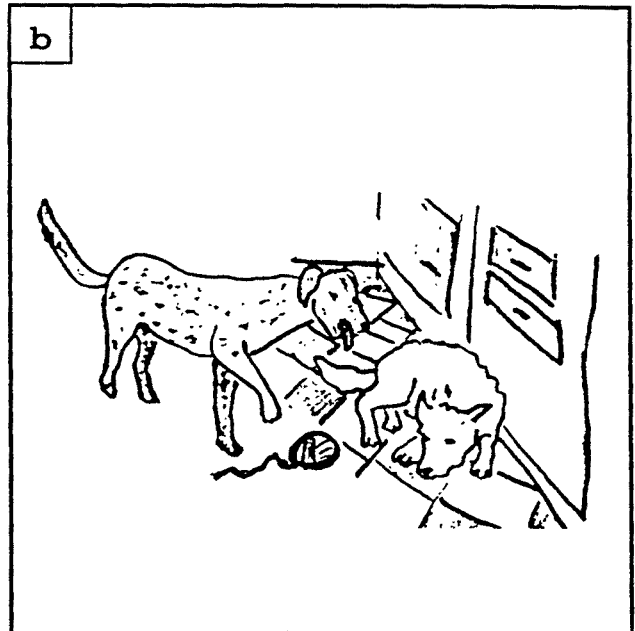
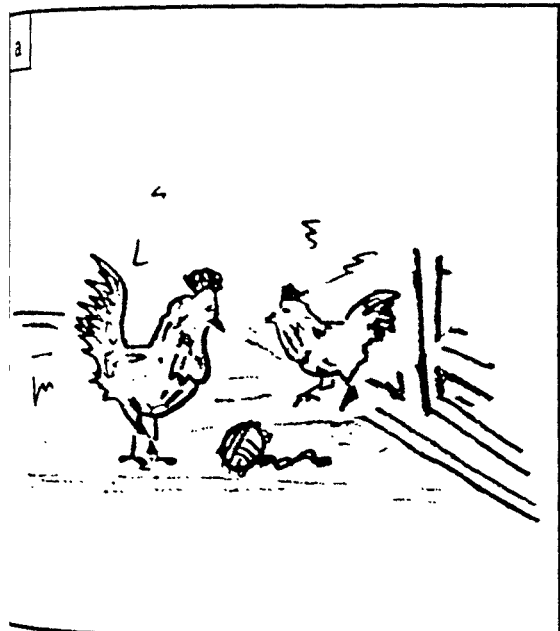

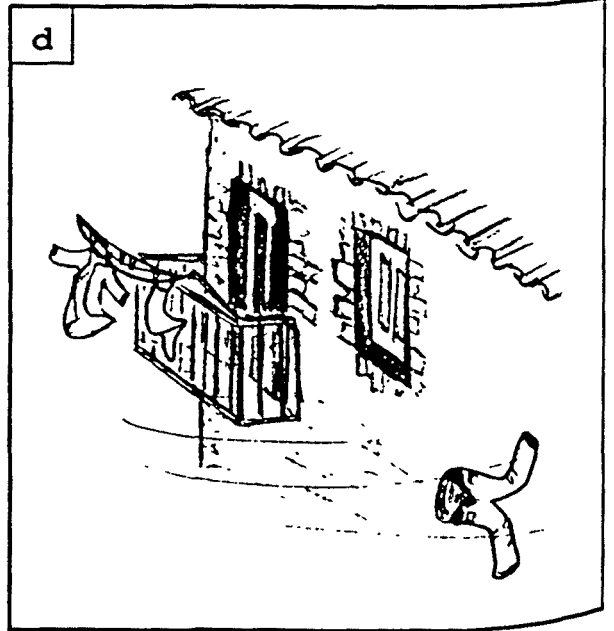
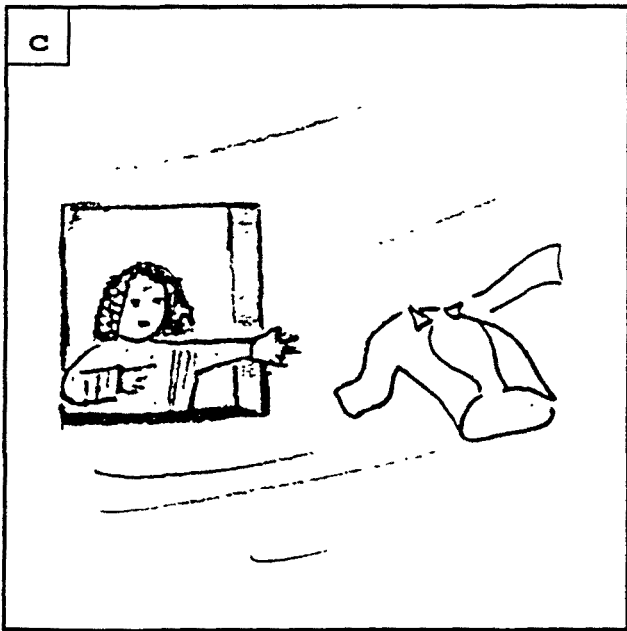
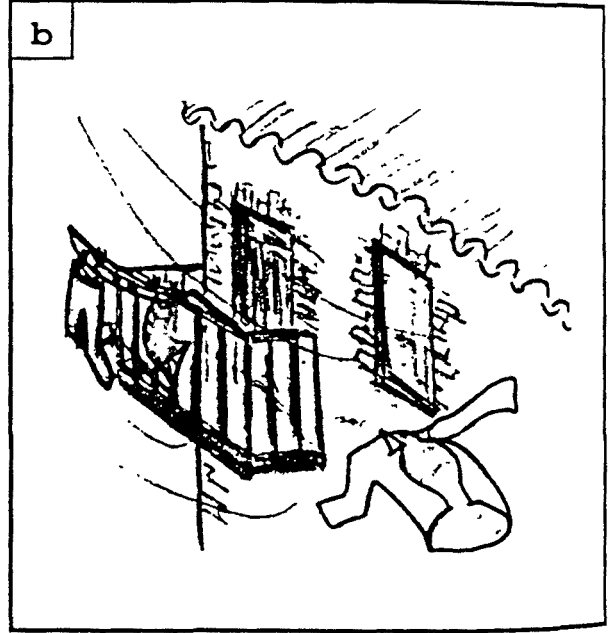
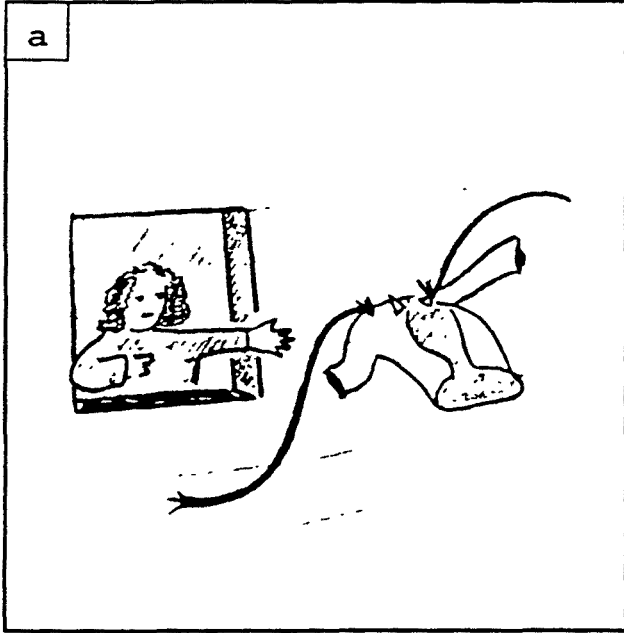
1

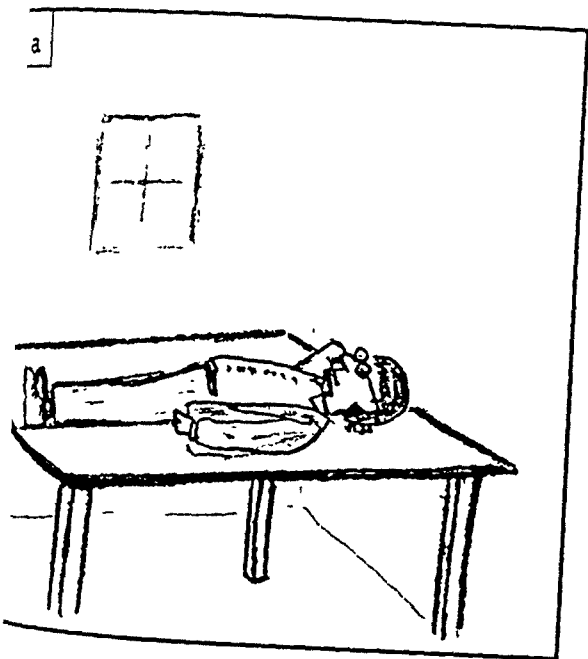
3

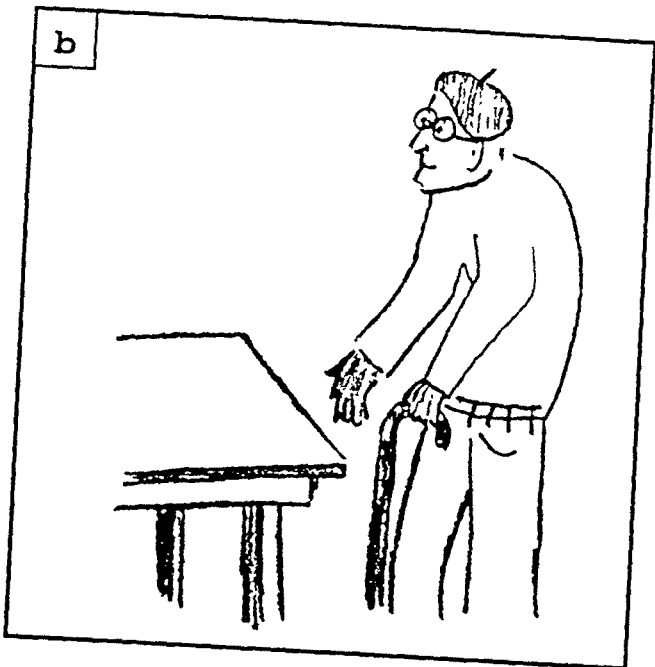

5

a

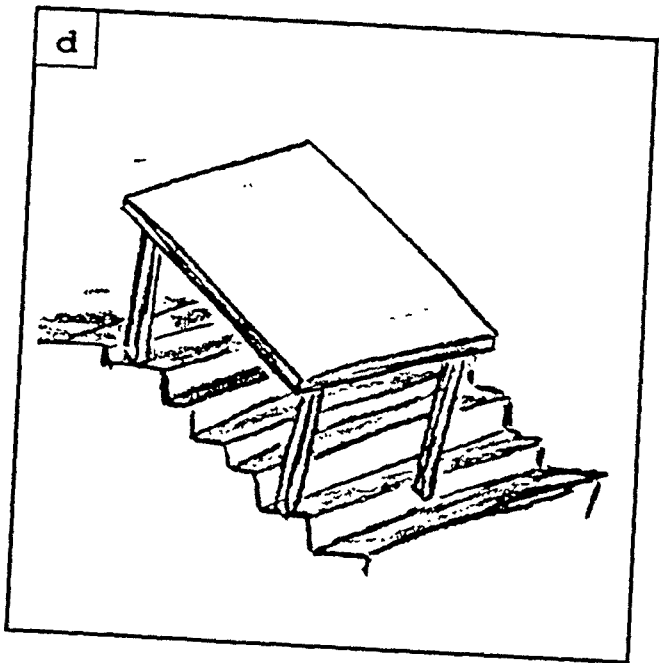
b

c

d

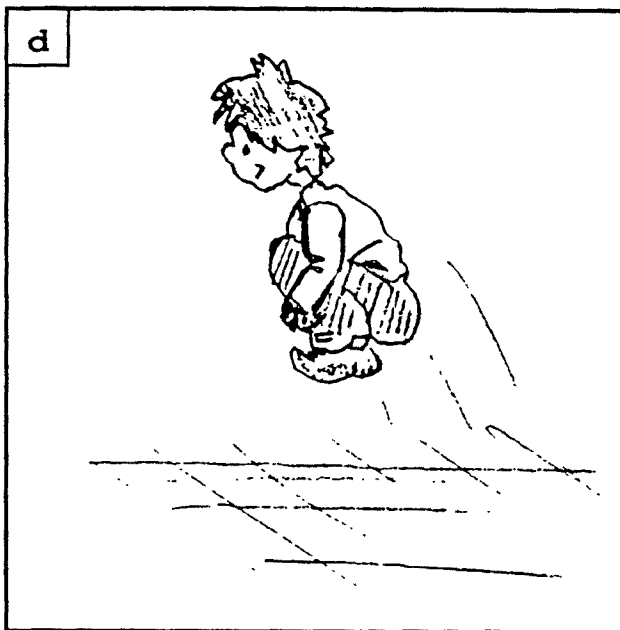
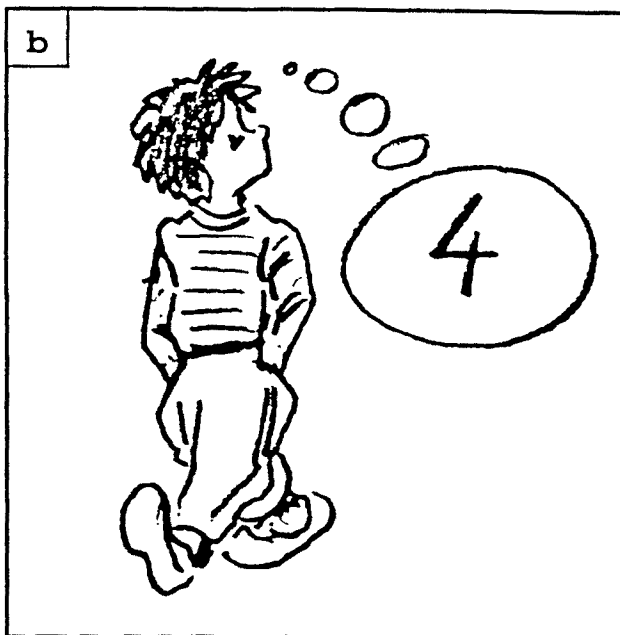

EXERCICI 2

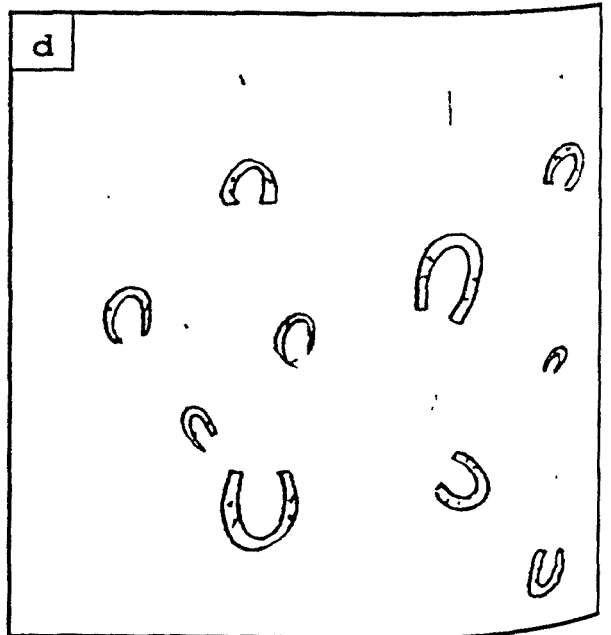
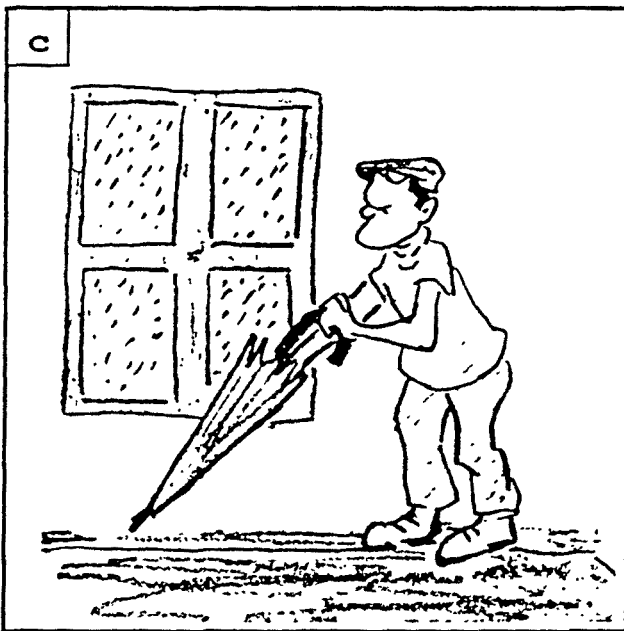
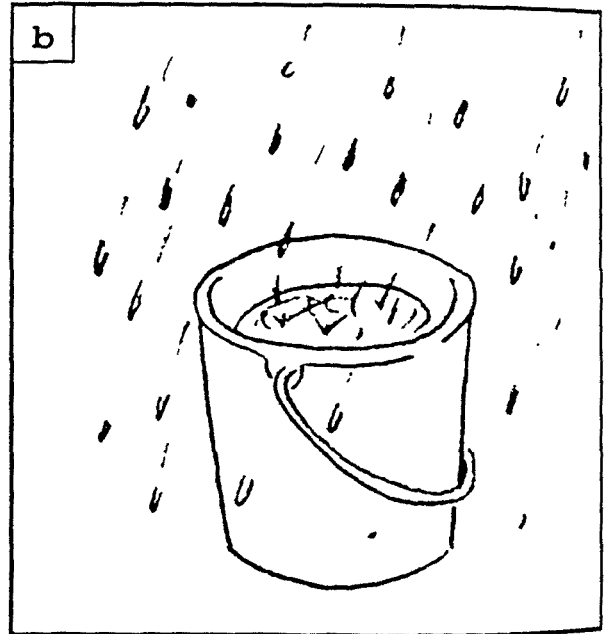
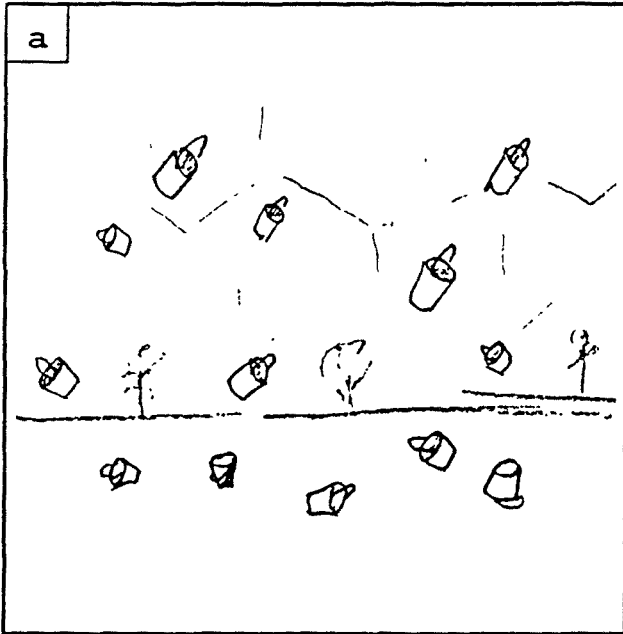
Tipe de tèxte	Tèxte num.
Se dan instruccions	
Se hè ua descripcion	
Se narren uns hêts	
Se dan explicacions sus es persones, animaus, objèctes...	0,
Parlen diuèrsi personatges	
S'exprimissen sentiments, emocions...	

EXERCICI 3

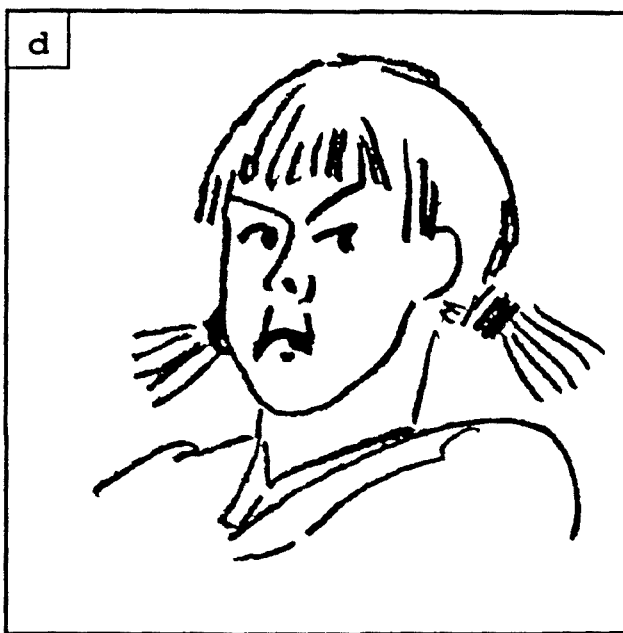
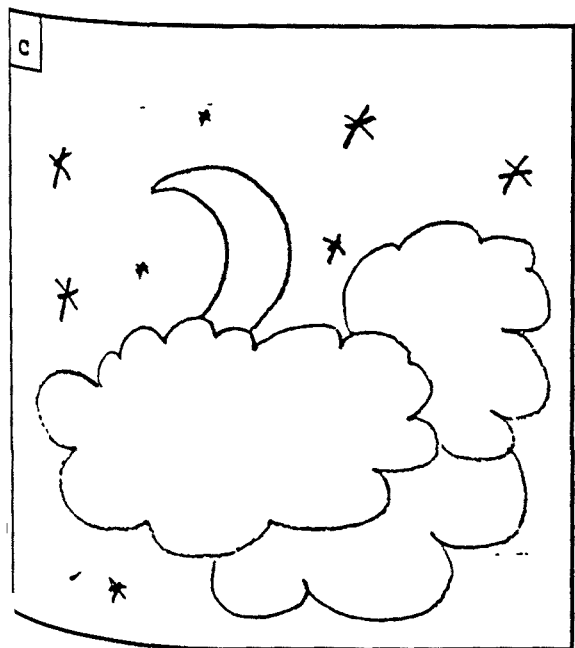
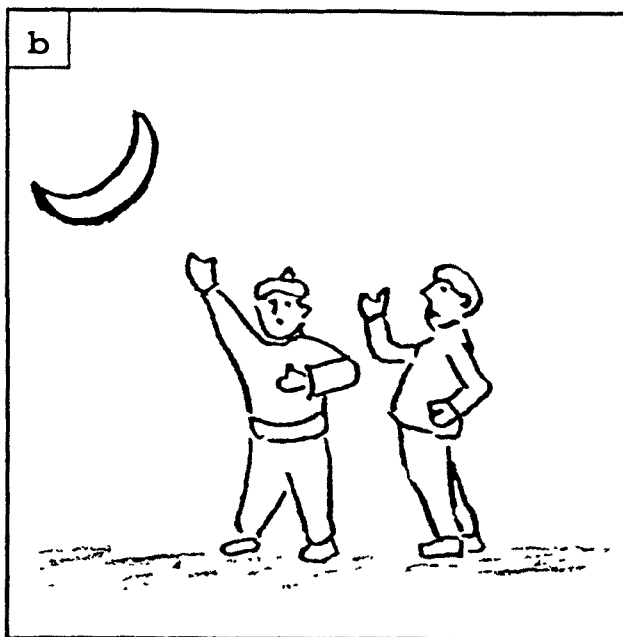
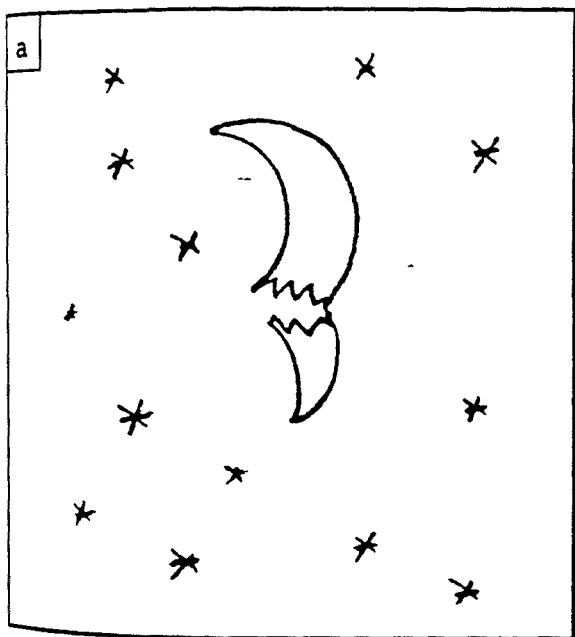
Exemple

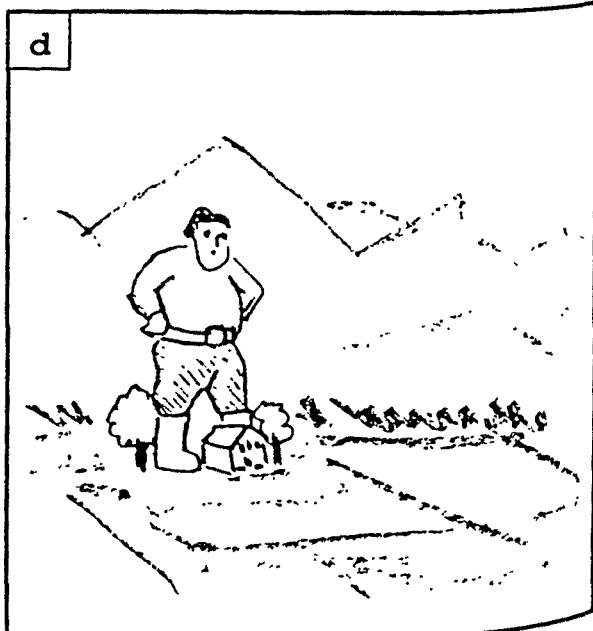
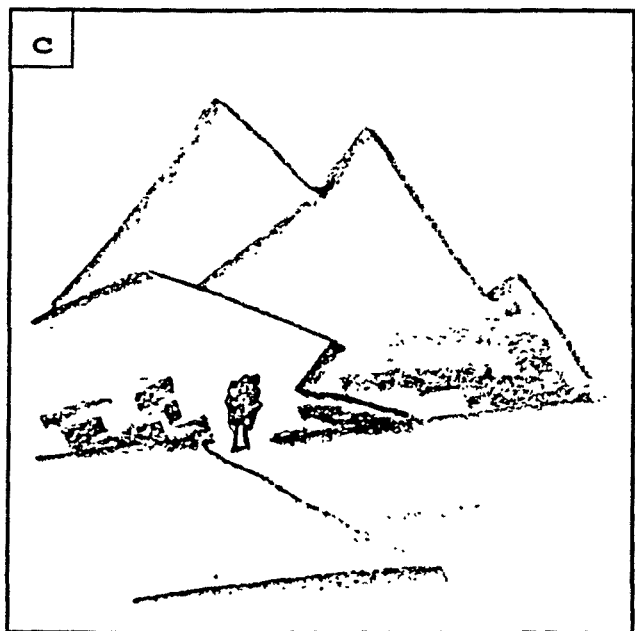
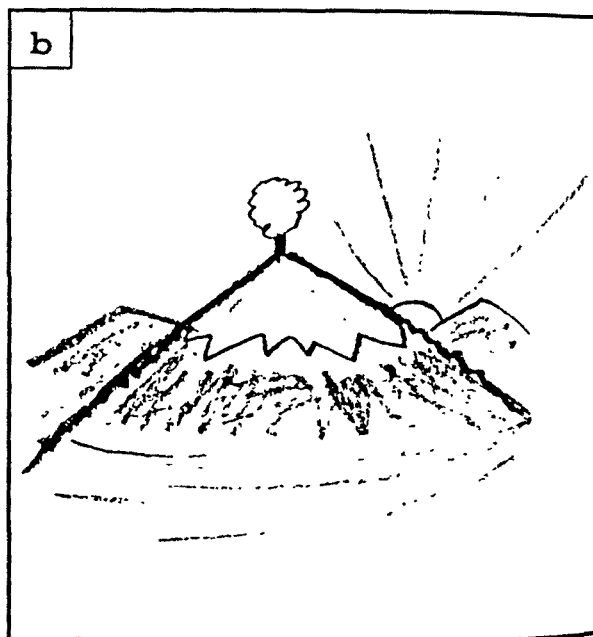
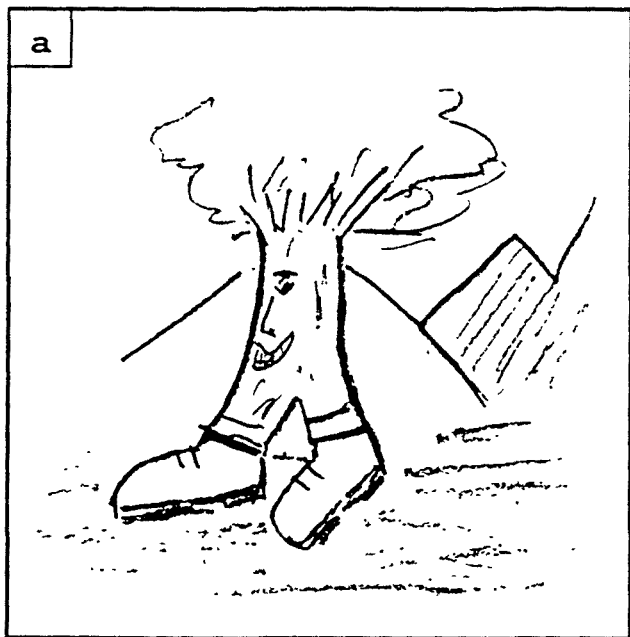

1

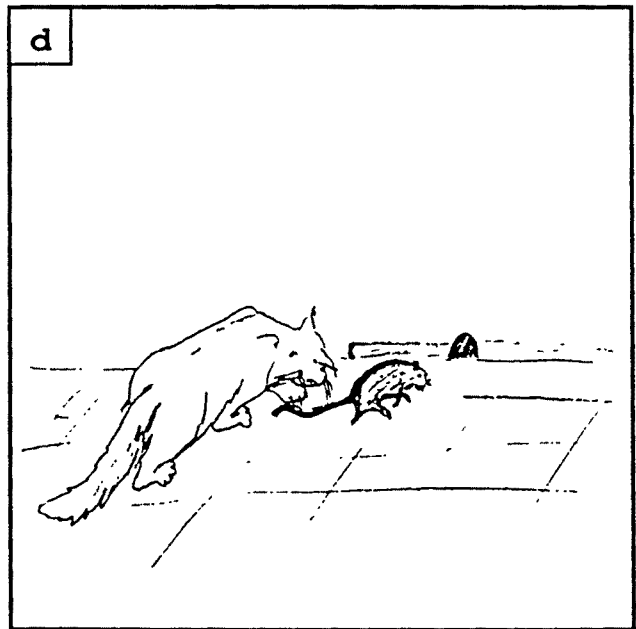
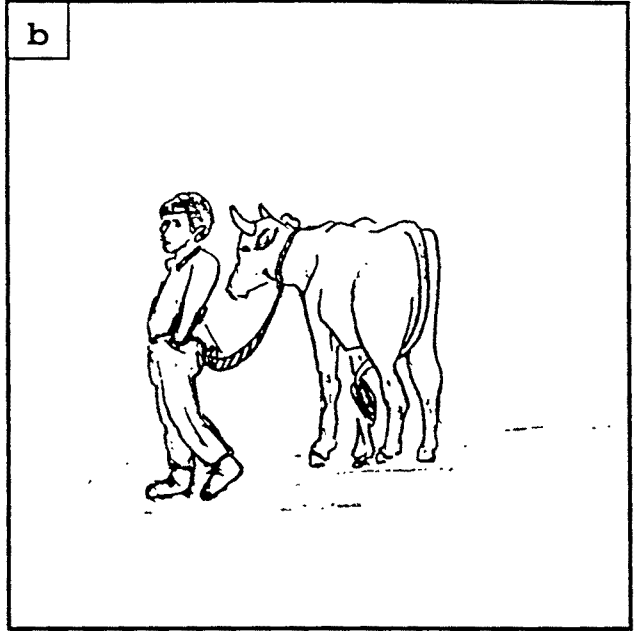
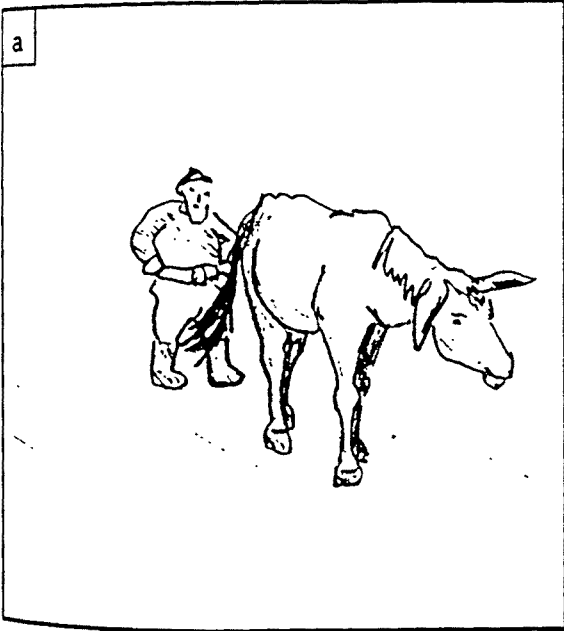

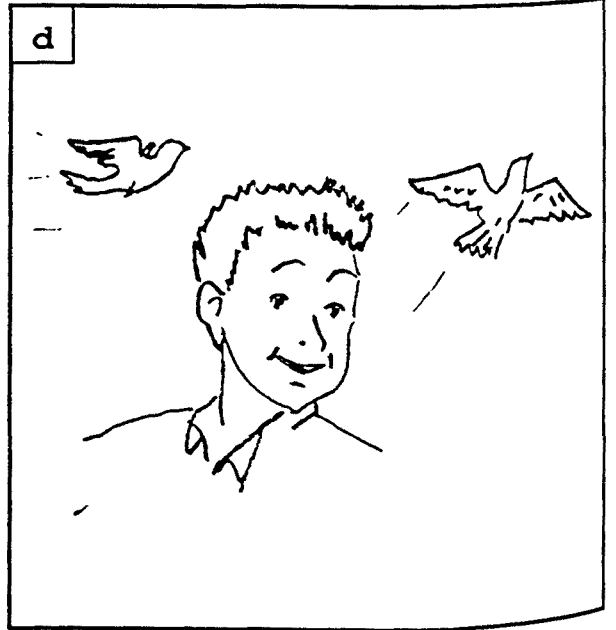
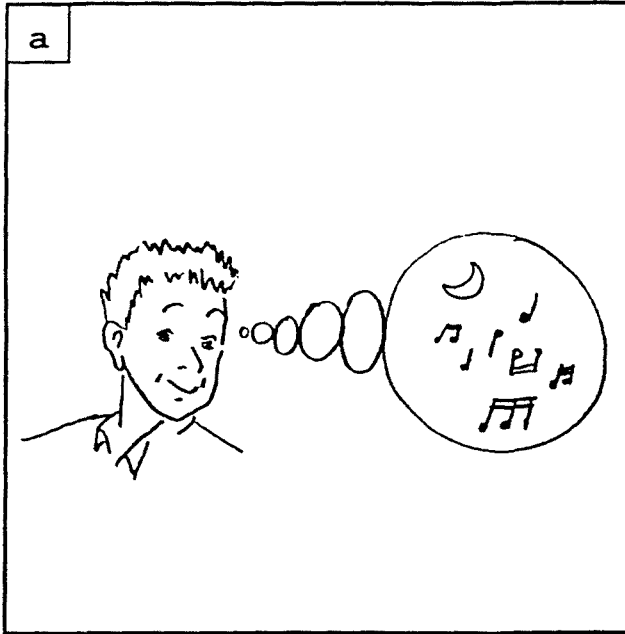
2

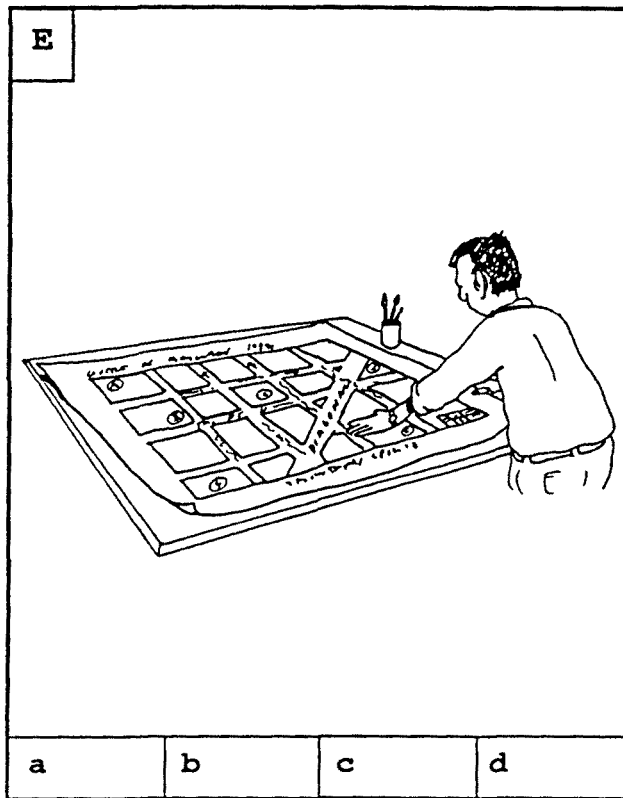
4

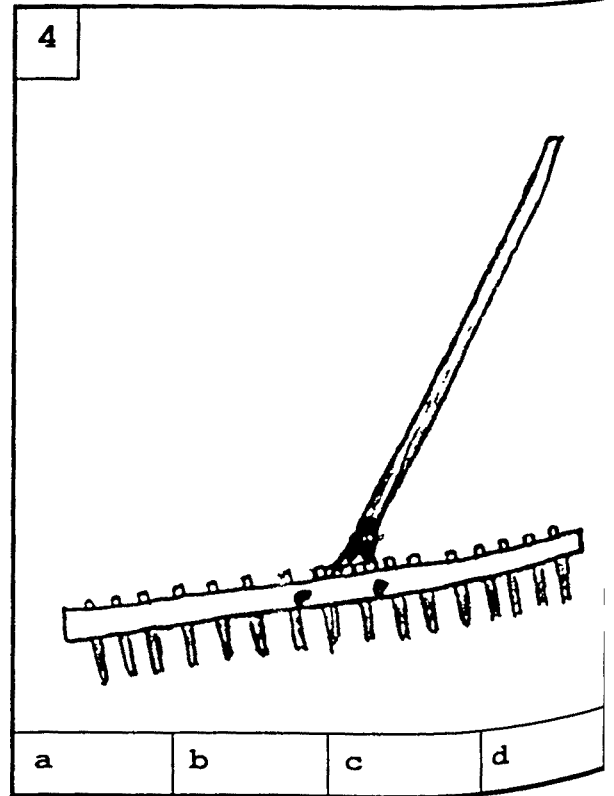
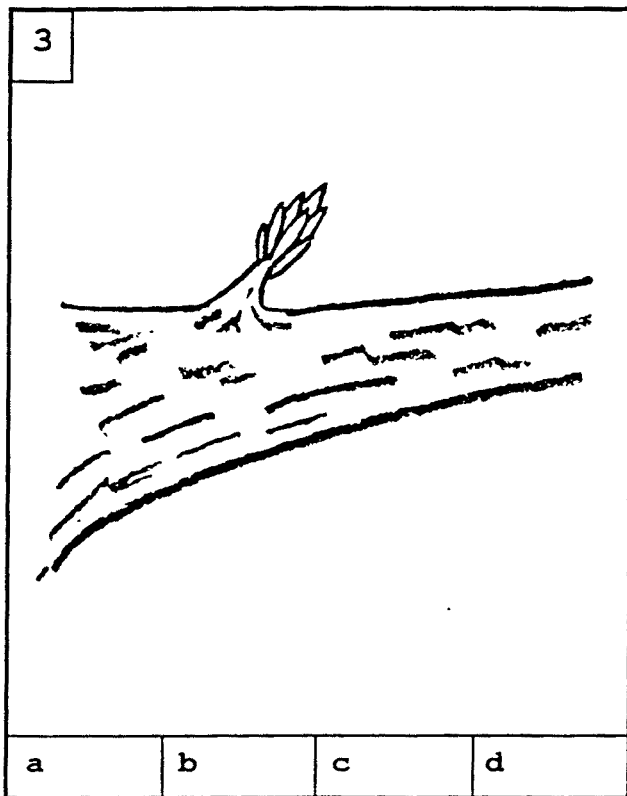
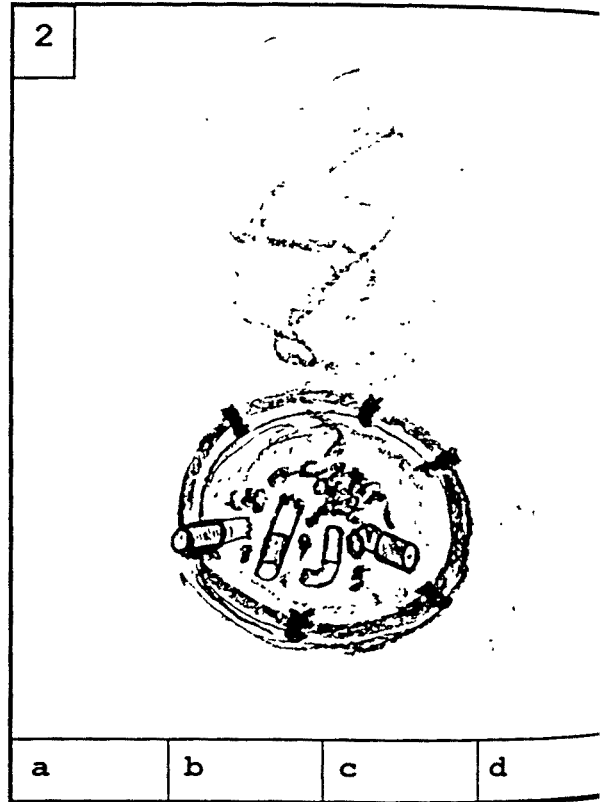
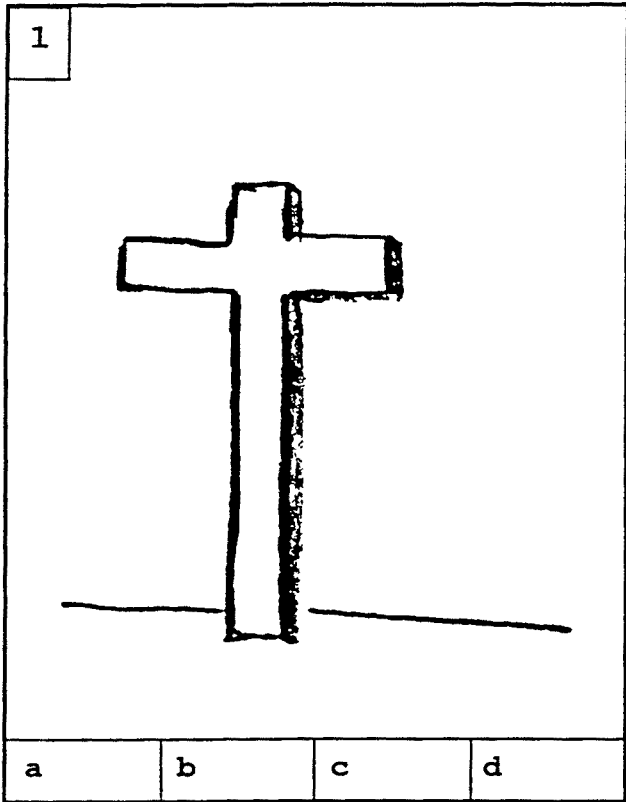

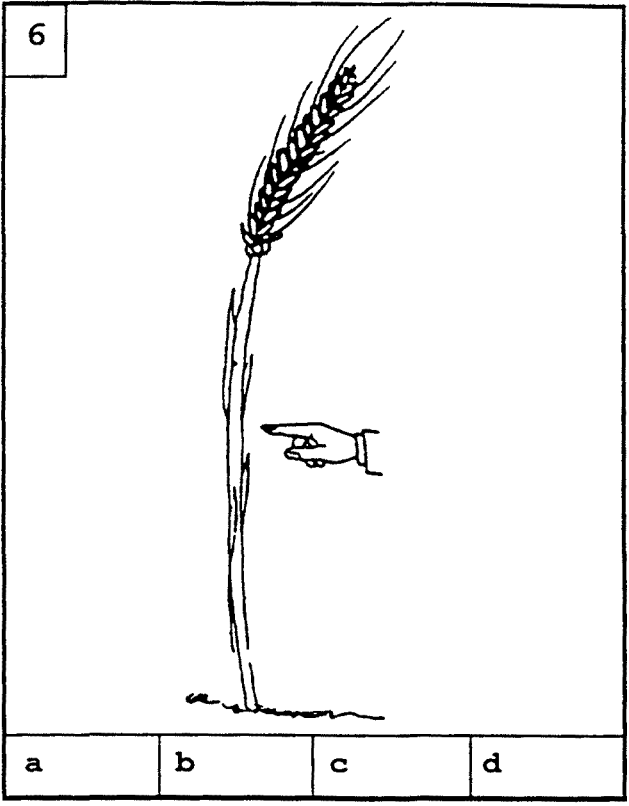
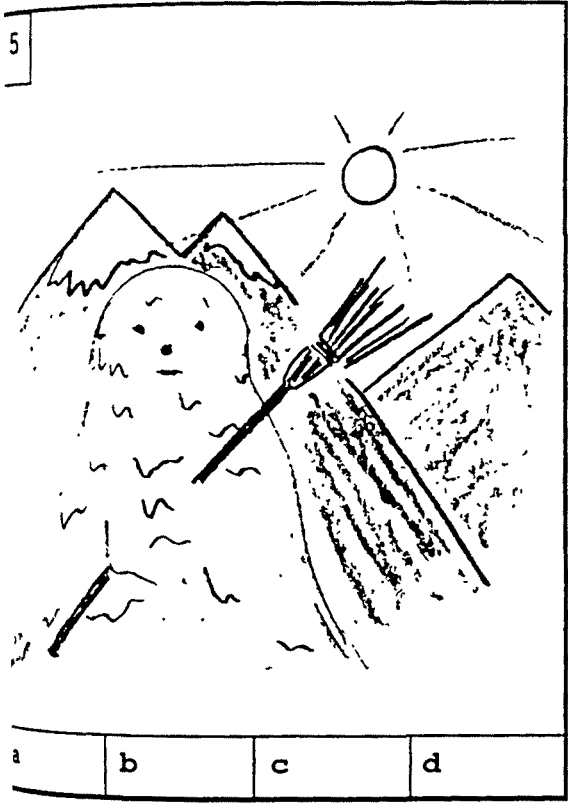

EXERCICI 4

Exemple

EXERCICI 5

Tèxte 1

	a	b	c	d
1				
2				
3				
4				

Tèxte 2

	a	b	c	d
1				
2				
3				
4				

EXERCICI 6

Transforma es frases en tot seguir eth modèu:

1. Era camisa ei blanca.

2. Es camises son blanques.

3. Er arbe ei fòrça naut.

.....son fòrça.....

4. Er òme ei fòrça gran.

....hemnes.....

5. A tu t'agrade que a nosati mos hèsquen un present.

A.....m'agrade que a vosati..... multi.....

6. Eth mainatge escarrabilhat compren era leçon.

Era.....es.....

7. Nosati auem un coche blu

Vosati.....casa.....

EXERCICI 7

A. Met eth vèrb que i a entre parentèsis ena forma adequada:

1. Cau que jo.....(treir) a passejar eth can.
2. Pes tardes me.....(passejar) pes carrèrs.
3. Maria se.....(seir) tostemp ath cant dera hièra.

B. Càmbia era expression entre parentèsis per ua paraula que volgue díder çò de madeish:

Exemple: Li.....(méter bendes) en braç. Li *embendèren* eth braç.

1. Vòlen.....(méter ena preson) ath lairon.
2. Aquest carrèr s'aurie d'.....(méter pèires) entà que siguesse polit.
3. Joan s'a.....(metut malaut) perque non minge.
4. M'an.....(metut pasta) un dent.
5. Joan s'a.....(tornat praube) en tres ans.

C. Completa es frases següentes en tot usar un derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Qui ei eth.....(panar) que m'a prenut eth libre?
2. M'è.....(lord) es mans damb tinta de color blu.
3. Era.....(praube) ei un problèma grèu en Africa.
4. Joan ei un.....caçar) fòrça valent.
5. Peir trabalhe de.....(paret) en França.

D. Met un adjectiu derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Aqueth gojat a neishut ena Val d'Aran, mès es sòns pairs son.....(Múrcia).
2. Er arròs.....(Andalusia) m'agrade mès.
3. En Lhèida era gent parle.....(Catalonha).

EXERCICI 8

èrca damb ua crotz era opcion corrècta:

1. Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. Òc que.....

- a. lo semble
- b. li semble
- c. ne semble

2. Se vas entara hèsta,.....

- a. pòrta-li quauquarren
- b. pòrta-i quauquarren
- c. pòrta-lis quauquarren

3. Ditz que non li ès simpatic. E tu qué.....penses?

- a. li
- b. ne/en
- c. te

4.vestit t'agrade mès?

- a. Qué
- b. Quau
- c. Quin

5. Aquera bicicleta tua m'agrade.

- a. Me la venes?
- b. Me venes?
- c. Ac venes?

6. Vò que li dongues aqueres causes.

- a. Los i das?
- b. Lis das?
- c. Les ac das?

7. Empòrta-.....quauquarren entà vrespalhar.

- a. lo
- b. te'n
- c. li

8. A on ei? Non lo veigui.....

- a. entre
- b. en lòc
- c. enlòc

9. M'an hèt a vier.....t'ajudèssa.

- a. entà que
- b. perque
- c. tà

10. Voleria anar a jogar,.....ara me cau premanir eth minjar.

- a. maugrat
- b. mès
- c. donques

1. Crida a Joan, que me pensi qu'ei.....
 - a. a naut
 - b. naut
 - c. en naut

2.ei Joan?
 - a. On
 - b. A on
 - c. En on

3. Açò m'ac an dattu.
 - a. entà
 - b. per
 - c. de

EXERCICI 9

ieg eth tèxte:

th gat Trisonha ei un gat blanc, gras e tamb uns mostaches ongui e punchents. Tostemp ei adromit laguens d'un cistèr e se esvelhe de net. Alavetz se hè un torn peth tet ensús en tot ampar se dilhèu i tròbe bèth arratòt.

ra, escriu tres nòms, tres adjectius, tres vèrbs e tres advèrbis trèti eth tèxte anterior en quadre que seguís:

Nòm	Adjectiu	Vèrb	Advèrbi

EXERCICI 10

	sopa	lua
1		
2		
3		
4		

2.

	cèu	pera
1		
2		
3		
4		

	man	sant
1		
2		
3		
4		

EXERCICI 11.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 5.
- 7.
- 3.

XERCICI 12

leg es frases qu'as en exercici. Numera-les segon er orde en que s'an de realizar. Guarda en exemple:

HÈR UA TORTILHA

4	Les batem
6	Mos minjam era tortilha
3	Metem ena padena es ueus batutus
5	Les trincam
1	Vam a crompar es ueus
2	S'agarren es ueus dera cistalha

ESCRÍUER UA LETRA:

Agarri ua heulha de papèr e un boligraf
Meti eth papèr laguens dera engolòpa e la barri
Lanci era engolòpa ena boèta
Meti eth sagèth
Escriui era adrèça deth destin
Escriui era letra ena huelha de papèr

EXERCICI 13

Liegetz era informacion, dempús responetz as qüestions des casetons. Ac auetz de hèr dera manèra mès precisa que pogatz.

1.

Eth ser de deluns, tàs 22.30, se produsic un accident de transit ena carretèra N-630, en tèrme de Prats. Un Peugeot 206 esguiltlèc pera aigua que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja queiguda pendent era tarde, tustèc tamb era barana der aute costat de carretèra e se caplheuèc totaument. Dus joeni deth municipi de Figueres, que viatjauen en coche, demorèren embarradi laguens.

	Responses
1. A qui passèc?	
2. Qué passèc?	
3. Com passèc?	
4. Quan passèc?	
5. A on passèc?	

EXERCICI 14

leg primèr eth tèxte; dempús escriu es paraules que i anque. Non i as de méter sonque ua paraula en cada espaci:

n un.....fòrça polit i viuie ua princessa qu'auie
 òrça flors e audèths en sòn..... Entremiei de toti
 ri subergessie ua.....cardalina que.....tostemp
 amb ua.....armonia. Un bèth dia era princesa la
 olec.....ath laguens d'ua.....d'aur entà que
 olet.....entada era e la.....pes maitins.
 ès.....d'aqueth dia que la.....ath laguens
 era....., er audèth demorèc carat.

EXERCICI 15

A. Escriuer eth contrari des mots entre parentèsis:

1. Era lauseteta apareishec(tardiu)
2. An(enlordit) de plastics tot eth prat
3.(Plantaratz) es arbes

B. Escriuer un sinonim des mots entre parentèsis:

1. Era flor ei de color.....(jaune).
2. Se mingèc un tròç de (pernilh).
3. As de(causir) eth mès bon.
4. Joan volie.....(escandir) era lum.

C. Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

1. Ua val sarrada ei:
 - a. ua val longa.
 - b. ua val a on non podem pas entrar.
 - c. ua val d'a non podem pas gèsser.
 - d. ua val prohonda e escura.
2. Parar era man ei:
 - a. arturar a quauquarrés.
 - b. evitar que passe quauquarren.
 - c. demanar ajuda.
 - d. demorar beneficis sense trabalhar.

D. Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

1. Se digui que *cerque* era *net enes aramaris* digui:
 - a. que s'enganhe.
 - b. que non ei jamès cossent.
 - c. que s'amague.
 - d. que non a armari en casa.
2. Se digui qu'un lòc ei *plen com un ueu voi díder*:
 - a. qu'ei un lòc petit.
 - b. qu'ei un espaci esferic.
 - c. que i a molta gent.
 - d. que i a garies.

EXERCICI 16. PRODUCCION D'UN TÈXTE

scriu un tèxte sus ua des opcions que seguissen:

. Ua letra as pompièrs entà dà-les es gràcies per auer amortat
n huec en bòsc.

. Ua letra a un amic entà didé-li qu'è lejut un libre de
iatges que m'a agradat molt e proposa-li que lo liege.

. Ua letra a un cosin mèn que viu en Tarragona entà didé-li que
'an agradat molt es vacances qu'è passat aqui aguest darrèr
stiu e convidà-lo a vier tara Val d'Aran.

quina opcion as causit?_____

bantes d'escriuer pòs organizar es idèes en aquesta plana.

scriu eth tèxte ena plana que seguís.

Cicle superior occità: qüestionari
individual

PRÒVA ORAU DE CICLE SUPERIOR

Istòries.

Diboishi simples:

1. Qué i passe?
2. Qué i passe?
3. Qué hè eth mainatge?
4. Qué hè er òme?
5. Qué hè eth mainatge?
6. Qué hè er òme?
7. Qué ei?
8. Qué i passe?

Descripcion.

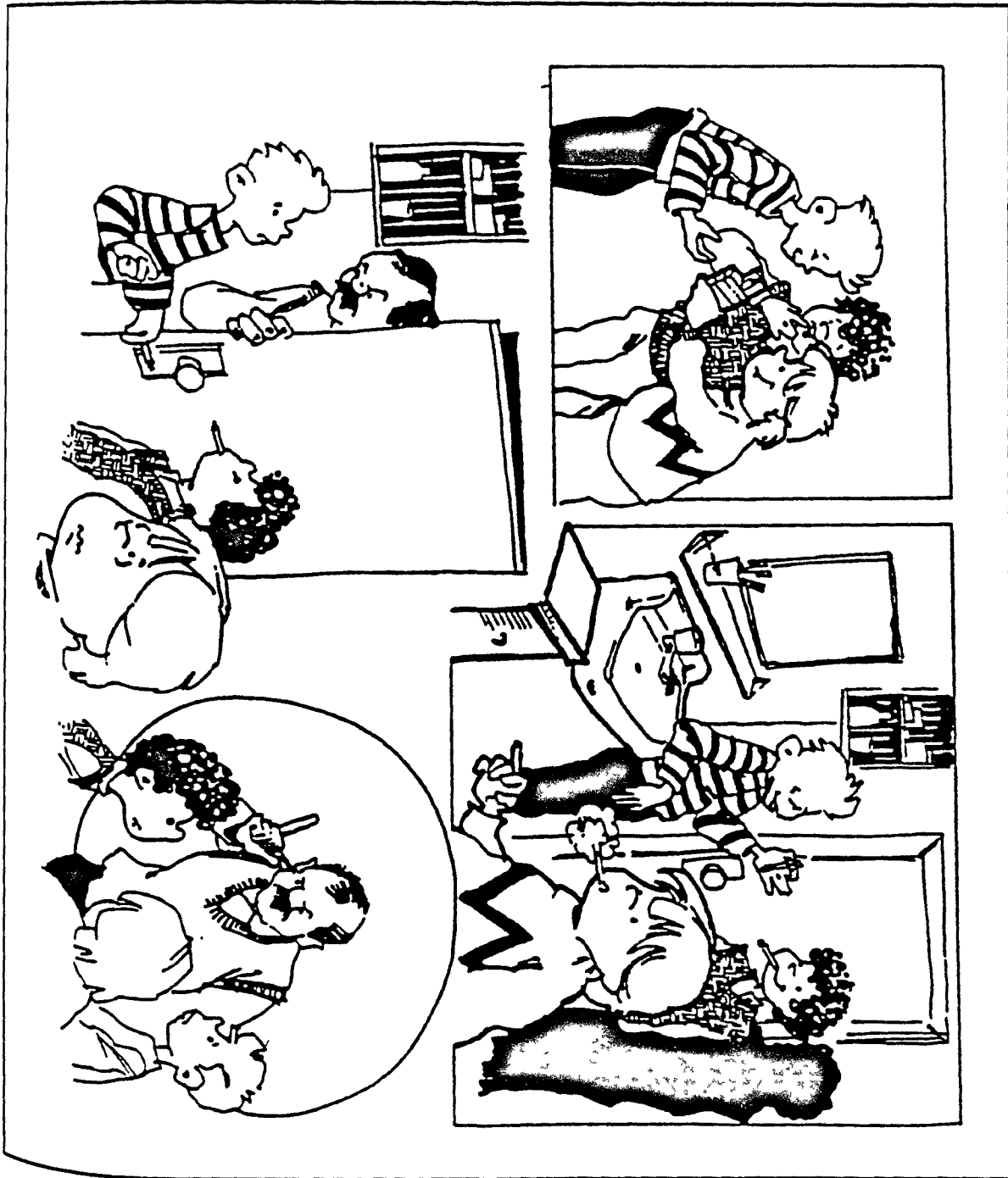
Fonetica.

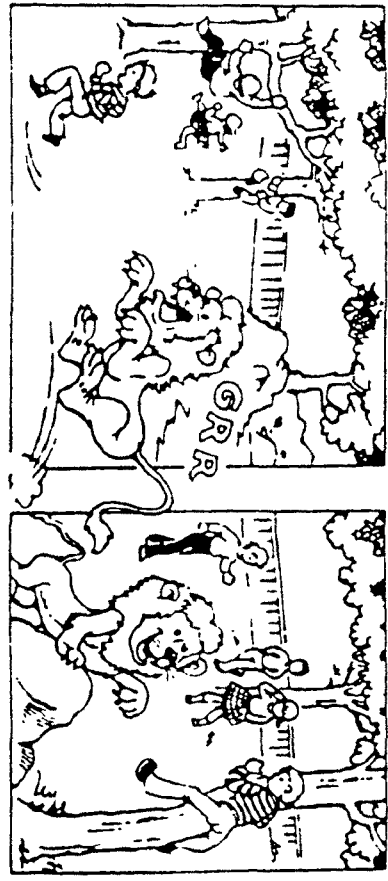
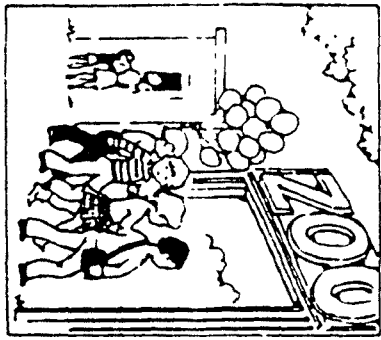
Lectura.

PROVES ORALS

Cicle superior

(L. A.)

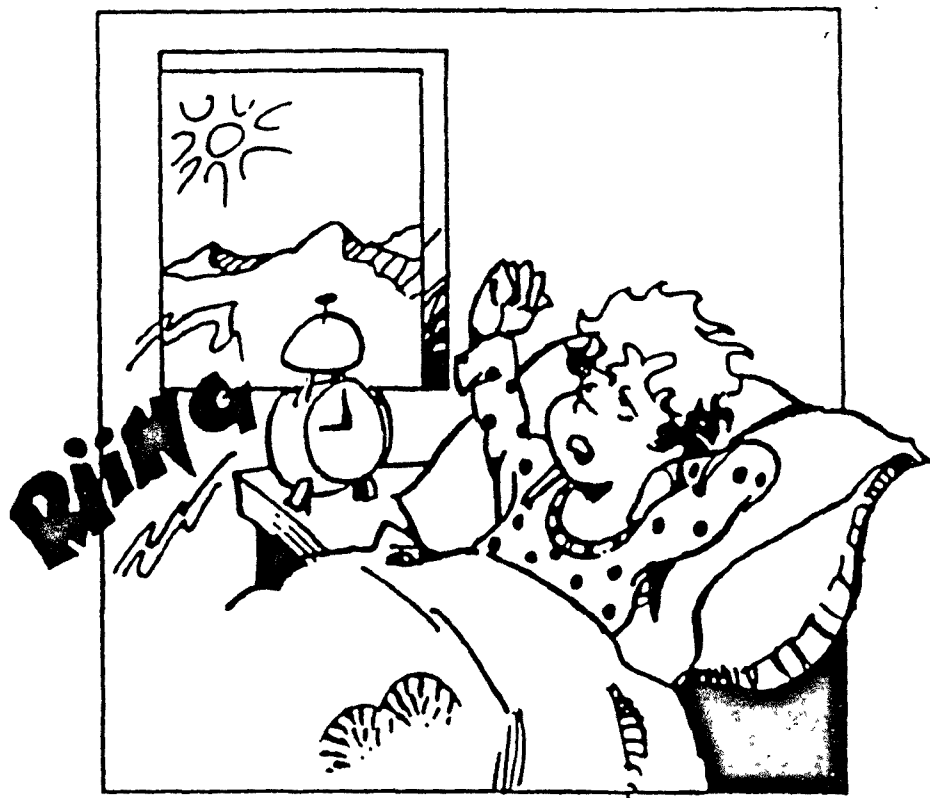

EXERCICI 18

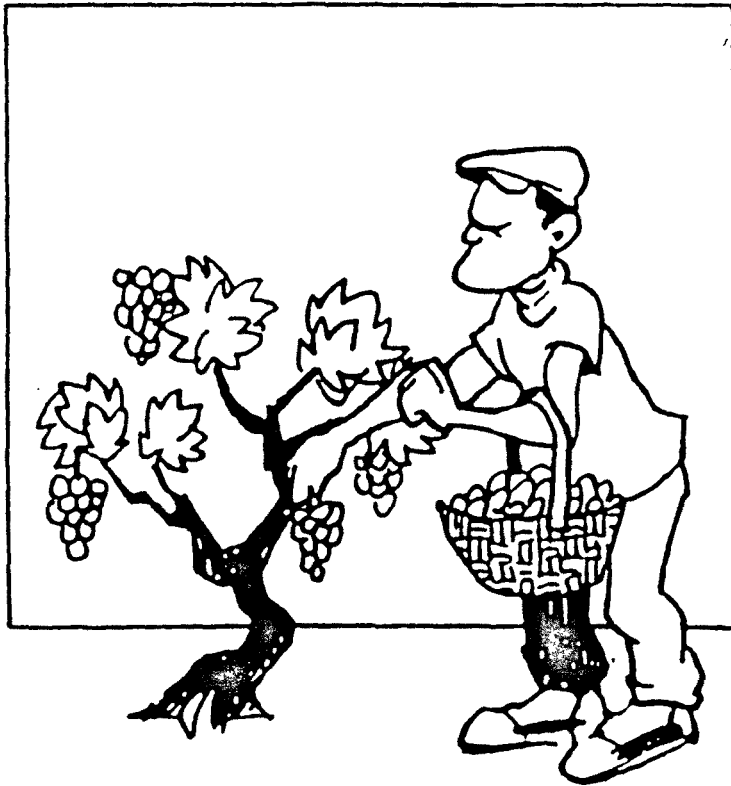
PROVA ORAL
de la
LLENGUA ARANESA
Cicle superior

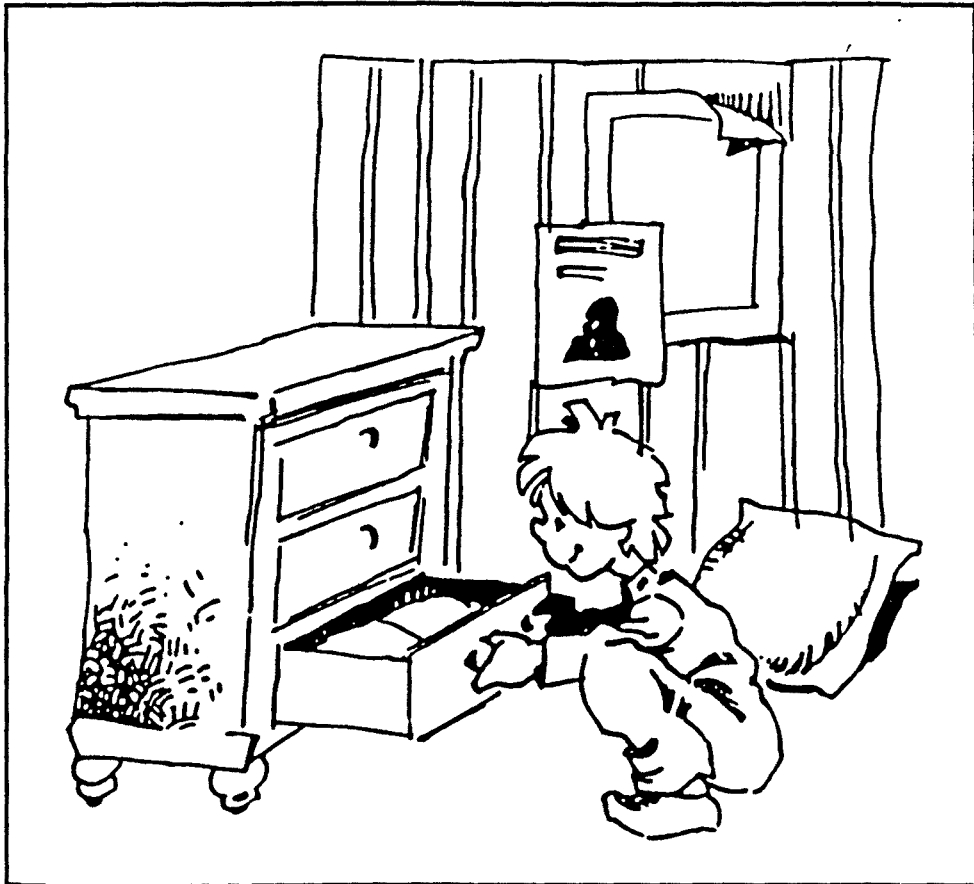

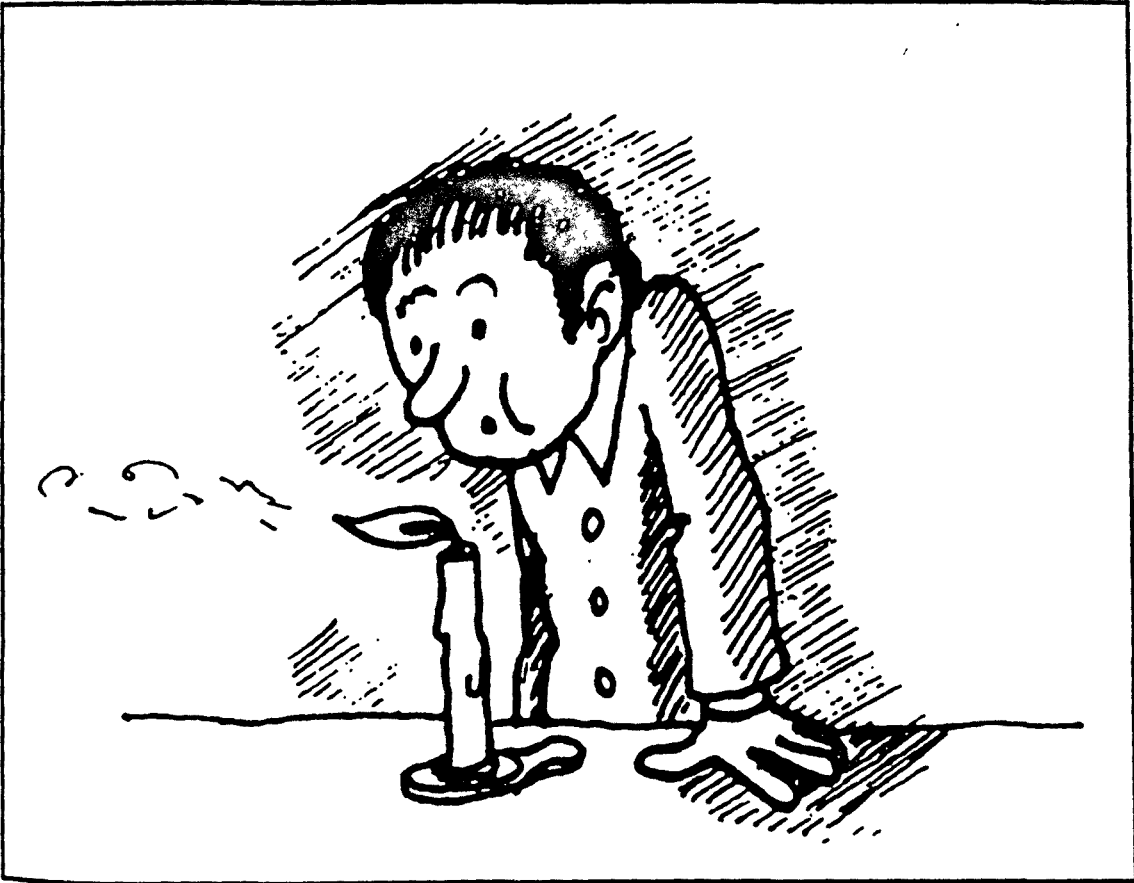

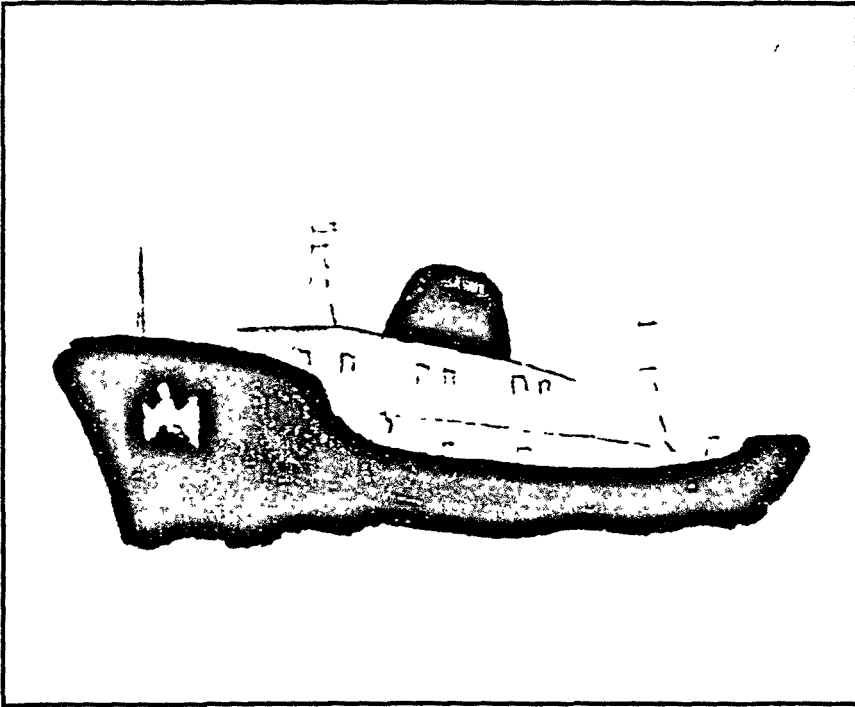
4

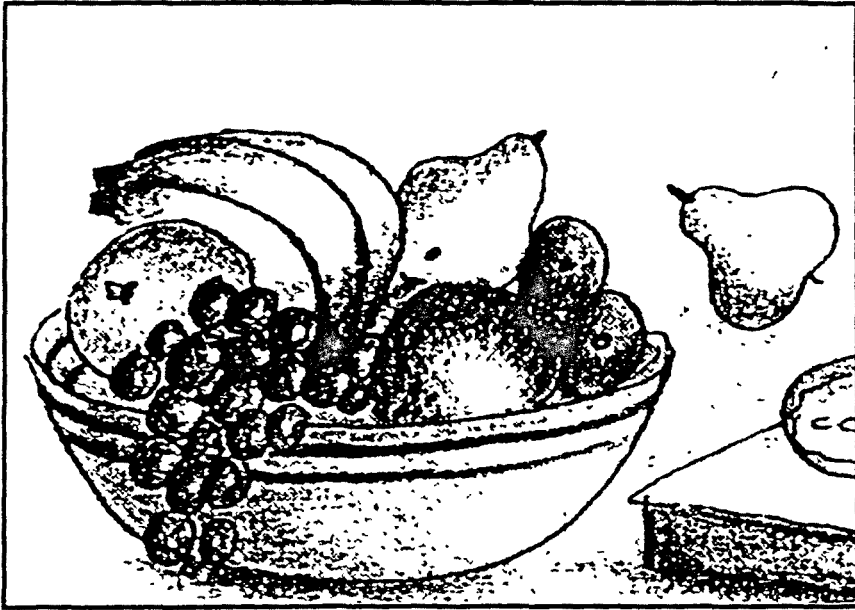

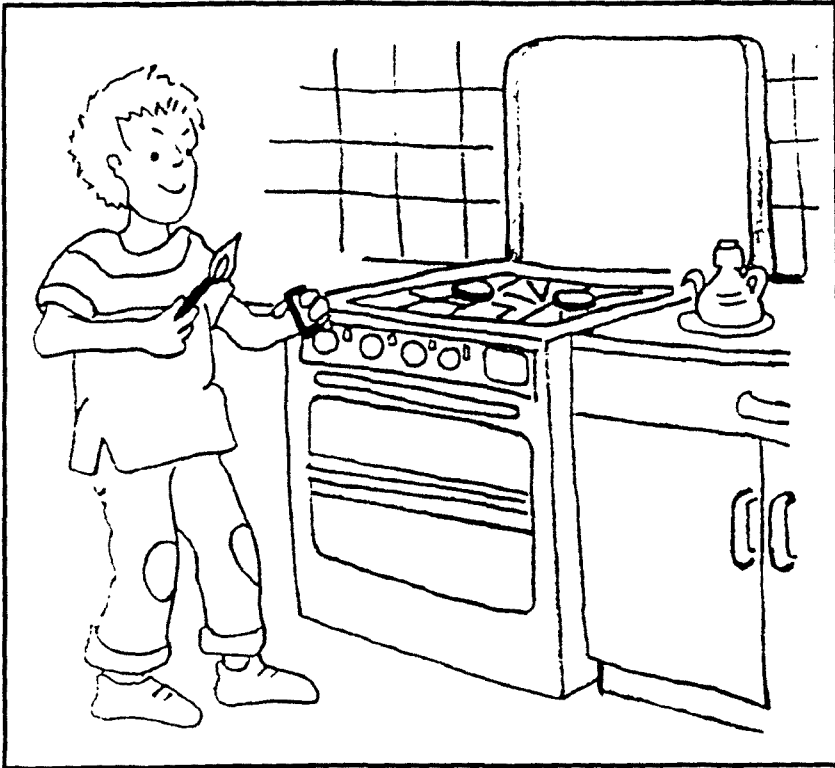

7

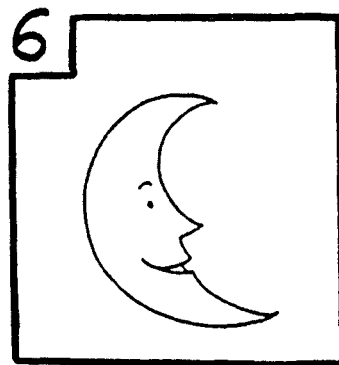
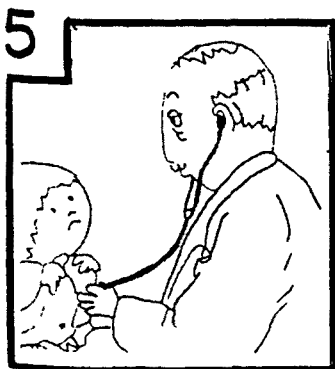
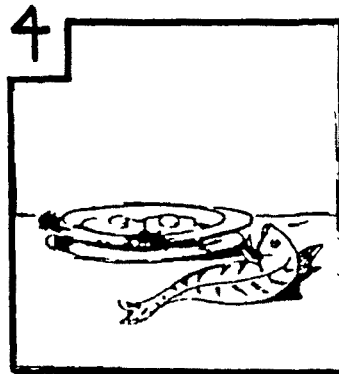
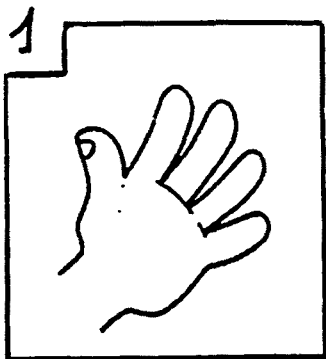
8

EXERCICI 19

EXERCICI 21.

Què ei tot aquest rabatge e sarrabastalha?

Ten eth circ!

Elefants pes carrèrs, monards que van ensús e enjós, quina pòur. Ò!
leons! Me'n vau entà casa.

Ja ei aciu eth circ. Vietz, aué peth ser, senhors e dames.

Airatz trapezistes e equilibristes, pantres e nanos, leons e
elefants e monards.

Vietz a veir eth mage Zip-Zop que hè desaparéisher dus conilhons e hè
aparéisher dètz palomes.

Vietz e non vos ac pensetz. Vos i demoram.

-Papa, i anaram?

-Tiò, semble ua causa interessanta, açò deth circ.

Eth circ ei installat en parc, ath hons deth passeg. Aquest ser i
anaram.

Cicle superior occità: instruccions i taules
de correcció

Prova escrita	1 nauiti	10b	Apartat A
Exercici 1	2 blanques	11b	1 doriua
1d	3 li	12b	2 limpiat
2a	4 compren	13a	3 arringaratz
3c	5 vò	Exercici 9	Apartat B
4b	6 voletz	N:	1 aurì
5b	Exercici 7	A:	2 camalhon
Exercici 2	Apartat A	V:	3 prèner
1: 5	1 treiga	Adv:	4 amortar
2: 2	2 passegi	Exercici 10	Apartat C
3: 1	4 sè	Apartat 1	1d
4: 2	Apartat B	1u	2d
Exercici 3	1 empresoar	2y	Apartat D
1c	2 empeirar	3y	1b
2d	3 emmalautit	4u	2c
3c	4 empastat	Apartat 2	Exercici 16
4c	5 empraubit	1è	Fautes:
5a	Apartat C	2è	
Exercici 4	1 panaire	3è	Es taules de
1a	2 enlordit	4è	puntuacion
2b	3 praubesa	Apartat 4	són es
3c	4 caçaire	1ng	madelles
4d	5 paredèr	2ng	qu'ena pròva
5c	Apartat D	3ng	de Lengua
6c	1 murclans	4n	catalana.
Exercici 5	2 andalús	Exercici 11	
Apartat 1	3 catalan	Fautes:	
1b	Exercici 8		
2c	1c	Exercici 12	
3a	2b	Apartat 1	
4d	3b	1 3 6 4 5 6	
Apartat 2	4c	Exercici 13	
1a	5a		
2d	6c	Exercici 14	
3c	7b	Fautes:	
4d	8c		
Exercici 6	9a	Exercici 15	

Cicle superior occità: fulls de dades prova individual

HUELHA DE CORRECCION DERA PRÒVA ORAU D'ARANÉS

Collègi

Nòm

Num.

EXERCICI 16. PRODUCCION D'UN MESSATGE ORAU

Es gojats que humen

	1a	2au	3au	4au
Lexemes				
Fautes				
Puntuacion				

Eth lion

	1a	2au	3au	4au
Lexemes				
Fautes				
Puntuacion				

EXERCICI 17. PRODUCCION DE FRASES.

- 1 2
- 3 4
- 5 6
- 7 8
- 9 10

EXERCICI 18. ORGANIZACION DERA INFORMACION

	Òc	Non
Orde estructurau narratiu		
Equilibri entre totes es parts		
Recorsi adequats		
<hr/>		
Repeticions innecessàries		
Saut en discors		
Uet ena informacion		

EXERCICI 19. REPRODUCCION DE SONS

B	M	B	M
1.		4.	
2.		5.	
3.		6.	

EXERCICI 20. FONETICA, RAPIDESA E ENTONACION.

-Qué ei tot aquest rabatge e sarrabastalha?///

-Ven eth circ!

-Elefants pes carrèrs, monards que van ensús e enjós, quina pòur. Ò! E leons! Me'n vau entà casa.

-Ja ei aciu eth circ. Vietz, aué peth ser, senhors e dames.

Veiratz trapezistes e equilibristes, pantres e nanos, leons e elefants e monards.

Vietz a veir eth mage Zip-Zop que hè desparéisher dus conilhons e hè paréisher dètz palomes.

Vietz e non vos aç pensetz. Vos i demoram.

-Papa, i anaram?

-Tiò, semble ua causa interessanta, açò deth circ.

Eth circ ei installat en parc, ath hons deth passeg Aquest ser i anaram.

Errades de fonetica:

Errades d'entonacion:

Errades de correccion:

Temps:

Annex VI. Proves de pretest de competència lingüística en occità.

Proves de pretest d'occità.
Instruccions d'aplicació.
Qüestionaris col·lectius i individuals.

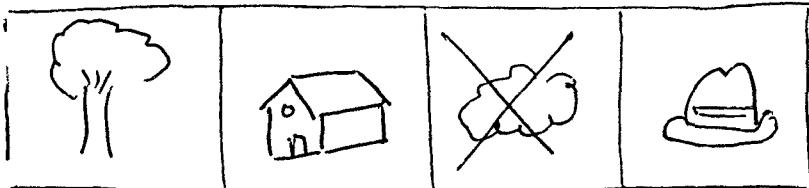
PRÒVA DE 2AU D'EDUCACION PRIMÀRIA.

PRÒVA DE COMPRESION ORAU.

EXERCICIS 1 e 2.

Er enquestador harà as alumnes aquesta explicacion:

"Eth prumèr exercici que haram ena plana 5 deth vòste caièr ei molt semblant a çò que haram entre toti. Auetz aquesti quate diboishi."

"E jo vos digui "broma". Vos cau cercar entre es quate diboishi eth que represente çò que jo vos è dit e ralhà-lo atau".

Er enquestador a de comprovar que toti an comprenut era explicacion.

"Ara haram, cadun en sòn caièr, es sies numeròs que i a en vòste caièr. Jo vos repetirè es causes dus còps entà qu'ajatz temps de cercà-les e ralhà-les:

1. pelha

[Tira de quate diboishi]

2. plen

[Tira de quate diboishi]

3. era poma ath desús dera taula

[Tira de quate diboishi]

4. eth can shome eth minjar

[Tira de quate diboishi]

5. Joan passege eth can

[Tira de quate diboishi]

6. eth gojat baishe peth camin

[Tira de quate diboishi]

7. er òme ges de casa

[Tira de quate diboishi]

8. eth solei ges

[Tira de quate diboishi]

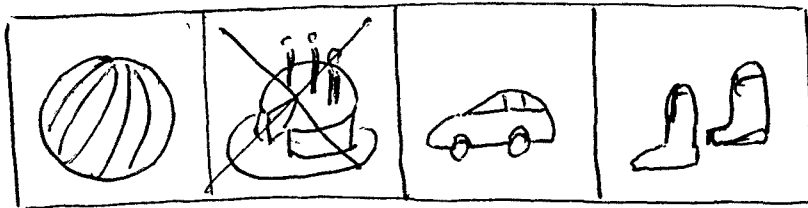
9. er audèth cante

[Tira de quate diboishi]

Er enquestador parlarà damb veu clara entà que non i age problèmes d'audicion.

EXERCICI 3.

"Abantes de hèr eth pròplèu exercici, resolveram entre toti un exemple. Toti coneishetz eth conde de Capucheta Ròia. Imaginatz que vo'l'è explicat e que ara vos hèsqui ua pregunta sus eth conde: 'Qué portauè Capucheta Ròia ena cistalha?'. Auetz aguesti quate diboishi e vos cau ralhar eth que sigue vertat:

"Ara vos liegerè un conde. Dempús, vos harè ues preguntes sus çò qu'aurè liejut e, coma en exemple qu'auem hèt, darè quate responses entà cada pregunta que se corresponen damb es diboishi que i a en vòste caièr. Auetz d'estar molt atents pr'amor que non liegerè sonqu'un còp eth conde; es preguntes e es respòstes les liegerè dus còps"

Maria e Joan an anat aué dissabte a liéger ena bibliotèca deth sòn pòble. Se n'an cansat lèu e, com que encara hè bon, an gessut a jogar ua estona. En gèsser an crompat uns gelats e an anat tara plaça entà trobar as sòns amics. An jogat ara pilòta e tara ora de dinar an agarrat er autobús entà tornar tà casa.

1. A on an anat aué dissabte Maria e Joan?
2. Qué an crompat en gèsser?
3. Quin temps hège?
4. Com an tornat tà casa?

Aué dimenge Pèir e Maria van a veir a pare en uart. Pare a un uart darrèr de casa a on i passe grana part deth dia. Pèir e Maria saluden a pare e li demanen se qué hè. Eth les ditz que plante cebes e les ensenhe es causes que i a plantades en uart: es carròtes, que son dejós tèrra e possen tà baish, coma es truhes, es cebes e es arravets... Pèir e Maria ajuden a pare a saclar eth uart e dempús se'n van a cercat bèth cargolh. Ne tròben tres, e les pòrten tà estudi tà ensenhà-les as sòns amics.

1. A on van aué Pèir e Maria?
2. Qué hè pare?
3. Qué ajuden a hèr Pèir e Maria?
4. Qué hèn dempús?

PRÒVA DE MORFOSINTAXI.

EXERCICI 1.

"En aquest exercici vos cau liéger damb atencion es frases e completar es que son incomplètes. Vos cau méter era paraula que manque ena línia de puntets."

Er enquestador escriuerà en tablèu aquest exemple:

En aquest pòble i a ua granja.
En aquest pòble i a moltes _____ granges _____.

1. Aquest minjar ei molt bon.
Aquesti minjars son molt _____
2. Ena Val d'Aran i a un bòsc.
Ena Val d'Aran i a molti _____
3. Aquera hemna ei vielha
Aqeres hemnes son _____
4. Non coneishi pas ad aquest òme
Non coneishi pas ad aquesti _____
5. Jo camini
Vosati _____
6. Jo mingi
Nosati _____

EXERCICI 2.

"Viratz era huelha. Abantes de hèr er exercici haram un exemple en tablèu toti amassa. Auem tres frases:

Pèpa a ua pilòtes.

Pèpa a moltes pilòtes.

Pèpa a molta pilòtes.

Quina des tres ei bona? Era dusau. Molt ben: alavetz, l'auetz de ralhar atau. Ara vos cau hèr era madeisha causa damb es catorze numeròs deth vòste caièr. Liegetz pòc a pòc e fixatz-vos-i ben".

1. An talhat ua arbe
An talhat un arbe
An talhat era arbe
2. M'a queigut ua dent
M'a queigut un dent
M'a queigut era dent
3. Auem vist a Joan
Auem vist eth Joan
Auem vist Joan
4. Ja non i a bric d'aigua
Ja non i a cap aigua
Ja non i a arren d'aigua
5. Non auem vist ad arren
Non auem vist ad arrés
Non auem vist a cap
6. Maria ei en casa
Maria ei a casa
Maria ei casa
7. Demoren en Vielha
Demoren a Vielha
Demoren tà Vielha
8. Joan va tà estudi
Joan va en estudi
Joan va a estudi
9. Ath gat, li daram eth minjar dempús
Ath gat, le daram eth minjar dempús
Ath gat, lo daram eth minjar dempús
10. Aquerò non ac sai
Aquerò non lo sai
Aquerò non sai
11. Deman anaue de vacances
Deman a anat de vacances
Deman anarà de vacances

12. Ager haram hèsta
 Ager hérem hèsta
 Ager hèm hèsta

PRÒVA D'ORTOGRAFIA.

"Ara, ena plana següenta haram un dictat".

Er enquestador dictarà eth tèxte següent de forma clara e pausada entà que toti es mainatges agen temps de copià-lo. Prumèr, se liegerà un còp entà qu'es alumnes s'i familiarizen e dempús deth dictat se tornarà a liéger entà que poguen repassar:

"Eth dissabte anaram tath prat a cercar flors. Eth mèn amic Joan coneish un lòc a on n'i a moltes. En bòsc deth mèn pòble i a molti animaues en ostiu, e en iuèrn s'amaguen entà non auer heired."

"Aué auem anat a hèr ua costelhada en Plan Batalhèr. Pèrre ère tan cansat, que non podie pas acabar d'arribar. Jo è cuelhut un nhòc de flors entà mare. Mos ac auem passat fòrça ben, e auem jogat fòrça. En enciam se i a metut hormigues e toti cridàuem e arriem."

PRÒVA DE COMPRESION ESCRITA.

EXERCICI 1.

"Ena plana següenta i a sies diboishi. Cercatz entre es paraules que i a ath costat de cada diboish era que lo represente, e ralhatz-la, coma auetz hèt en d'auti exercicis."

can
 man
 cap
 tap

1. [Diboish d'un can]

tèrme
 vèrme
 lèrme
 cendre

2. [Diboish d'un lèrme]

audèth
 anhèth
 vedèth
 caudèr

3. [Diboish d'un audèth]

ueit
uet
uelh
huelha

4. [Diboish d'un ueit]

fòrt
quarrat
dur
gròs

5. [Diboish d'un quadrat]

ample
long
naut
luenh

6. [Diboish d'ua montanha nauta]

EXERCICI 2.

"En aguesta plana auetz de cercar entre es quate diboishi eth que correspon a çò que i ditz ath dessús e ralhatz-lo coma auetz hèt en prumèr exercici."

1. Eth vielh ei ath dessús dera taula.
2. Eth gat jògue damb era bòla de lan.
3. Era gojata vuede era botelha pera hièstra.
4. Es gojats se sèn ath dejós der arbe.
5. Eth capelhà se'n va tara glèisa

[Quate tires deth qüestionari vielh de catalan]

EXERCICI 3.

Viratz era huelha e, abantes de hèr er exercici que i a a contunhacion, ne haram un de molt semblant. Escotatz era istòria que vos liegerè; ei molt cuerta: 'Cada maitin, ena escòla mos dan pan damb chicolate entà esdejuar'. Imaginatx que ara mos pregunten:"

Er enquestador escriu en tablèu çò que seguís:

Quan esdejuam?

Peth ser.
Pera tarde.
Peth maitin.
Pera net.

"Vos cau cercar era respòsta bona e, coma tostemp, ralhà-la. Ara liegeratz en silenci era istòria que i a en vòste caièr e responeratz es quate preguntes que i a a contunhacion dera madeisha manèra qu'auetz en exemple."

Dia e net es pompièrs demoren en parc. N'i a que descansen enes crambes, e d'auti hèn gimnastica.

Era centraleta de telèfons ei eth lòc mès important deth parc, i arriben es trucades e ei a on s'origina era alarma.

Quan era campana tòque un còp ei huec en pòble, se tòque dus viatges vò díder qu'ei un accident, e se tòque tres còps ei huec dehòra deth nòste pòble.

Quan es sirenes bramen, es pompièrs corren e se meten er uniforme entath huec: bòtes, pantalons, giqueta de cuer e casc.

Se daurissen es pòrtes deth parc e es camions gessen coma centelhes.

1. A on son es pompièrs?

en gimnàs
ena sua casa
en parc
en prat

2. Qué ei çò de mès important entàs pompièrs?

era gimnastica
eth telefon
eth parc
es camions

3. Com saben s'eth huec ei en pòble o dehòra?

segontes com sone era sirena
segontes es viatges que sone era sirena
les ac diden dera centraleta
ac liegen

4. Quina d'aguestes causes se meten en uniforme?

ua proteccion entath cap
es mericles
sabates de cuer
ua pelha

Es misharnons son plantes que non an huelhes, ne branques, ne flors.

Ara, ena tardor les trapam enes parts mès umides deth bòsc, enes prats e enes soques des arbes.

Non an arraïcs e s'alimenten de substàncies en descomposicion. Quan plò ena tardor o ena primavera possen damb fòrça e se deishen veir. Alavetz, nosati les plegam entà minjar. N'i a de moltes classes: rovelhons, ceps...

Es misharnons creishen d'un dia tar aute.

N'i a molti d'empodoants.

1. A on creishen es misharnons?

enes arbes
enes branques des plantes
en tèrra
enes lòcs amagadi

2. Quini lòcs les agraden?

es lòcs secs
es lòcs a on i a umitat
es lòcs escuri
es bòsqui

3. Qué hèm damb es misharnons?

les lançam
les sauvam en uart
les arremassam
non les tocam

4. Com creishen es misharnons?

fòrça pòc a pòc
en quinze dies
non se sap
deprèssa

PRÒVA D'EXPRESSION ESCRITA.

"Ena darrèra plana deth vòste caièr auetz de hèr ua redaccion. Vos cau explicar era istorieta que i a diboishada".

[Tira damb tres seqüències]

Er enquestador aurà de sajar qu'er alumne escriue aumens vint-e-cinc paraules.

PRÒVA D'EXPRESSION ORAU.

Er enquestador diderà ar alumne:

"Ara te mostrarè quauqui diboishi e tu as de díder qué son cadun."

1. [Hièstra]

2. [Candèla]
3. [Lua]
4. [Man]
5. [Can]
6. [Pè]
7. [Estalhants]
8. [Mericles]
9. [Tet]
10. [Lhet]
11. [Cojòla]
12. [Potz]
13. [Piente]
14. [Shivau]

"Molt ben. Ara haram ua causa un shinhau diferenta. Tanben te mostrarè quauqui diboishi mès jo te harè ua pregunta sus cadun:

1. Qué hè eth mainatge? [mainatge que minge]
2. Per qué cor era mainada? [cor jos era ploja]
3. A on ei era mainada? [mainada ath darrèr der arbe]
4. Qué li passe ath mainatge? [mainatge que què per escalièr]
5. A on ei eth gat? [gat que dromís ath dejós dera cagira]
6. Per qué pòrte tapaboques? [ua mainada damb tapaboques]
7. Qué hè eth can? [eth mainatge li lance ua pèira]
8. Qué hè era hemna? [hemna que lence aigua en carrèr]
9. A on son es mainatges? [dus mainatges seigudi ath desús der arbe]
10. Qué hè er òme? [un òme que talhe un arbe]
11. Qué hè eth mainatge? []
12. Qué hè era hemna? []
13. Qué hè era mainada? []
14. Qué hè era hemna? []
15. Qué hè era mainada?

"Ara te harè quauques preguntes sense diboish":

1. Qué héretz ager en classe?
2. Qué ei çò que mè t'agrade hèr un dia normau?
3. Per a on passes entà anar de casa enquiara escòla?
4. Qué haràs pendent era dimenjada?
5. Com ei eth tòn pòble?
6. Qué sabes des pompièrs dera Val d'Aran?

"E ara explica-me aquestes istorietes":

[Un mainatge jògue ara pilòta; un can; eth can cor damb era pilòta e eth mainatge corre ath darrèr]

[Un mainatge en bicicleta; un vielh; chòquen e son en tèrra]

[Istòria deth cep]

PRÒVA DE FONETICA.

Er enquestador diderà ar alumne:

"Ara te mostrarè quauqui diboishi e te harè ues preguntes.
Tu m'as de respóner:

1. Ei ua ròsa o ua leituga? [z]
2. Ei ua iranja o ua pera? [ʒ]
3. Ei ua huelha o ua man? [ŋ]
4. Ei eth tretze o eth trenta un? [dz]
5. Ei ua pilòta o un uelh? [ʎ]
6. Ei un òme o ua hemna? [ɔ]
7. Ei un disc o ua cinta? [sk]
8. Ei un can o un peish? [ʃ]
9. Ei eth braç o eth cap? [bb]
10. Ei un braç o un pè? [ɛ]
11. Ei ua ròda o un boton? [ŋ]
12. Qué i a en plat: es ueus o eth peish? [z]
13. Ei un vaishèth o un lhet? [ʎ]
14. Ei un mètge o un capelhà? [dʒ]
15. Ei era lua o eth solei? [y]
16. Qué i dehòra deth plat: es ueus o eth peish? [pp]
17. Ei era lua o eth mon? [mm]

[Diboishi dera pròva de fonetica]

PRÒVA DE LECTURA.

"Entà acabar, as de hèr aquesta lectura en veu nauta:"

Sò un esquirò que viui en un auet deth bòsc de Baricauva.

Ena tardor me cau arremassar escares, aurassi e pinhons entà passar un bon iuèrn, e dera madeisha manèra que jo arremassi causes tà minjar, vosati auetz d'aprènera fòrça causes en estudi durant eth cors entà poder passar un bon ostiu.

Ara ex iuèrn s'a acabat. Es arbes son plei de huelhes. Es prats s'aumplissen de flors. Es frutes maduren. Bèri animals se desvelhen. Era temperatura ei mès doça. Plò soent e quauqui dies i a tronada.

Maria auie un pialèr de joguets ena sua cramba. Ath delà des joguets que li crompauen es sòns pairs, i èren es que li regalauen es sòns oncles, cosins e pairins, o es sòns amics enes hèstes d'aniversari. Ena cramba non i auie pas horat, tot ac aumplien es joguets, que s'apilerauen enes estatgères, dessús dera armari, ena tauleta de net, en lhet o en un solèr madeish.

PRÒVA DE 4au

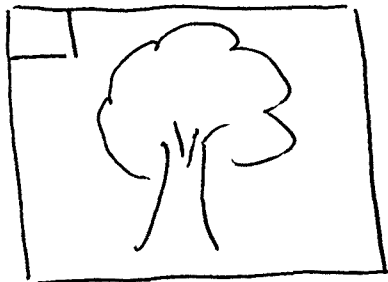
Per çò que tòque ara enquesta sociolingüística, er enquestador liegerà es qüestions e aclarirà es possibles dobles, Es alumnes les liegeràn en tot respóner a mesura qu'er enquestador les liege. Era qüestion numerò 3 la cau interpretar coma tanhenta as personas dera família que conviuen abituaument: pairs, frairs, pairins, etc. Cau assegurar que toti es mainatges agen responut a totes es qüestions.

Pròva de comprension orau

Exercici 1

Er enquestador harà ua presentacion deth tipe:

Auetz sies diboishi ena plana cinc e un caseton ena part superior quèrra de cada diboish. Jo liegerè quate paraules entà cada diboish, e ua d'aguestes vò díder çò qu'ei representat en diboish. Didarè ua letra abantes de cada paraula e vosati auetz d'escriuer era letra que pertòque en caseton. Liegerè es paraules dus còps e non i aurà sonque ua respòsta bona entà cada diboish. Prumèr haram un exemple. Imaginatz-vos qu'auetz aquest diboish:

(Er enquestador harà aquest diboish en tablèu)

Ara escotatz es paraules que seguissen: a. avion; b. casa; c. arbe; d. coche. Quina letra mos calerà escriuer en caseton deth diboish?

"Es paraules son:

peu, pau, pè, pòur

1. [Quate diboishi]

hèish, peish, nèish, lèg

2. [Quate diboishi]

cap, tap, gat, sap

3. [Quate diboishi]

larg, arc, sac, marc

4. [Quate diboishi]

ostau, senhau, lingò, casau

5. [Quate diboishi]

pin, paum, naut, bòsc

6. [Quate diboishi]

audèth, can, animau, aire

7. [Quate diboishi]

montanha, arriu, val, prat

8. [Quate diboishi]

torre, glèisa, pòble, casa

9. [Quate diboishi]

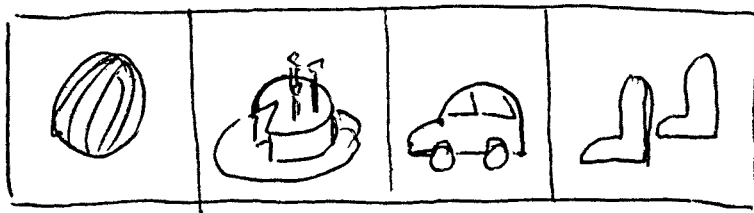
doç, quadrat, redon, long"

10.[Quate diboishi]

Exercici 2.

"Aquest exercici aucepe es planes 5 e 6. Escotaratz ues frases; auez quate diboishi entà cada frase. Auez de mercar damb ua crotz eth caseton deth diboish que correspongue ara frase qu'escotaratz. Podetz mercar un diboish solet entà cada frase. Ara haram un exemple."

Er enquestador diderà era frase "Eth coche corre molt" e se haràn es diboishi:

Es frases son:

1. Deishèc eth paraigües aciu e era cagira aquiü.

[Quate diboishi]

2. Lencèc ua botelha d'aigua pera hièstra.

[Quate diboishi]

3. Barrèc era pòrta damb clau.

[Quate diboishi]

4. Metec era sètia ena taula.

[Quate diboishi]

5. S'acostèc ara taula.

[Quate diboishi]

6. Eth gojat acace ath can.

[Quate diboishi]

7. Metec era padena en huec.

[Quate diboishi]

8. Era mainada a ua pipòta.

[Quate diboishi]

9. Eth mainatge sarre es dents.

[Quate diboishi]

Exercici 3.

"Ara vos liegerè dus condes, era un ath darrèr der aute. Ath finau de cada conde vos harè quate qüestions sus eth conde. Entà cada qüestion escotaratz quate respòstes diferentes, ua des quaus, e sonque ua, ei era corrècta. Vosati auratz de senhalar aguesta respòsta en lòc corresponent deth vòste caièr. Liegerè es qüestions e es respòstes dus còps; eth tèxte sonque un còp. Per exemple, se era qüestion numerò 1 siguesse "A on ei era Val d'Aran?"

- A. Enes Alps.
- B. En Sahara.
- C. Enes Pirenèus.
- D. En Himalaia.

Vosati auratz de senhalar era respòsta C.

Er enquestador pòt completar aguesta explicacion en tablèu tamb un diboish:

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

TÈXTE NUMERÒ 1

"Cada dia ath vier e anar entà estudi, Pèir passe peth deuant d'ua bòrda on i demore era Vaca Gròssa damb eth sòn

vedèth blanc. Era ei ua vaca migralhada e ei tan gròssa que toti la coneishen pera Vaca Gròssa.

Es dimenges la podem veir pèisher ena pradaria tamb fòrça finor e romie ua bèra estona. Tamb era coa escampilhe era moscaria que la shòrde de contunh. Quan passe peth sòn deuant, Pèir li ditz: "bon dia, Vaca Gròssa", e era en tot arrir li respon tamb un brulh "muuuu", plan lessida."

1. Quan ve Pèir ara Vaca Gròssa?

- A. Quauque maitin.
- B. Es dimenges.
- C. Quan va tà estudi.
- D. La vedec un dia.

2. A on ve Pèir ara Vaca Gròssa?

- A. Ena bòrda.
- B. Ath darrèr dera bòrda.
- C. Ath costat dera bòrda.
- D. Non la ve jamès, l'escote.

3. De quin color ei era Vaca Gròssa?

- A. Nera.
- B. Blanca.
- C. Blanca e nera.
- D. A ralhes.

4. Qué hè era Vaca Gròssa damb era coa?

- A. Salude.
- B. Jògue damb eth sòn vedèth.
- C. Exprimís es sentiments.
- D. Hè a marchar es mosques.

TÈXTE NUMERÒ 2

"Eth senhor Ramon a ua farmàcia. Toti aqueri que se trapen mau o an bèra malautia i an d'anar dempús dera visita deth mètge.

Eth senhor Ramon a molti remèdis: pastilhes, sharòps e supositòris en estatgères desparières. I a remèdis entà tot: entàs maus de cap, entàs maus de vrente, tara gripa e tàs costipats, entath peu e era pèth, en entà d'outes causes. Ath delà ei un òme arrident e a toti es mainatges, quan la van 'nar veir, les da mochets de menta entà que se'n vagen contenti."

1. Quan va era gent entara farmàcia?

- A. Quan son malauti.
- B. Quan vòlen parlar damb eth senhor Ramon.
- C. Quan se costipen.
- D. Quan s'engüegen.

2. A on son es remèdis?

- A. En calaishi.
- B. Metudi en estatgères.
- C. En magasèn.
- D. Son amagadi ath darrèr des estatgères.

3. Com ei eth senhor Ramon?

- A. Ei un òme de pògues paraules.
- B. Ei un òme vielh.
- C. Simpatic.
- D. Tostemp parle damb es mainatges.

4. Qué da eth senhor Ramon as mainatges?

- A. Les da un remèdi entath costipat.
- B. Les da çò que vòlen crompar.
- C. Les da mochets.
- D. Les da mochets se non son pas contenti.

Ja èm en ua gara. Ara anaram a cercar en hiestron tres bilhets de dusau classa. Era prumèra classa ei era de prètz mès naut e era tresau classa s'a suprimit. Arribam per ua pòrta pro ampla enes cais. Començam a liéger en un taulèu e sentem ath madeish temps uns nautparlaires que dien qu'eth nòste trèn se tròbe ena via numerò nau e que gesserà entàs dotze.

Eth cap dera gara da era gessuda tamb un shiulet qu'a e ath còp lhèue era bandaròla.

Quan èm a miei camin, prenem un cafè en vagon-bar, e un viatge arribadi arremassam eth nòste bagatge, lo vam a deishar ena consigna e mo'n vam a cercar ua ostalaria.

1. Quini bilhets valen mès?

- A. Es de tresau classa.
- B. Es de dusau e tresau classa.
- C. Es de prumèra classa.
- D. Toti valen parièr.

2. Com sabem a on mos cau préner eth nòste tren?

- A. Ei indicat en bilhet.
- B. Ac diden uns òmes molt nauti.
- C. Ac demanam ath cap dera gara.
- D. Ac diden pera megafonia.

3. Quan ges eth tren?

- A. Quan s'escote un shiulet.
- B. Quan ac indique eth cap dera gara.
- C. Quan ei era ora.
- D. Quan auem pujat toti.

4. A on prenem eth cafè?

- A. En trèn madeish.
- B. Param a miei camin.
- C. Quan arribam.
- D. En bar dera gara.

PRÒVA DE MORFOSINTAXI

Exercici 1.

"En tot liéger es dues frases que i a en cada numerò, auetz de sajar de completar era dusau frase en tot ahíger ua paraula que i manque."

Er enquestador escriurà en tablèu eth exemple:

È crompat ua camisa.

È crompat moltes CAMISES

1. Aguest coche ei polit.
coches corren molt.
2. Voi que tu vengues a veir eth mèn ordinador.
Voi que vosati a veir es mèn jòcs.
3. Aué, Joan ditz que se'n vò anar tà casa.
Ager, Joan que volie anar tath cine.
4. Quan ei era ora, pren e sues causes e se'n va.
Quan siguec era ora, es sues causes en se n'anèc.
5. Aquestes causes non caben pas en coche.
Tota aquesta ròba non pas en coche.
6. Quan mos cride, anam a jugar ena plaça.
Aquesta tarde mos cridarà e a jugar ena plaça.
7. Eth mèn frair ei mès gran que jo.
Era mia germana ei mès que jo.
8. M'agrade eth bòsc de pins que i a ena montanha deth mèn pòble.
M'agraden es d'auets dera Val d'Aran.
9. S'eth vò ac haram aué madeish.
S'eth ac haríem deman madeish.

Exercici 2.

"Tornatz a escriuer cada frase en tot cambiar era paraula soslinhada pera que i a escrita ath dejós. Hètz, a mès, toti es cambis que calgue."

Er enquestador pòt dar un exemple deth tipe: 'È un (dus) libre molt vielh'.

1. Nosati portam es begudes
Eri
2. Aqueth papèr ei auriò
.....flor.....
3. È portat un libre molt polit
.....figures.....
4. Enguan a hèt bon temps
Est'an passat.....
5. A nosati tostemp mos ac diden
...eri.....
6. Se vòs que t'ac diga, ac harè quan volga
...volesses.....

Exercici 3.

"En cada frase i a un espaci en blanc damb tres possibilitats entà completà-les que son indicades dejós. Non n'i a sonque ua de corrècta; mercatz-la damb ua crotz. Non cau cap escriuer era paraula".

Coma exemple, er enquestador poirà méter aquest en tablèu:

Maria li dèc ua pilòta perque n'a .

☐	molta
☐	moltes
☐	molt

Mèrca damb ua crotz era opcion corrècta:

1. Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. Òc que_____
 - a. lo semble
 - b. li semble
 - c. ne semble
2. Se vas entara hèsta,_____
 - a. pòrta'c quauquarren
 - b. pòrta-i quauquarren
 - c. pòrta-lis quauquarren
3. Ditz que non li ès simpatic. E tu qué_____penses?
 - a. li
 - b. ne
 - c. ac
4. _____vestit t'agrade mès?
 - a. Qué
 - b. Quau
 - c. Quin
5. Aquera bicicleta tua m'agrade_____
 - a. Me la venes?
 - b. Me venes?
 - c. Ac venes?
6. Vòlen que les dongues aquerò_____.
 - a. L'ac das?
 - b. Los i das?
 - c. Les ac das?
7. Vò que li dongues aqueres causes_____.
 - a. Los i das?
 - b. Lis das?
 - c. Les ac das?
8. Empòrta-_____quauquarren entà vrespalhar.
 - a. lo
 - b. te'n
 - c. li
9. M'an dat açò entà tu. Vòs que_____donga?
 - a. te
 - b. t'ac
 - c. te lo
10. A on ei? Non lo veigui_____
 - a. entre
 - b. darrèr
 - c. enlòc
11. Aué auem vist_____Maria
 - a. era
 - b. a
 - c. ara
12. M'an hèt a vier_____t'ajudèssa.

- a. entà que
- b. perque
- c. tà

13. A on son es mainatges? _____ en pati.

- a. jòguen
- b. estàn jogant
- c. jugaràn

14. Volíem veir a Joan, mès _____.

- a. non ère
- b. non i ère
- c. non estaue

15. De libres, ja non n'auem _____.

- a. cap
- b. ningun
- c. bric

16. Crida a Joan, que me pensi qu'ei _____

- a. a naut
- b. naut
- c. en naut

17. Jo ja sò tan gran _____ tu.

- a. com
- b. coma
- c. que

18. _____ ei Joan?

- a. On
- b. A on
- c. En on

19. Açò m'ac an dat _____ tu.

- a. entà
- b. per
- c. de

20. Joan non viu pas aciu, viu _____ pòble deth costat.

- a. en eth
- b. en
- c. ath

PRÒVA D'ORTOGRAFIA

Er enquestador liegerà aquest tèxte tres viatges de manèra clara; era dusau, a mès, a plaser entà qu'es mainatges agen temps de copià-lo.

1.

"Er ostiu passat anèrem tota era familha a passar ua setmana ena cabana qu'eth mèn oncle a ath cap d'un coret que i a ena ribèra deth Varradòs.

Era cabana ei hèta de husta e pèira tamb eth tet de lòses e labades, es hièstres son petites e pintades de verd.

Non i auie lum e ath ser mos aluguèrem lampes de gas entà vedé-mos-i. Bèth dia mos calec alugar eth huec pr'amor que hège fòrça heired.

Eth paisatge que mos entornejaue ère beròi, tot verd e plen de bòsqui. Eth arriu Varradòs mos entretiege tamb era sua musica."

2.

"Era mia mare e jo viuïem en ua casa tota soleta a un quart d'ora deth pòble, ath cant dera carretèra. Eth lòc ère naut, clar, dubèrt.

Era casa auie balcons a tres façades, es hièstres èren plan granes tamb contravents de husta de color ròi. D'aquiu vedíem tot eth vilatge.

Eth laguens dera casa ère fòrça polit: era codina ère tota de husta e pro grana, ath cant d'era i ère eth minjador tamb un bufet e ua pandula. Toti dus èren des mèns pairs-sénhers".

PRÒVA DE COMPRENSION ESCRITA

Exercici 1.

"En aquest exercici auez ues paraules escrites en majuscules e ath costat de cada ua quate paraules escrites en minuscules. Ath deuant de cada ua d'aquestes i a un caseton; vos cau mercar damb ua crotz eth caseton dera paraula que volgue díder çò de madeish que era paraula dera quèrra. Pensatz que non podetz sonque ua crotz per cada paraula escrita en majuscules."

CÒTH		gòrja
		coche
		còr
		gòi

PEU		pau
		cau
		pè
		cabelh

PELHÒT	☐	pèth	PONIN	☐	polit
	☐	pelha		☐	luenhan
	☐	sabatòt		☐	petit
	☐	pau		☐	jove
JAUNE	☐	auriò	RÒI	☐	dolent
	☐	jove		☐	vermelh
	☐	mestre		☐	gòi
	☐	clar		☐	ròc
GRAPAUD	☐	mau	ENDONVIAT	☐	corrècte
	☐	senhau		☐	horaviat
	☐	urpa		☐	escuro
	☐	sapo		☐	enviat
LIMANDA	☐	directora	BROMA	☐	jòc
	☐	caisha		☐	bòira
	☐	armari		☐	lordèra
	☐	citron		☐	branca

Exercici 2.

"En aquest exercici auez ues frases damb un espaci en blanc tà cada ua e damb quate possibilitats ath dejós entà completà-les. Vos cau mercar damb ua crotz eth caseton corresponent ara possibilitat corrècta, e non n'i a sonque ua entà cada frase."

1. Non dèishes es causes _____.

- escampades
- escapilhades
- escapades
- estonades

2. È anat a crompar pan e m'an dit que no'n _____ bric.

- dèishaue
- demoraue
- arturaue
- quège

3. Es _____ s'an minjat es huelhes der arbe.

- lèrmes
- tèrmes
- cendres
- vèrmes

4. Se m'a trincat era bicicleta. Me la pòs _____?

- arturar
- virar
- apraiar
- crubar

5. Era nhèu _____ deth cèu en iuèrn.

- cau
- lhèue
- ges
- què

6. Vosati, _____! Qu'arribaram tard!

- apraiatz-vos
- hètz lèu
- arturatz-vos
- anatz

7. Eth camin _____ peth darrèr dera glèisa.

- marche
- què
- saute
- passe

8. Qué as _____ entà esdejuar?

- deishat
 prenut
 dit
 sentut

9. Damb tant de _____ non pogui enténer arren.

- heired
 tapatge
 gent
 trabalh

Exercici 3.

"Enes planes que seguissen auetz dus condes cuerts. Dempús de cada conde i a ues preguntes que tracten sus eth conde. Liegetz cada tèxte damb atencion e dempús responetz as qüestions que i a ath dejós. Cada qüestion a quate respòstes possibles, mès non n'i a sonque ua de bona. Mercatz-la damb ua crotz en caseton corresponent."

Era mair de Joan codine fòrça ben. Mès un bèth dia, en trèir eth cafè deth huec, se li virèc eth palon e s'escaudèc era man e eth braç enquia eth code.

Eth pair ère de viatge e Joan la hec sèir en fautulh, li guaric era cremada tamb alcoòl e, entà que non auesse de hèr arren, li prometec qu'aqueth ser harie eth madeish eth sopar.

Aquera net non mingèren sonqu'arròs borit. Era fraia petita ploraue e era mair didec a Joan que li cantèsse ua cançon entà endormí-la.

1. Qué hè era mair de Joan?

- Un cafè fòrça bon.
 Un minjar fòrça bon.
 Un sopar fòrça bon.
 Pren eth cafè.

2. Qué li passèc ara mair?

- S'escaudèc era cama.
- Se cremèc damb era lèit.
- Se cremèc era man e eth braç.
- Queiguec.

3. Qué mingèren tà sopar?

- Misharnons.
- Se n'anèren a dormir sense sopar.
- Pòga causa.
- Lèit.

4. Qué didec era mair a Joan?

- Que se n'anèsse a dormir.
- Que hesse a dormir ara fraia.
- Que non cantèsse per que non la deishaue dormir.
- Que se'n volie anar a dormir.

A ua mainada li queiguec ua bòla en un horat quan hège ara amagadèra ara ora deth pati. Eth esperit deth collègi se li apareishec, virat en un vielh damb un libre de condes ath dejós deth braç quèrre, tamb ua bòla d'aur ena man dreta.

Eth vielh demanèc ara mainada s'aquera ère era bòla qu'auie perdut. Era responec que non.

Dempús, eth vielh treiguec ua bòla d'argent e demanèc ara mainada s'era bòla qu'auie perdut ère aquera, mès era mainada tornèc a díder que non.

Finauments, eth vielh treiguec dera pòcha era bòla dera mainada e l'ac dèc e li didec: "Era tua aunestedat ei çò de mès valorós. Non càmbies jamès era tua manèra d'èster."

Era se n'anèc contenta tà casa e condèc a toti çò que li auie passat.

Un mainatge qu'escotèc çò qu'era mainada auie condat, se n'anèc entath pati e lancec ua bòla en horat.

Eth esperit deth collègi se li apareishec damb ua bòla d'aur ena man e li demanèc s'aquera ère era sua.

Eth mainatge responec: "Tiò qu'ei era mia!".

Eth esperit li didec: "Era tua ambicion non t'a deishat veir. Non te darè pas era bòla d'aur. Te darè era tua e saja de cambiar d'aué enlà".

1. A on perdec es lunetes era mainada?

- En casa.
- En un horat deth camin.
- En carrèr.
- En collègi.

2. Qué hège era mainada quan perdec es lunetes?

- Corrie.
- Cercaue ua pilòta amagada.
- S'auie perdut.
- Jogaue.

3. Quines son es darrères paraules qu'eth vielh didec ara mainada?

- Que sagèsse de cambiar eth comportament.
- Que non cambièsse jamès eth sòn comportament.
- Qu'ac anèsse a condar tot as auti.
- Que non condèsse ad arrés çò que li auie passat.

4. Qué didec eth vielh ath mainatge?

- Que cambièsse de comportament.
- Qu'ère un pèc e que non lo volie veir.
- Que non trobaue era sua bòla.
- Que cridèsse ara mainada.

M'agrade d'anar a crompar a çò deth senhor Estèue. A de tot ena sua botiga: camalhons, langoïsses, legums, pastes entà hèr sopa e fôrça d'auti productes. Tot ac a ben lheuât e tamb netedat.

A hilades e hilades de pòts pleï de causes e salèrs de consèrves. Ena sua botiga pòs crompar de tot e ath delà ac a tot a bon prèt看.

Eth senhor Estèue trabalhe fôrça e li ajude era sua hemna, qu'ei era que ven era lèit, es iogorts, eht boder, es hormatges e era pinta.

Un shinhau mès luenh dera botiga deth senhor Estèue i a eth horn deth pan que lo pòrte tanben era germana deth senhor Estèue.

1. Quina d'aguestes causes a eth sehor Estèue ena botiga?

- Sabates.
- Pantalons.
- Camalhons.
- Libres.

2. Com ei era botiga?

- Grana.
- Vielha.
- Lèja.
- Ordenada.

3. Quina família a eth senhor Estèue?

- Viu solet.
- Un frair e ua germana.
- Era hemna e ua germana.
- Ua germana.

4. A on ei eth horn?

- En un aute pòble.
- Luenh dera botiga.
- Non guaire luenh dera botiga.
- Ath costat madeish dera botiga.

PRÒVA D'EXPRESSION ESCRITA

"Ena plana 14 deth caièr vos cau hèr ua redaccion. Vos cau explicar era istòria que i a diboishada."

Er enquestador sajarà qu'er alumne escrigue un minim de cinquanta paraules.

[Istòria en cinc diboishi]

PRÒVA D'EXPRESSION ORAU

"Ara t'ensenharè uns diboishi e tu as de díder qué son cad'un".

[Cinc diboishi separadi]

"Molt ben. Ara haram ua auta causa. Tanben te mostrarè uns diboishi mès jo te harè ua pregunta sus cad'un".

[Dètz-dotze diboishi]

"Ara te harè ues preguntes, mès sense diboish:

1. De qué parles damb es tòns pairs en casa?
2. Per qué penses que hèm aquestes pròves?
3. Qué haràs en estiu quan ages vacances?

E ara explica-me aquestes istòries".

[Tres istòries de tres diboishi]

PRÒVA DE FONETICA

"T'ensenharè uns diboishi e te harè ues preguntes. Tu m'as de respóner:"

1. Ei ua ròsa o ua leituga? [z]
2. Ei ua iranja o ua pera? [ʒ]
3. Ei ua huelha o ua man? [ŋ]
4. Ei eth tretze o eth trenta un? [dz]
5. Ei ua pilòta o un uelh? [ʎ]
6. Ei un òme o ua hemna? [ɟ]
7. Ei un disc o ua cinta? [sk]
8. Ei un can o un peish? [ʃ]
9. Ei eth braç o eth cap? [bb]
10. Ei un braç o un pè? [ɛ]
11. Ei ua ròda o un boton? [ŋ]
12. Qué i a en plat: es ueus o eth peish? [z]
13. Ei un vaishèth o un lhet? [ʎ]
14. Ei un mètge o un capelhà? [dʒ]
15. Ei era lua o eth solei? [y]
16. Qué i dehòra deth plat: es ueus o eth peish? [pp]
17. Ei era lua o eth mon? [mm]

[Diboishi dera pròva de fonetica: es madeishi qu'en 2au]

PRÒVA DE LECTURA

"Entà acabar, as de hèr aquesta lectura en veu nauta:"

Un bèth dia, ua pluma s'engüejauè fòrça pr'amor qu'arrés non la tiege entad arren, alavetz que determinèc anar na veir eth sòn amic eth tintèr.

-Com va, amic tintèr? Qué ei dera tua vida?

-Guarda-me, tu, miei shut que sò, pr'amor que eth mèn propietari non me teng entad arren.

-Alavetz, tu coma jo, era madeisha causa que me passe.

-Escota-me, e se tu e jo escriuéssem?

-Qu'ei bona idèa. Alavetz que i èm. Comencegam.

E d'alavetz enlà era pluma e eth tintèr escriueren un pialèr de libres, autanti n'escriueren qu'aué arrés ne sap eth compde.

INICI: _____ ACABAMENT: _____

Nombre de faltes d'entonació: _____

Nombre de mots mal llegits: _____

Un bon dia, hè dejà fòrça ans, Conilh se presentèc en castèth deth rei.

Tant e tant insistic, qu'eth rei non auec mès remèdi que recebé-lo.

-Qué vòs? -demanèc eth monarca.

-Vengui a demanà-vos, majestat, que me hescatz créisher. Ne sò hart, d'èster petit! -cridèc eth conilh tot seriós.

-Pensa que i a animaus mès petits que tu -comentèc eth rei.

-Aquerò tà jo non ei un consolament. Voi èster mès gran.

-Ben -responès eth lion sense hè-se'n, per que ère acostumat a que li demanèssen causes mès extravagantes-. Mès as d'auer en compde qu'es animaus grani, ath delà d'èster adrets, auer fòrça e caractèr, an d'auer ingèni.

INICI: _____ ACABAMENT: _____

Nombre de faltes d'entonació: _____

Nombre de mots mal llegits: _____

QÜESTIONARI D'ARANÉS. 6AU PRIMÀRIA.

S'a de demanar eth listrat des escolans ath tutor. S'adjunherà eth listrat as pròves.

Abantes d'iniciar eth procés d'avaloracion cau assignar un numerò a cada escolan segontes eth listrat dera classa.

Es pròves se pòden aumplir tamb boligraf o tamb creion e goma. Sonqu'ei valabla ua responsa per pregunta. Se se mèrquen dues responses, s'anullarà era pregunta.

Era responsa corrècta s'a de mercar tamb ua crotz. Se se vò rectificar, cau hèr un cercle sus era reponsa incorrècta e mercà-ne ua de naua (er examinador ne meterà un exemple en tablèu).

Se i a quauque dubte ei melhor non contestar, pr'amor qu'es errors penalisen.

Cau tier en compde que i a exercicis qu'ocupen mèns d'ua huelha.

Es escolans non an de començar er exercici que seguís s'er examinador non da era orde de començà-lo.

Er examinador a de liéger textuaument es consignes mercades en letra cursiua.

Abantes de començar era pròva collectiua s'a d'aumplir eth huelheton de donades.

EXERCICI 1. INTERPRETACION E IDENTIFICACION DE TÈXTES.

Examinador: Ara vos liegerè uns tèxtes dus viatges. Vosati auetz de mercar quin ei eth diboish que correspon a cadun.

Fixatz-vos en exemple:

D'un costat dera cistalha gessie eth cap d'un conilh que demorèc estonat.

Mercarietz damb una crotz eth caseton a. I a quate diboishi; sonqu'un correspon ath tèxte qu'escotaratz ara seguida.

1. Er esquirò dera coa longa e peluda ei dessús era branca deth vielh casse.

[Quate diboishi]

2. Cisco, eth deth peu frifat e cuert, pòrte lunetes e enguan s'a deishat mostacha. Aué pòrte camisa de quarrats e justet.

[Quate diboishi]

3. Es dus gats se pelejauen ena codina entà agarrar era pilòta de lan.

[Quate diboishi]

4. Eth vent s'emportaue era camisa qu'ère estienuda ena corda deth balcon.

[Quate diboishi]

5. Es dus gojats, ath darrèr der arbe, s'amaguen deth can que les cerque.

[Quate diboishi]

6. Ua hemna damb ua pelha longa crompe peish entà dinar.

[Quate diboishi]

7. Vau en bicicleta entà estudi e pòrti era cartèra damb es libres ena esquia.

[Quate diboishi]

8. S'acostèc ara taula.

[Quate diboishi]

9. Queigec pes escales quan gessie tà estudi. Es libres tanben queigueren per tèrra.

[Quate diboishi]

EXERCICI 2. RECONEISHMENT DE TÈXTES DE TIPOLOGIA DIUÈRSA.

Examinador: Ara vos liegerè uns tèxtes sonqu'un viatge. Vos cau méter eth numerò d'orde dera lectura deth tèxte a on correspongue a cada tipe de tèxte.

Fixatz-vos en aquest exemple: Es tribus deth Sahara an estat un simbèu de libertat. Damb camèus e arramades, se desplacen peth dessèrt, e a on placen era tenda, aqui u ei casa sua. Pendent es sòns desplaçaments, es nomades cerquen peishèus entà neurir es sòns animaues que son eth sòn mejan basic de vida.

Metetz eth numerò 0 en caseton que ditz: Se da explicacions sus personas, animaues, objèctes... Vos cau auer en compde que pòt passar que se repetisque un tipe de tèxte e que, en cambi, non gessen toti es tipos de tèxte.

Liegetz damb atencion es paraules deth quadre deth quasèrn (Pausa braca).

1.

-Guarda mairia que requinquilhada que se manten! Com te va hemna? Com te va?

-Que va plan, e tu Tonet? Ja pòs parlar, ja bèn, be te veigui plan frescàs!

-Que cau tier eth truc!

-Quin Tonet! Tu tostemp chamós... Ja hège quauque temps que non mos vediem.

-Òc guarda, d'arunan tau dia coma aué, d'an en an, e podé'c condar, que deth nòste temps n'i a bèth pialèr que j'an partit.

2.

Un tèrratrem de cinc grads d'intensitat ena escala Richter, tamb er epicentre localisat en Banhères de Luchon (fòrça pròp dera Val d'Aran), secodic anet, entàs ueit deth ser, pendent 14 minutes e 26 segons, totes es encontrades de Lhèida i bona part de Catalonha, Aragon e Andòrra. Non se registrèren maus de consideracion, a despiet qu'es abitants trapèren eth moviment d'estatgères, lampes, eca.

3.

Enes bòrdes de montanha cau diferenciar dues parts: era part a on viu eth pastor que a un larèr e eth lhet, e era part pròpriament dita bòrda qu'ei un petit lòc que se ten entà vederar es vaques, salvar bèth repopet o quauque cap de bestiar malaut.

4.

-Papa, mama, vietz lèu!

-Qué diantre i a?

-Era mia cramba ei vueda, toti es juguets an desapareishut.

-E com pòt èster qu'agen marchat toti solets.

-Joguets, a on ètz? Tornatz, se vos platz!

5.

Escales enjós, Joan gessec entath carrèr coma un lampit e, a despiet de que en carrèr major non i auie ne traç des juguets, en arribar ena plaça dera lea s'empòrtèc ua polida suspresa.

6.

Hè a còder es truhes ena padena.

Agarra tres ueus.

Bat-les.

Ahig es truhes e barreja'c tot.

Met-ac tot ena padena.

7.

Ei era Val d'Aran era arribèra

mès polida de tot eth Pirenèu.

Quan se met era pelha naua e bèra

non i a arren mès polit dejós deth cèu.

8.

Ena cramba non i auie pas horat, tot ac aumplen es juguets, que s'apilerauen enes estatgères, dessús der armari, era tauleta de net, en lhet o en solèr madeish.

9.

Acabadi d'estrear, es juguets li hègen grana illusion a Joan, que jogaue e se divertie tamb eri ua grana causa. Mès dempús s'engüejau e les deishau en quinsevolh cornèr dera sua cramba.

Tipe de tèxte	Tèxte num.
Se dan instruccions	
Se hè ua descripcion	
Se narren uns hèts	
Se dan explicacions sus es personas, animaus, objèctes...	0
Parlen diuèrsi personatges	
S'exprimissen sentiments, emocions...	

EXERCICI 3. MODISMES, LOCUCIONS E FRASES HÈTES.

Examinador: Mercatz damb ua crotz eth diboish que correspon ara frase hèta que vos liegerè ara seguida.
 Fixatz-vos en exemple: Eth mainatjòt camine a quate pautes.

[Quate diboishi]

Mercariètz tamb ua crotz eth caseton b. Fixatz-vos enes frases, les liegerè dus viatges.

1. Auem deishat toti es contravents de casa dubèrti de land en land.

[Quate diboishi]

2. Estramunquèc en ua pèira e queigüec de bocadents.

[Quate diboishi]

3. Aué que plò a còp de farrats.

[Quate diboishi]

4. Ei de mala lua.

[Quate diboishi]

5. Er arbe ei ath pè dera montanha.

[Quate diboishi]

6. Eth lop comencèc a córrer cames ajudatz-me peth sarrat ensús.

[Quate diboishi]

7. Se n'anèc damb era coa entre cames.

[Quate diboishi]

8. Joan a audèths en cap.

[Quate diboishi]

EXERCICI 4. RECONEISHEMENT DE LEXIC ESPECIFIC DE D'AUTI AIRAUS.

Examinador: Fixatz-vos enes diboishi. Vos liegerè, dus viatges, ua sèria de quate paraules. Vos cau mercar era paraula que correspon ath diboish. Sonqu'ua des opcions ei corrècta.

Escotatz er exemple: a. plan, b. cases, c. carretèra, d. camp.

Mercarietz eth caseton a a on i é era paraula **plan**, que correspon ath diboish. Ara escotatz-me damb atencion:

1. a. quilhada, b. fenianta, c. erosa, d. guiterosa

[Quate diboishi]

2. a. sostre, b. bilhèstres, c. moquets, d. peles

[Quate diboishi]

3. a. era ua e mieja, b. es ueit mens cinc, c. es dètz mens un quart, d. es dotze e quart

[Quate diboishi]

4. a. arraïc/arraïtz, b. carrolha, c. broton, d. crospa

[Quate diboishi]

5. a. horca, b. dalha, c. arair, d. pletèra

[Quate diboishi]

6. a. bohar, b. piular, c. delir, d. hóner

[Quate diboishi]

7. a. sauris, b. rapinaires, c. remosigaires, d. romiaires

[Quate diboishi]

8. a. broton, b. boton, c. camèra, d. carrolha

[Quate diboishi]

9. a. hièstra, b. contravent, c. humarau, d. lucana

[Quate diboishi]

EXERCICI 5. COMPRESION DE TÈXTES.

Examinador: Escotatz damb atencion eth tèxte que vos liegerè un còp, dempús auratz de respóner ues preguntes sus eth tèxte. Entà cada pregunta vos liegerè quate respòstes. Per exemple:

(Er examinador escriu en tablèu era pregunta e eth quadre qu'eth alumne a en caièr)

	a	b	c	d	e
1					

Pera seuva africana se passege un elefant enorme.

Com ei aqueth elefant?

- a. de color ròsa
- b. petit
- c. gròs
- d. pèc

Meteríetz ua creu en caseton 1-c.

Escotatz damb atencion.

Tèxte 1.

Ath cant d'un arriu i auie un pibo que se deishauè amorassar pera doça man deth vent e es sues huelhes hègen un bresilhadís gaujós e plen de vida. Non guaire luenh d'eth, se lheuauè un sause que malurosament ploraue e ploraue, trist e migrós, pr'amor que encara non li auien pas gessut es huelhes. Un bèth dia que eth solei gessec peth darrèr des nauti tucs e ludec peth dessus des flors dera pradaria, quan arribèc ath cant deth arriu enlumenèc eth pibo, que dormie tanplan perque auie estat de hèsta era net passada tamb quauqui ihons.

Per contra, quan eth solei toquèc ath sause, aquest se desvelhèc e en torn de plorar com ac hège tostemp, arric. E sabetz per qué? Donques pr'amor qu'ère eth prumèr dia dera primauera e lèu huelharie.

1. Es personatges des quaus se parle son...

- a. dus animaus
- b. dus arbes
- c. tres arbes
- d. dus gojats

2. Un d'eri ei trist perque...

- a. encara ei de net
- b. a heiret
- c. encara non a huelhes
- d. li an queigut es huelhes

3. Dempús ei content perque...

- a. li gesseràn es huelhes
- b. anarà de hèsta tota era net
- c. se hè de dia
- d. ei primauera e comence a hèr bon temps

4. Com penses qu'ei era persona qu'a escrit eth tèxte?

- a. li agrade préner eth solei
- b. pense qu'es arbes parlen
- c. li agrade gésser de hèsta
- d. li agrade era primauera

Tèxte 2.

En nòste parçan era bòrda ei ua bastissa a on se i embarre eth bestiar quan non ei ena montanha. Ei hèta de pèira e eth sòn tet o losat ei cubertat de lòses, encara qu'en temps vielh n'ère de palha. D'aguesti ne podem trapar enes pòbles de Bausen e Bordius.

I a dues parts:

Era planta baisha ei aucupat peth bestiar. Ena part nauta se i sauve era èrba, es dues plantes son desseparades per un solèr de husta. Eth solèr der estable ei tot cauçadat de pèira. Ena paret mès longa der estable i trobam eth rastilhèr hèt de husta que se comuniqua tamb eth palhèr per ues trapes per a on baishe era èrba deth palhèr, que servís de neuriment entath bestiar.

En fòrça bòrdes entà non auer de gésser entath carrèr i a ua comada, qu'ei entà beurar eth bestiar, tostemp a ran de paret, e pòt èster hèt damb un arbe uedat o d'ua pèira longa.

1. A on podem trapar bòrdes tamb tet de palha?

- a) En Quate Lòcs.
- b) Aué sonque trobam bòrdes damb tet de lòsa en Bausen e Canejan,
- c) En Es Bòrdes e Era Bordeta.
- d) En quinsevolh pòble dera Val d'Aran.

2. Quina d'aguestes afirmacions ei era corrècta?

- a) Ena part de naut dera bòrda trapam er estable e ena part baisha eth palhèr.
- b) En estable se i sauve era palha.
- c) Eth palhèr ei eth lòc aucupat peth bestiar.
- d) Ena part de naut dera bòrda trapam eth palhèr e ena part baisha er estable.

3. A on se trape eth rastilhèr?

- a) Ath miei dera bòrda.
- b) A ran dera paret dera bòrda.
- c) Ath dejós des trapes.
- d) En un cornèr dera bòrda.

4. Damb quini materiaus se bastissen es comades?
- Sonque pòden èster de husta.
 - Sonque pòden èster de pèira.
 - Pòden èster de husta, de pèira e de hèr hargat.
 - Pòden èster de husta e de pèira.

Tèxte 3.

Mandròni ère eth capdèth des tribus qu'abitauen era Val d'Aran en sègle I abantes de Crist. Es romans, acostumats a dominar e a sosmèter as sòns enemics, volien subjugà-lo, mès eth valentós capdau jamès non se deishèc guanhar. Un dia, es nauarribats conqueridors raptèren ara sua hilha. Quan Mandròni coneishec era notícia s'indignèc de manèra que cargat d'ira e cegat per òdi, se lancèc sus es sòns enemics, es quaus quedèren en bona part presoèrs dejós des sues urpes. A toti es soldats captius les talhèc ua aurelha, e ath sòn capitan totes dues, e les envièc amassa entà Roma entà qu'er emperador auesse coneishement der escarment. Se ditz qu'eth legendari e coneishut gigant de Betlan, deth que se conden en Aran gèstes diuèrses e er eròi Mandròni èren eth madeish personatge, que viuie en ua còva coneishuda tamb eth nòm dera còva deth gigant de Betlan.

1. Qui ère Mandròni?

- Un capdèth roman qu'abitaue ena Val d'Aran en sègle I abantes de Crist.
- Un cap qu'auie autoritat sus es aranesi en sègle I abantes de Crist.
- Un soldat captiu.
- Mandròni ère eth frair deth gigant de Betlan.

2. Capdèth e capdau son mots sinonims. Saberies díder quin ei eth sòn significat?

- Un becut.
- Un soldat.
- Er emperador.
- Eth que dirigís o mane.

3. Qué hec Mandròni quan sabec qu'es romans auien raptat ara sua hilha?

- Talhèc ua aurelha ath capitan des sòns enemics.
- Talhèc es dues aurelhes ath capitan des sòns enemics e ua as sòns soldats.
- Talhèc es dues aurelhes as soldats enemics.
- Talhèc ua aurelha as que queigueren presoèrs.

4. A on viuie Mandròni?

- Mandròni e eth gigant de Betlan viuien amassa en ua còva.
- Segontes era credença populara Mandròni e eth gigant de Betlan viuien en còves.
- Pòt èster que Mandròni e eth gigant de Betlan viuessen en Roma.
- Pòt èster que Mandròni e eth gigant de Betlan auessen estat era madeisha persona, que viuie en ua còva.

EXERCICI 6. FORMACION DE PLURAUS.

Examinador: hètz er exercici numerò 6 e, quan acabetz, demoratz-vos.

Transforma es frases en tot seguir eth modèu: Era camisa ei blanca. *Es camises son blanques.*

1. Er arbe ei fòrça naut.
son fòrça
2. Era casa tota blanca per dehòra.
totes
3. As personas les agrade que mos hèsquen presents.
Ara gent
4. Es mainatges escarrabilhadi comprenen tota era leçon.
Eth leçon.
5. Eres mos vòlen préner era pilòta verda.
Era verdes.
6. Nosati auem fòrça temps se volem anar tath cine.
Vosati

EXERCICI 7. FLEXION VERBAU E DERIVACION.

A. Met eth vèrb, que i a entre parentèsis, ena forma adequada:

1. Cau que jo (treir) a passejar eth can.
 2. En tot qu'eth (jàder), jo trabalhi.
 3. Pes tardes me (passejar) pes carrèrs.
 4. Maria se (seir) tostemp ath cant dera hièstra.
 5. Joan ditz qu'aué (voler) anar tara montanha.
 6. Vosati non (saber) com se ditz açò.
- B. Càmbia era expression entre parentèsis per ua paraula que volgue díder çò de madeish:
Exemple: Li (méter bendes) en braç. Li *embendèren* eth braç.
1. Era tinta a (tornat blua) era aigua.
 2. Vòlen (méter ena preson) ath lairon.
 3. En auer dinat, mos podem (préner eth camin) entath pòble.
 4. Aquest carrèr s'aurie d' (méter pèires) entà que siguesse polit.
 5. Joan s'a (metut malaut) perque non minge.
 6. Ara mos cau (méter en horn) eth pan.
 7. M'an (metut pasta) un dent.
 8. Joan s'a (tornat praube) en tres ans.
 9. Ei un país molt (plen de clòts), tostemp te cau pujar e baishar.

C. Completa es frases següentes en tot usar un derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. As de dar eth tiquet ad aqueth senhor, qu'ei eth (pòrta)
2. Aquera pòrta ei mau hèta, ac cau díder ath (husta).
3. Qui ei eth (panar) que m'a prenut eth libre?
4. M'è (lord) es mans damb tinta de color blu.
5. Era (praube) ei un problèma grèu en Africa.

6. Eth (barba) t'a talhat eth peu massa cuert.
7. Joan ei un (caçar) fòrça valent.
8. Peir trabalhe de (paret) en França.
9. Campa en (garia) se i a bèth ueu.

D. Met un adjectiu derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Aqueth gojat a neishut ena Val d'Aran, mès es sòns pairs son (Múrcia).
2. È un amic qu'ei (Itàlia).
3. Non m'agrada guaire eth minjar (Anglatèrra).
4. Er arròs (Andalusia) m'agrada mès.
5. Aqueth ei eth vestit tipic (Catalonha).
6. Eth lòc mès heiret ei eth cercle (Pòl).

EXERCICI 8.

Hètz er exercici numerò 8 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Mèrca damb ua crotz era opcion corrècta:

1. Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. Òc que
 - a. lo semble
 - b. li semble
 - c. ne semble
2. Se vas entara hèsta,
 - a. pòrta-li quauquarren
 - b. pòrta-i quauquarren
 - c. pòrta-lis quauquarren
3. Ditz que non li ès simpatic. E tu qué penses?
 - a. li
 - b. ne
 - c. te
4. vestit t'agrada mès?
 - a. Qué
 - b. Quau
 - c. Quin
5. Aquera bicicleta tua m'agrada.
 - a. Me la venes?
 - b. Me venes?
 - c. Ac venes?
6. Vòlen que les dongues aquerò.
 - a. L'ac das?
 - b. Los i das?
 - c. Les ac das?
7. Vò que li dongues aqueres causes.
 - a. Los i das?
 - b. Lis das?
 - c. Les ac das?

8. Empòrta- quauquarren entà vrespalhar.
 a. lo
 b. te'n
 c. li
9. M'an dat açò entà tu. Vòs que donga?
 a. te
 b. t'ac
 c. te lo
10. A on ei? Non lo veigui
 a. entre
 b. darrèr
 c. enlòc
11. Aué auem vist Maria
 a. era
 b. a
 c. ara
12. M'an hèt a vier t'ajudèssa.
 a. entà que
 b. perque
 c. tà
13. Ara premanitz eth minjar, gesseratz a jogar.
 a. donques
 b. dempús
 c. abantes
14. Voleria anar a jogar, ara me cau premanir eth minjar.
 a. maugrat que
 b. mès
 c. donques
15. Se vò aqueth libre,
 a. da-lo
 b. da-se-lo
 c. da-l'ac
16. Crida a Joan, que me pensi qu'ei
 a. a naut
 b. naut
 c. en naut
17. Jo ja sò tan gran tu.
 a. com
 b. coma
 c. que
18. ei Joan?
 a. On
 b. A on
 c. En on
19. Açò m'ac an dat tu.
 a. entà
 b. per

c. de

20. Joan non viu pas aciu, viupòble deth costat.

- a. en eth
- b. en
- c. ath

EXERCICI 9. IDENTIFICACION LAGUENS DERA FRASA: NÒM, ADJECTIU, VÈRB E ADVÈRBI.

Examinador: Hètz er exercici numerò 9 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Lieg eth tèxte:

Eth gat Trisonha ei un gat blanc, gras e tamb uns mostaches longui e punchents. Tostemp ei adromit laguens d'un cistèr e se desvelhe de net. Alavetz se hè un torn peth tet ensús en tot campar se dilhèu i tròbe bèth arratòt.

Ara, escriu tres nòms, tres adjectius, tres vèrbs e tres advèrbis trèti deth tèxte anterior en quadre que seguís:

Nòm	Adjectiu	Vèrb	Advèrbi

EXERCICI 10. DISCRIMINACION FONETICA.

(Er examinador diboisharà un quadre de solucions en tablèu entà mostrar as alumnes a on cau mercar.)

Examinador: Escotatz es paraules qu'ara vos liegerè dus còps.

1. Metetz ua crotz segon se sonen coma zèro o coma plaça [z/s]:

- 1. Onze 2. Cansat 3. Açò 4. Vesin

2. Metetz ua crotz segon se sonen coma sopa o coma lua [u/y]:

- 1. Soca 2. Husta 3. Truhes 4. Lorda

3. Metetz ua crotz segon se sonen coma cèu o coma pera [ɛ/e]:

- 1. Papèr 2. Prengui 3. Hèsta 4. Hèsqui

4. Metetz ua crotz segon se sonen coma man o coma sant [ŋ/n]:

1. Vesin 2. Son 3. Long 4. Tant

EXERCICI 11. DICTAT.

(Er examinador harà tres lectures del tèxte; era dusau serà mès pausada entà qu'er alumne age temps d'escriuer: Se dicten es signes de puntuacion.)

Examinador: Ara vos liegerè ues frases tres còps. Eth prumèr còp ei entà que les escotetz; era dusau, les liegerè a plaser entà que les escrigatz, e era tresau, entà que repassetz tot eth dictat.

Dictat:

Es mosques son insèctes que vòlen
 I a dotze mainatges en pati
 Açò servís entà escriuer
 Aquera hemna viu enes cases deth passeg
 Quan passi peth pònt veigui es peishi que mingen
 Aquera mainada auie un mochet e eth sòn frair l'ac preneç
 M'an portat en espitau perque sò malaut
 Minjauen truetes e pan entà sopar
 Pòrti eth libre en ua man e eth craion ena auta
 M'i cau anar un aute viatge
 Mos an explicat era istòria dera umanitat
 An pujat es prètzi des causes de minjar
 Aquera hièstra de husta da ara façada deth deuant
 Er òme ère ath cap de tot dera humenèja

EXERCICI 12. INTERPRETACION D'ORDES.

Examinador: Hètz er exercici numerò 12 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Anar tà estudi:

Gesqui de casa
 Me laui
 Me vestisqui
 Agarri es mies causes
 Me lheui
 Esdèjui

Escriuer ua letra:

Agarri ua huelha de papèr e un boligraf
 Meti eth papèr laguens dera engolòpa e la barri
 Lanci era engolòpa ena boèta
 Meti eth sagèth
 Escriui era adrèça deth destin
 Escriui era carta ena huelha de papèr

EXERCICI 13. IDENTIFICACION DERA INFORMACION BASICA D'UN TÈXTE.

Examinador: Hètz er exercici 13 e, en auer acabat, demoratz-vos.

Eth ser de deluns, tàs 22.30, se produsic un accident de transit ena carretèra N-630, en tèrme de Prats. Un Peugeot 206 esguiltlèc pera aigua que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja queiguda pendent era tarde, tustèc tamb era barana der aute costat de carretèra e se caplheuèc totaument. Dus joeni deth municipi de Figueres, que viatjauen en coche, demorèren embarradi laguens.

A qui a passat çò qu'explique era notícia?
 Qué a passat?
 Com a passat?
 Quan a passat?
 A on a passat?

Eth Comitè de Representants Permanents decidic ager en Brussèlles portar ar excomissari europèu de Telecomunicacions, er aleman Martin Bangemann, deuant deth Tribunau Europèu de Justícia perque considère qu'aurie d'auer refusat era aufèrta de Telefónica.

A qui a passat çò qu'expliquen?
 Qué li a passat?
 Quan a passat?
 A on passe?
 Per qué passe?

EXERCICI 14. USATGE D'ESTRATEGIES DE BESONH ENTÀ UA BONA COMPRENSION.

Examinador: Hètz er exercici numerò 14 e, en auer acabat, demoratz-vos.

En un fòrça polit i auie ua princesa qu'auie fòrça audèths en sòn . Entremiei de toti eri subergessie ua cardalina que tostemp tamb ua armonia. Un bèth dia era princesa la volec ath laguens d'ua d'aur entà que solet entada era e entà aué-la laguens deth .
 Mès d'aqueth dia enlà que la ath laguens dera , er deishèc de . Era princesa non encapie pas per qué non pas. Era causa ère qu'era cardalina ère pr'amor de non èster liura. Alavetz era princesa la tornèc a deishar e sonque en gèsser pera se tornèren a es sòn cantats per toti es cornèrs deth deth .

EXERCICI 15. IDENTIFICACION DE PARAULES SEGON ETH SÒN SIGNIFICAT.

Examinador: Hètz er exercici numerò 15 e, en auer acabat, demoratz-vos.

A. Escriúer eth contrari des mots entre parentèsis:

1. Era lauseta apareishec(tardiua)
2. Un mardan de lan(nera)
3. An(enlordit) de plastics tot eth prat
4.(Plantaratz) es arbes
5. Agustes causes(vielhes)

B. Escriúer un sinonim des mots entre parentèsis:

1. Era nhèu(campèc) enes montanhes.
2. Se mingèc un tròç de (pernilh).
3. Ei ua hemna molt(leca).
4. As de(causir) eth mès bon.
5. Queigüec un(lauæg) terrible.
6. Joan volie.....(escandir) era lum.

C. Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

1. Autrejar ua causa vò díder:
 - a. dar ua causa.
 - b. préner ua causa.
 - c. comunicar quauquarren.
 - d. pèrder quauquarren.
2. Un camin arribent ei un camin:
 - a. per a on arribam mès lèu.
 - b. que non arribe jamès enlòc.
 - c. que hè pujada.
 - d. aisit.
3. Ua val sarrada ei:
 - a. ua val longa.
 - b. ua val a on non podem pas entrar.
 - c. ua val d'a non non podem pas gèsser.
 - d. ua val prohonda e escura.
4. Parar era man ei:
 - a. arturar a quauquarrés.
 - b. evitar que passe quauquarren.
 - c. demanar ajuda.
 - d. demorar beneficis sense trabalhar.

D. Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

1. Se digui que *cerque* era net *enes aramaris* digui:
 - a. que s'enganhe.
 - b. que non ei jamès cossent.
 - c. que s'amague.
 - d. que non a armari en casa.
2. Se digui qu'un lòc ei *plen com un ueu* voi díder:
 - a. qu'ei un lòc petit.
 - b. qu'ei un espaci esferic.

- c. que i a molta gent.
- d. que i a garies.

3. Se digui qu'ua persona *me hole eth cap* voi díder:
- a. que me cansi d'escotà-la
 - b. que parle molt fòrt.
 - c. que vòle.
 - d. que tostemp i parli per telefon.

EXERCICI 16. PRODUCCION D'UN TÈXTE.

Examinador: escriu un tèxte sus ua des opcions que seguissen:

Ua carta as pompièrs entà dà-les es gràcies per auer amortat un huec en bòsc.

Ua carta a un amic entà didé-li qu'è lejut un libre de viatges que m'a agradat molt e proposa-li que lo liege.

Ua carta a un cosin mèn que viu en Tarragona entà didé-li que m'an agradat molt es vacances qu'è passat aquíu aquest darrèr estiu e convidà-lo a vier tara Val d'Aran.

EXERCICI 17.

Il·lustracion 1: es gojats que humen.

[Ua istòria en quate diboishi]

Il·lustracion 2: eth mètstre que s'enfade.

[Ua istòria en quate diboishi]

EXERCICI 18.

1. Era mair que cride ath hilh que ges a jogar.

[Un diboish]

2. Er òme qu'alugue eth fanau.

[Un diboish]

3. Era hemna que pèle cebes.

[Un diboish]

4. Eth gojat que se desvelhe.

[Un diboish]

5. Er òme que vrenhe.

[Un diboish]

6. Era gojata que torre pan.

[Un diboish]

7. Er òme que combregue.

[Un diboish]

8. Era lampada.

[Un diboish]

9. Eth gojat que daurís eth calaish.

[Un diboish]

10. Un gojat que què.

[Un diboish]

11. Ua hemna que barre ua pòrta.

[Un diboish]

12. Un peish que saute dera aigua.

[Un diboish]

13. Ua gojata que minge.

[Un diboish]

14. Un codinèr.

[Un diboish]

15. Fruta.

[Un diboish]

16. Ua candèla.

[Un diboish]

17. Un vaishèth.

[Un diboish]

18. Un òme qu'alugue eth huec.

[Un diboish]

EXERCICI 19.

[Tres diboishi: Lectures basiques p.36, p.47, p.52.]

EXERCICI 20.

[Diboishi dera pròva de fonetica]

1. Ei ua ròsa o ua leituga? [z]
2. Ei ua iranja o ua pera? [ʒ]
3. Ei ua huelha o ua man? [ŋ]
4. **Ei eth mon o era lua? [mm]**
5. Ei eth tretze o eth trenta-un? [dz]
6. Ei ua pilòta o un uelh? [ʎ]
7. Ei un òme o ua hemna? [ɔ]
8. Ei un disc o ua cinta? [sk]
9. Ei un can o un peish? [ʃ]
10. Ei eth braç o eth cap? [bb]
11. Ei un braç o un pè? [ɛ]
12. Ei ua ròda o un boton? [ŋ]
13. Qué i a en plat: es ueus o eth peish? [z]
14. Ei un vaishèth o un lhet? [ʎ]
15. Son mitjons o sabates? [dʒ]
16. Ei era lua o eth solei? [y]
17. **Qué i dehòra deth plat: es ueus o eth peish? [pp]**

D'aguesti itèms ne calerà deishar 14!

EXERCICI 21.

Un bon dia, hè dejà fòrça ans, Conilh se presentèc en castèth deth rei.

Tant e tant insistic, qu'eth rei non auec mès remèdi que recebé-lo.

-Qué vòs? -demanèc eth monarca.

-Vengui a demanà-vos, majestat, que me hescatz créisher. Ne sò hart, d'èster petit! -cridèc eth conilh tot seriós.

-Pensa que i a animaus mès petits que tu -comentèc eth rei.

-Aquerò tà jo non ei un consolament. Voi èster mès gran.

-Ben -responèc eth lion sense hè-se'n, per que ère acostumat a que li demanèssen causes mès extravagantes-. Mès as d'auer en compde qu'es animaus grani, ath delà d'èster adrets, auer fòrça e caractèr, an d'auer ingèni.

INICI: _____ ACABAMENT: _____

Nombre de faltes d'entonació: _____

Nombre de mots mal llegits: _____

-Qué ei tot aquest rabatge e sarrabastalha?

-Ven eth circ!

-Elefants pes carrèrs, monards que van ensús e enjós, quina pòur. Ò! e leons! Me'n vau entà casa.

-Ja ei aciu eth circ. Vietz, aué peth ser, senhors e dames.

Veiratz trapezistes e equilibristes, pantres e nanos, leons e elefants e monards.

Vietz a veir eth mage Zip-Zop que hè desaparéisher dus conilhons e hè paréisher dètz palomes.

Vietz e non vos ac pensetz. Vos i demoram.

-Papa, i anaram?

-Tiò, semble ua causa interessanta, açò deth circ.

INICI: _____ ACABAMENT: _____

Nombre de faltes d'entonació: _____

Nombre de mots mal llegits: _____

ESCOLA

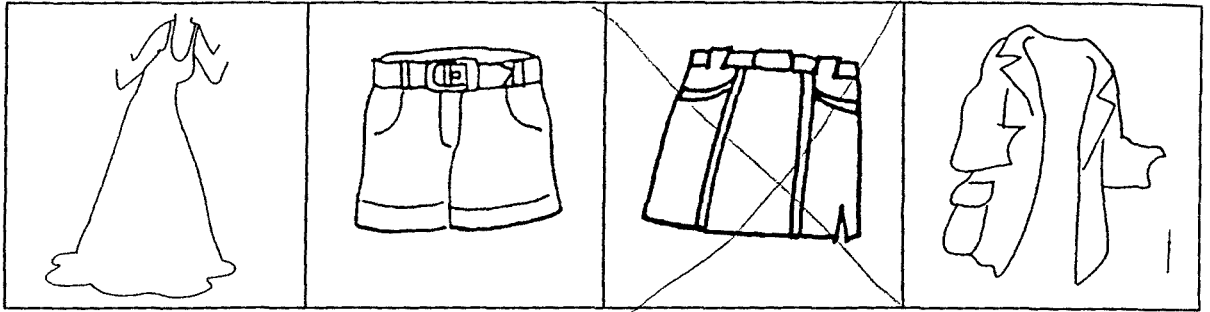
NOM

PROVA D'ARANÈS (CI)

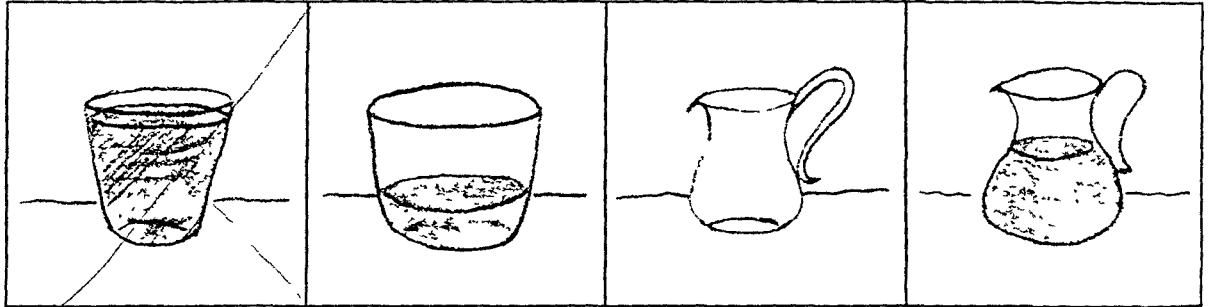

COMPRENSION ORAU: 1 i 2

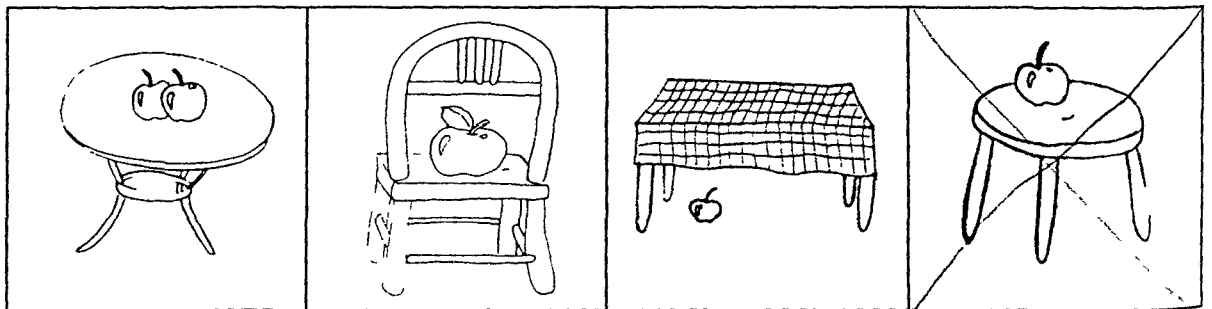
1.

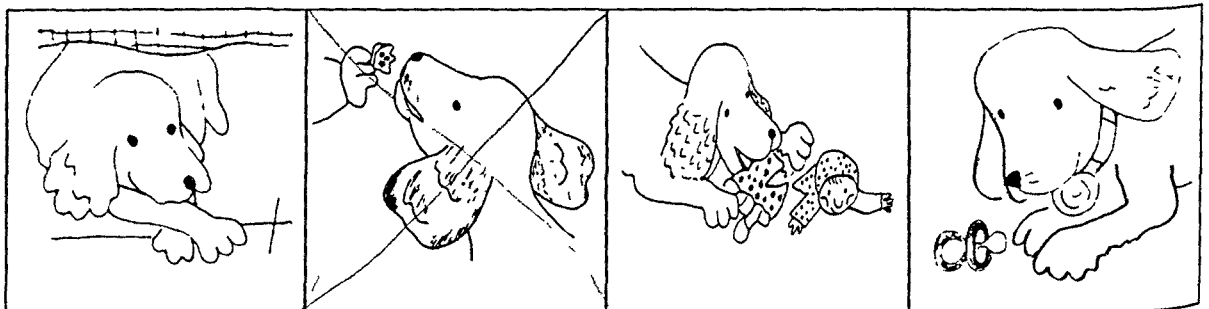
2.

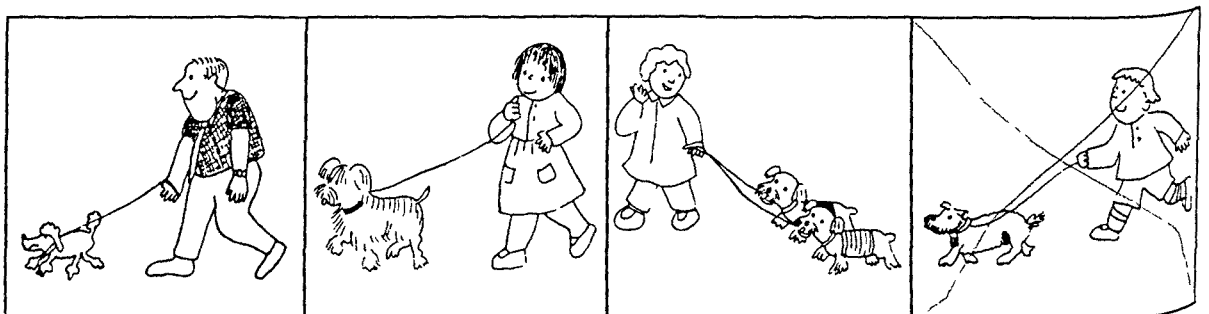
3.

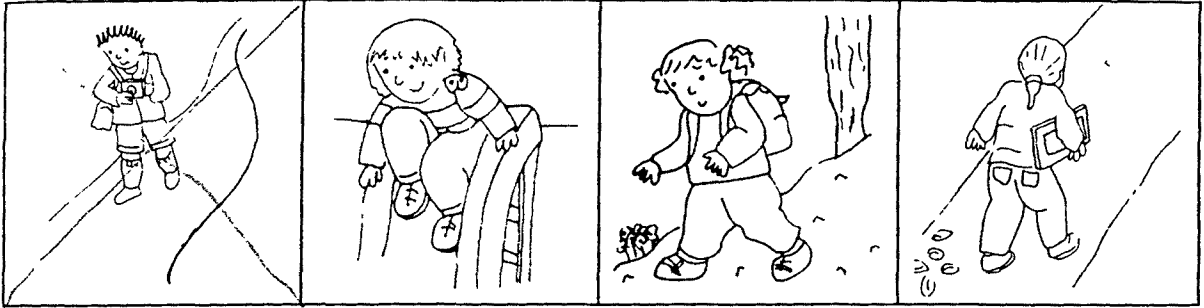
4.

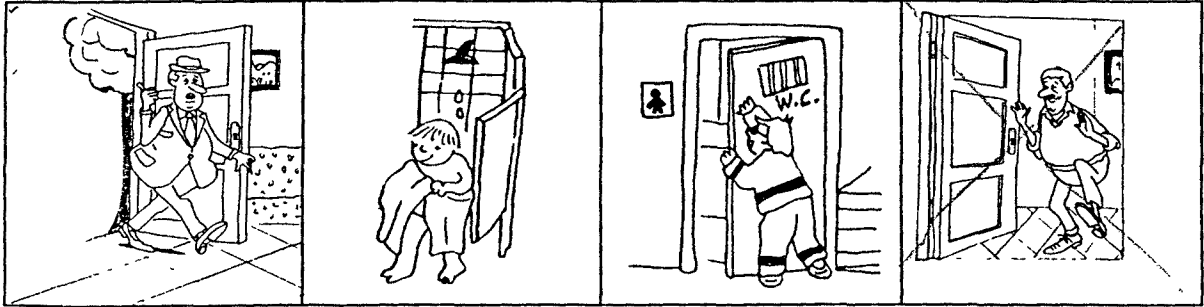
5.

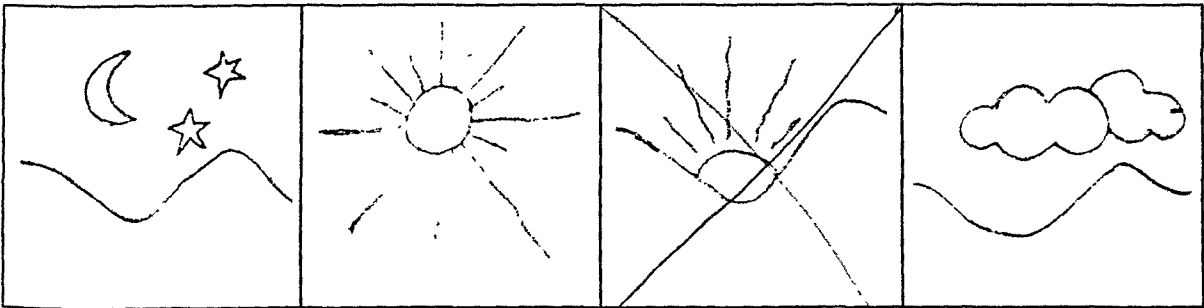
6.

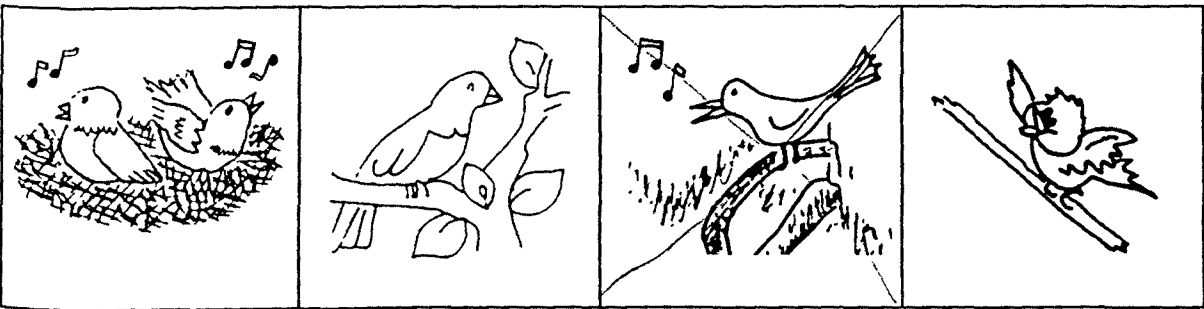
7.

8.

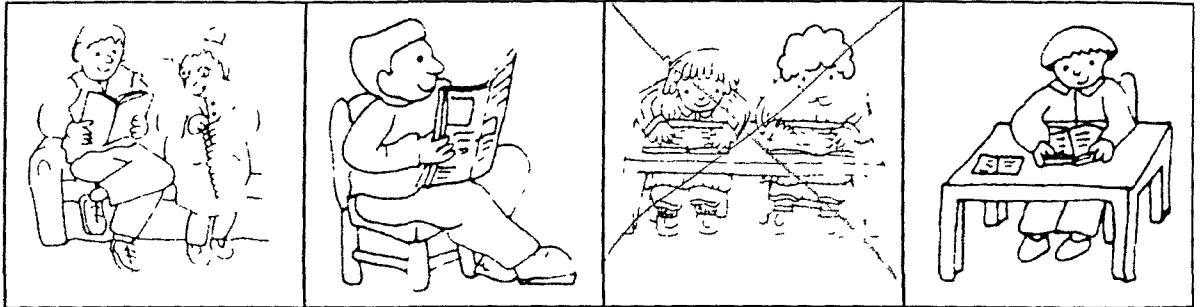
9.

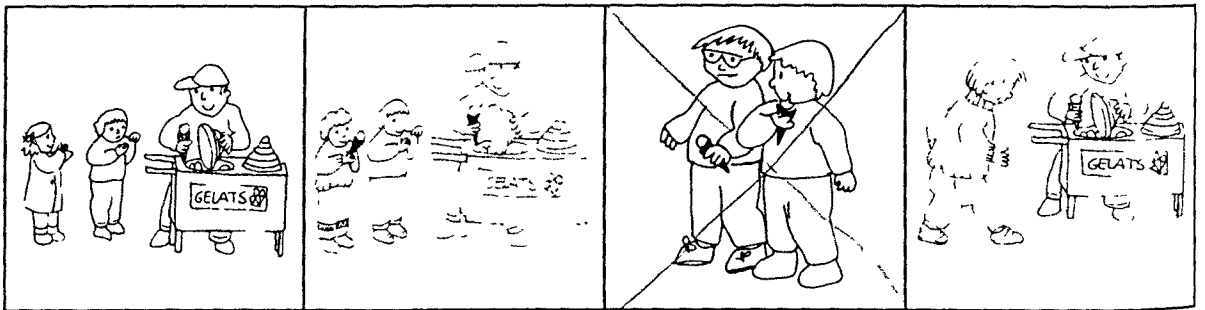
COMPRENSION ORAU: 3

Tèxt numerò 1

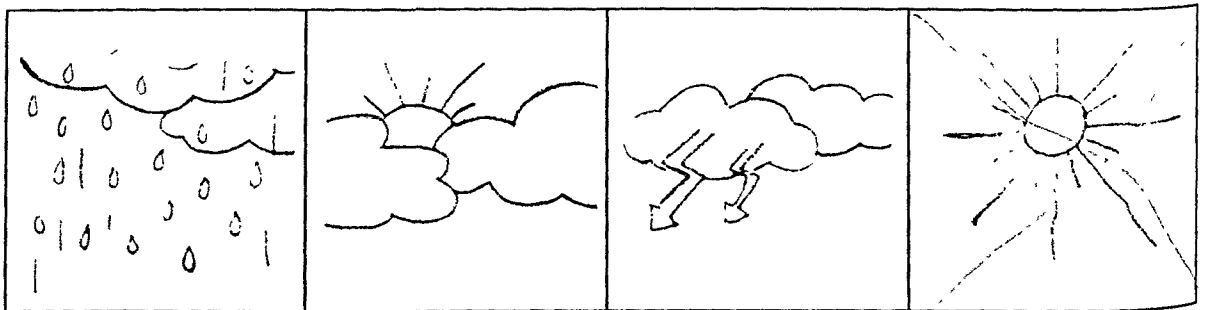
1.

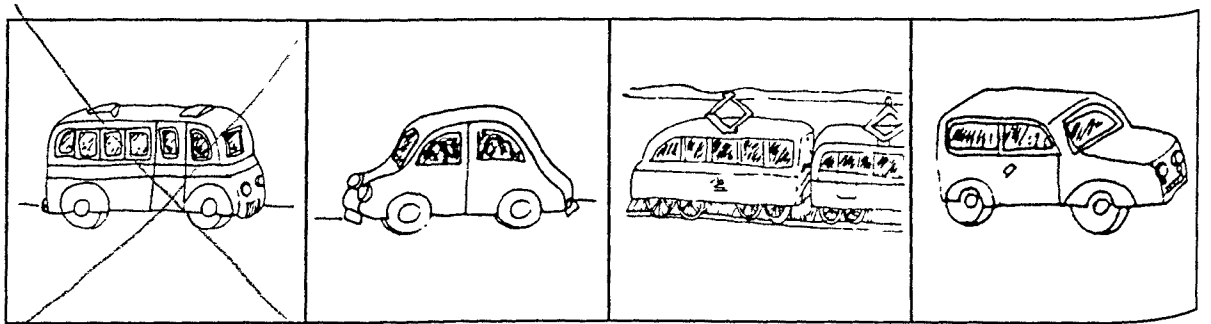
2.

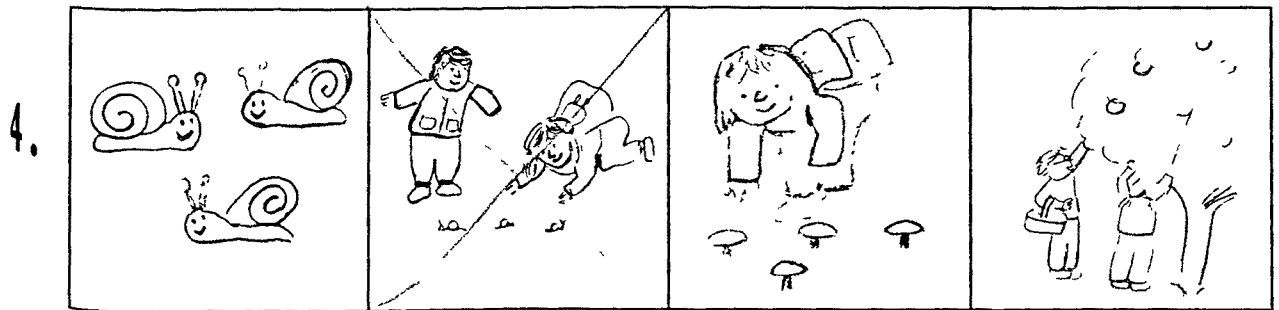
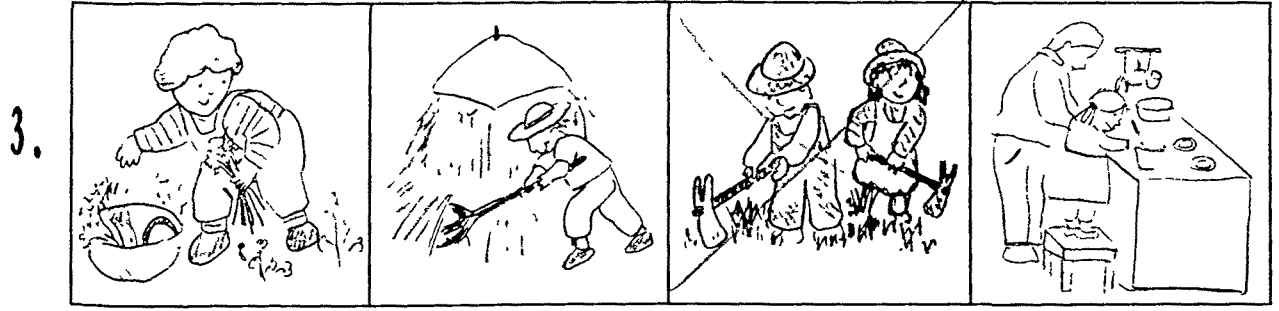
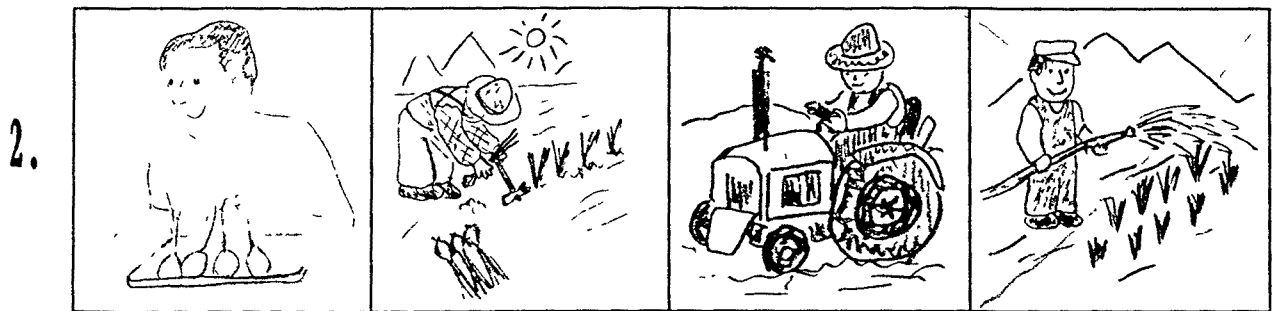
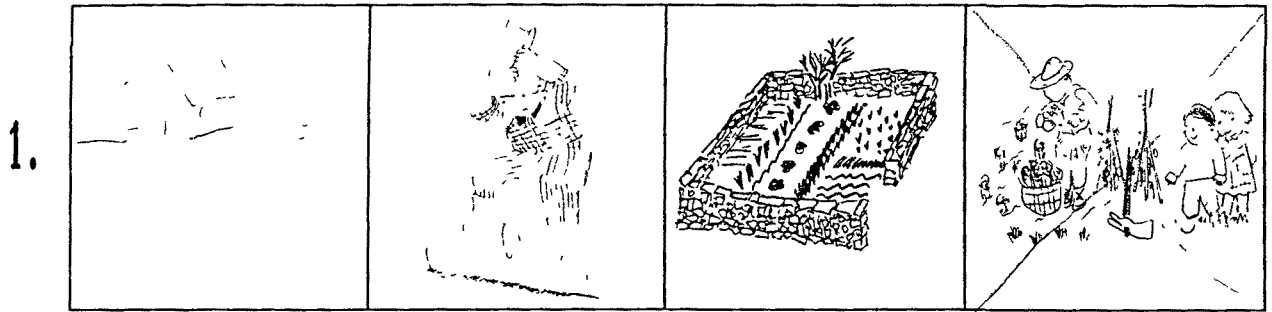
3.

4.

Tèxt numerò 2

1. *Aquest minjar ei molt bon.*
Aquesti minjars son molt bons
2. *Ena Val d'Aran i a un bòsc.*
Ena Val d'Aran i a molti llocs
3. *Aquera hemna ei vielha*
Aqueres hemnes son velhas
4. *Non coneishi pas ad aquest òme*
Non coneishi pas ad aquesti òme
5. *Jo camini*
Vosati caminais
6. *Jo mingi*
Nosati mingiam

1. *An talhat ua arbe*
An talhat un arbe
An talhat era arbe
2. *M'a queigut ua dent*
M'a queigut un dent
M'a queigut era dent
3. *Auem vist a Joan*
Auem vist eth Joan
Auem vist Joan
4. *Ja non i a bric d'aigua*
Ja non i a cap aigua
Ja non i a arren d'aigua
5. *Non auem vist ad arren*
Non auem vist ad arrés
Non auem vist a cap
6. *Maria ei en casa*
Maria ei a casa
Maria ei casa
7. *Demoren en Vielha*
Demoren a Vielha
Demoren tà Vielha

8. Joan va tà estudi
Joan va en estudi
Joan va a estudi
9. Ath gat, li daram eth minjar dempús
Ath gat, le daram eth minjar dempús.
Ath gat, lo daram eth minjar dempús.
10. Aquerò non ac sai
Aquerò non lo sai
Aquerò non sai
11. Deman anaue de vacances
Deman a anat de vacances
Deman anarà de vacances
12. Ager haram hèsta
Ager hérem hèsta
Ager hèm hèsta

DICIAS

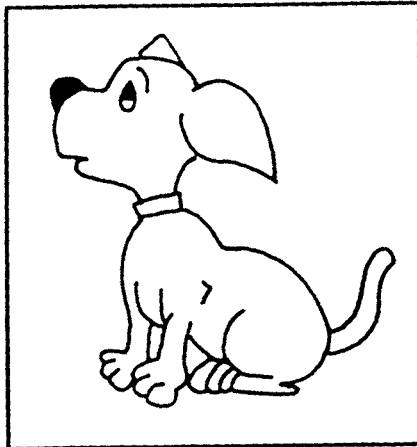
Esti Dinsate anaram în parc
a sece flus. Esti mai omi jura
concih un la a lha multia. En lha
dei mare galle lha multa animaus
en astiu, en igua samaguen emia
cu aque al tel.

Aue cuem amat de un custelhada
en plumb albe. Pere ore tan
concih, que in partia pach a cala
dorita. In a multia un regic de flus
in la marie, omi cu aque pasit
sana la ore, a aque jura la ore.

En aniam in lha multia a lha multia
a lha multia

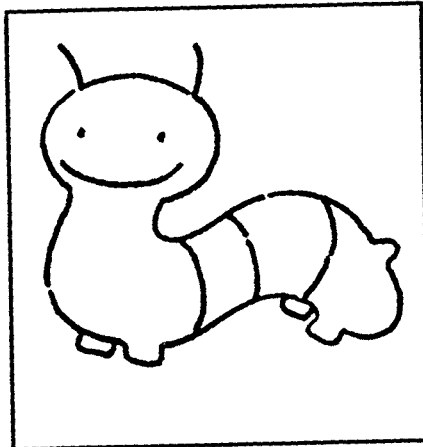
Comprensi3n escrita: 1

1.

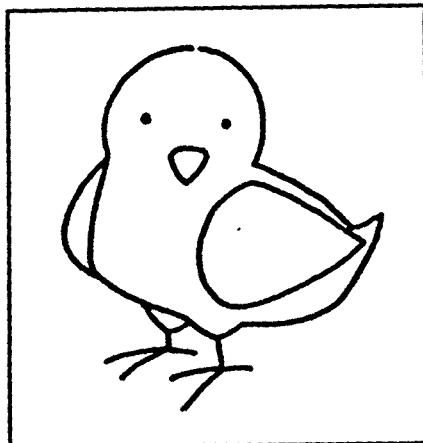
can
man
cap
tap

2.

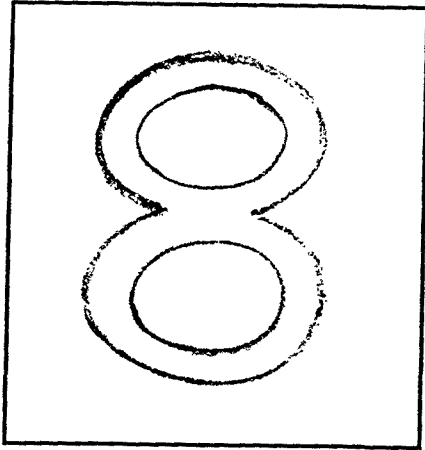
tèrme
uèrme
lèrme
cendre

3.

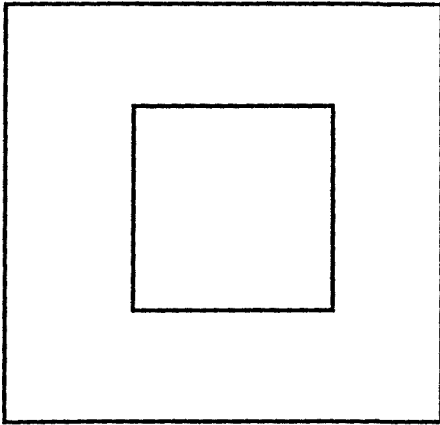
audèth
anhèth
vedèth
caudèr

4.

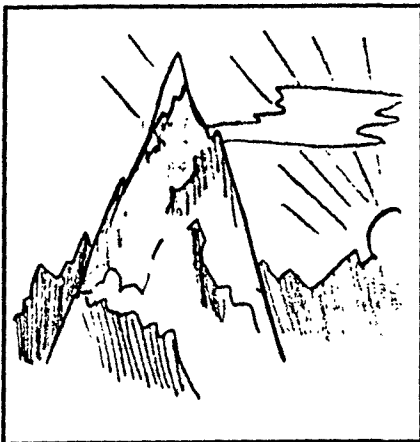
ueit
uet
uelh
huelha

5.

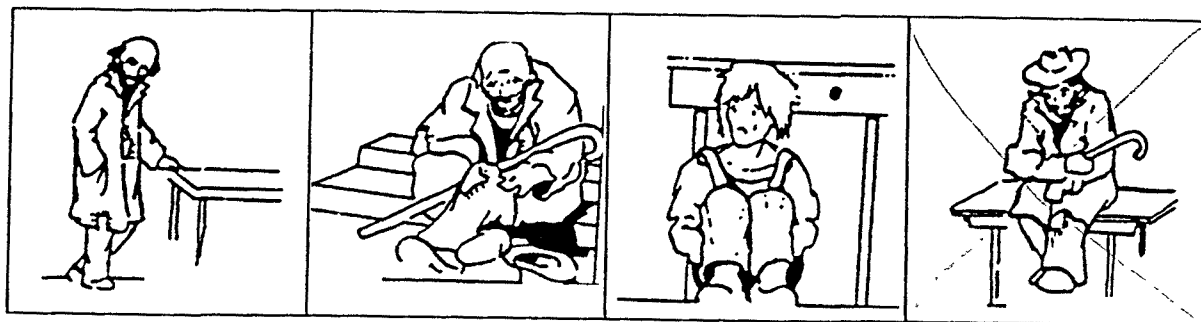
fòrt
quarrat
dur
gròs

6.

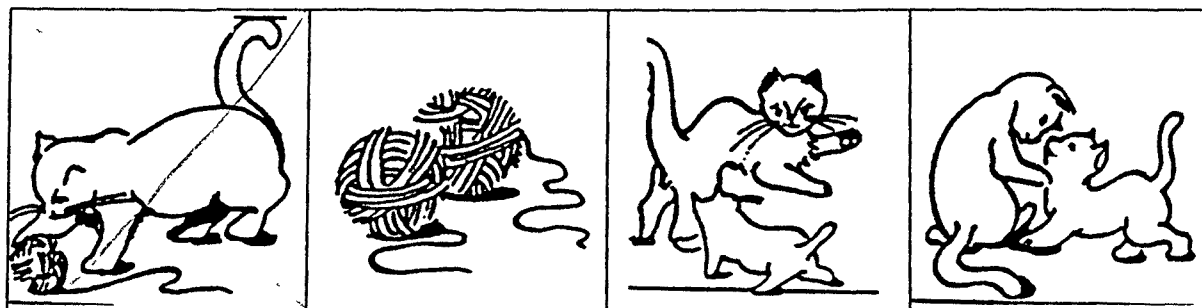

ample
long
naut
luenh

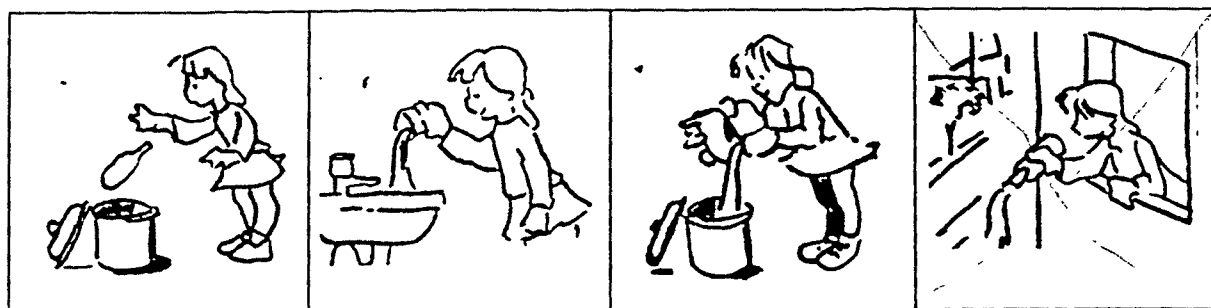
1. Eth vielh ei ath dessús dera taula.

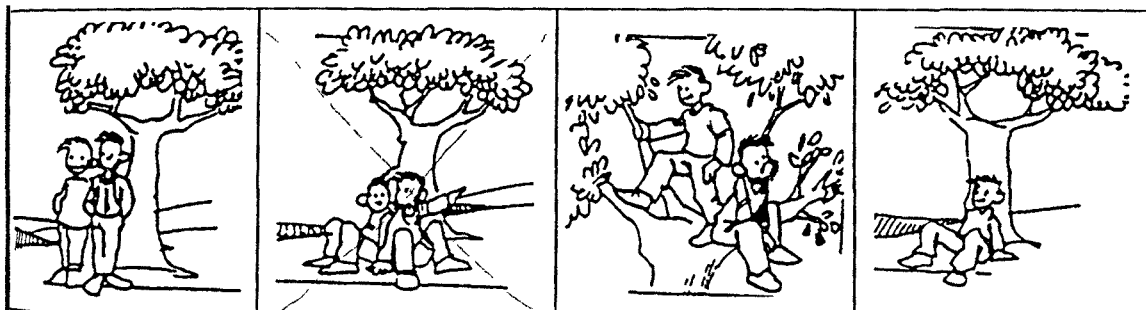
2. Eth gat j3que damb era b3la de lan.

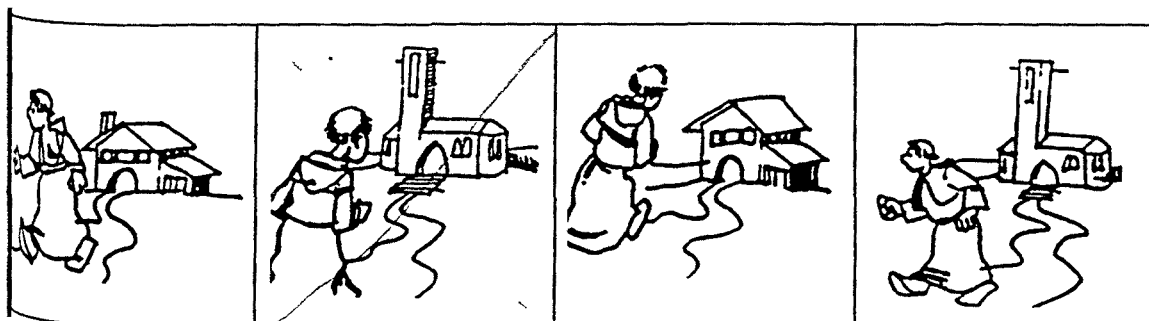
3. Era gojata uede era botelha pera hi3stra.

4. Es gojats se sèn ath dejós der arbe.

5. Eth capelhà se'n va tara glèisa

Dia e net es pompièrs demoren en parc. N'i a que descansen enes crambes, e d'auti hèn gimnastica.

Era centraleta de telèfons ei eth lòc mès important deth parc, i arriben es trucades e ei a on s'origina era alarma.

Quan era campana tòque un còp, ei huec en pòble, se tòque dus viatges vò díder qu'ei un accident, e se tòque tres còps ei huec dehòra deth nòste pòble.

Quan es sirenes bramen, es pompièrs corren e se meten ex uniforme entath huec: bòtes, pantalons, giqueta de cuer e casc.

Se dauressen es pòrtes deth parc e es camions gessen coma centelhes.

1. *A on son es pompièrs?*

En gimnàs.

Ena sua casa.

En parc.

En prat.

2. *Qué ei çò de mès important entàs pompièrs?*

Era gimnastica.

Eth telefon.

Eth parc.

Es camions.

3. *Com saben s'eth huec ei en pòble o dehòra?*

Segontes com sone era sirena.

Segontes es viatges que sone era sirena.

Les ac diden dera centraleta.

Ac liegen.

4. *Quina d'aguestes causes se meten en uniforme?*

Ua proteccion entath cap.

Es mericles.

Sabates de cuer.

Ua pelha.

Es misharnons son plantes que non an huelhes, ne branques, ne flors.

Ara, ena tardor les trapam enes parts mès umides deth bòsc, enes prats e enes soques des arbes.

Non an arraïcs e s'alimenten de substàncies en descomposicion. Quan plò ena tardor o ena primavera possen damb fòrça e se deishen veir. Alavetz, nosati les plegam entà minjar. N'i a de moltes classes: rovelhons, ceps...

Es misharnons creishen d'un dia tar aute.

N'i a molti d'empodoants.

1. A on creishen es misharnons?

Enes arbes.

Enes branques des plantes.

En tèrra.

Enes lòcs amagadi.

2. Quini lòcs les agraden?

Es lòcs a on hè vent.

Es lòcs a on i a umitat.

Es lòcs escuri.

Es bòsqui.

3. Qué hèm damb es misharnons?

Les lançam.

Les sauwam en uart.

Les arremassam.

Non les tocam.

4. Com creishen es misharnons?

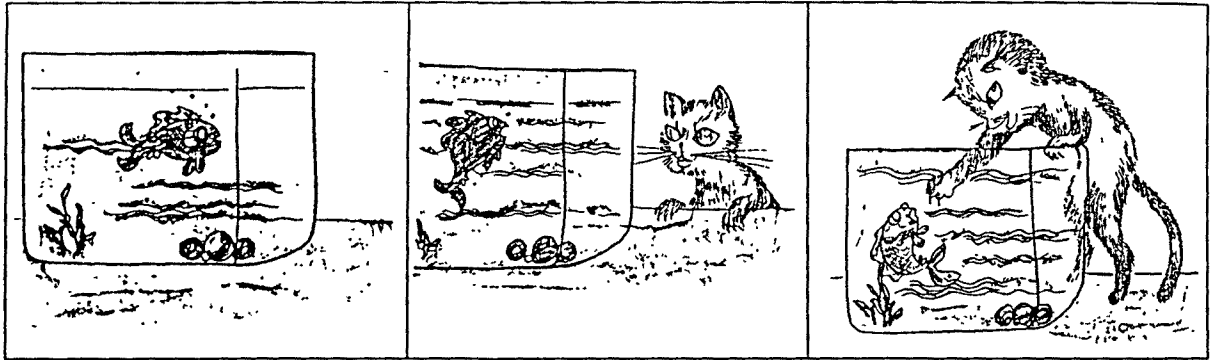
Fòrça pòc a pòc.

En quinze dies.

Non se sap.

Deprèssa.

PRÒVA D'EXPRESSION ESCRITA

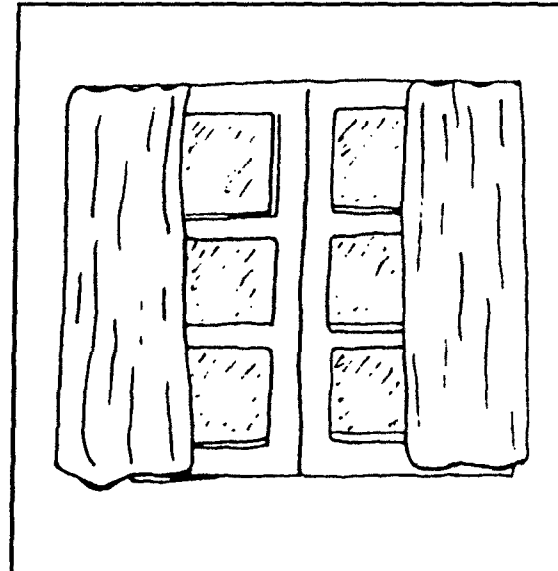
Un gattin a l'ha vist el peix i ha anat a
a l'ha agafat el peix de cuada i se l'ha menjat.

4+4

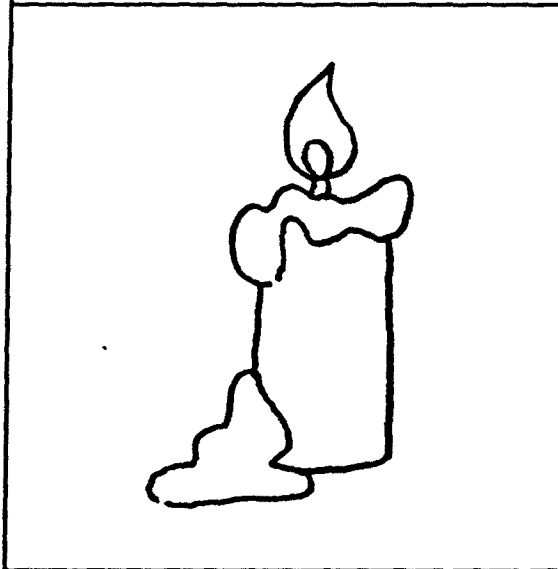
PROVES ORALS

Cicle inicial

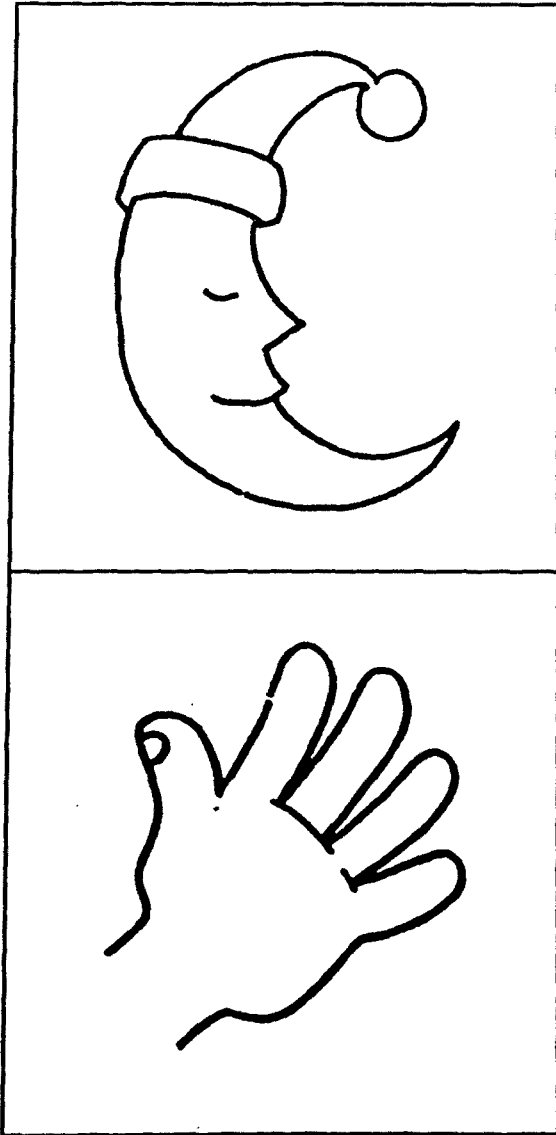
(L. A.)

1

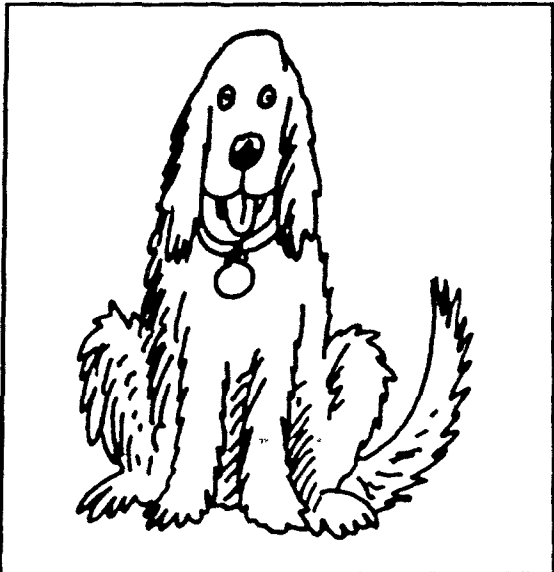

2

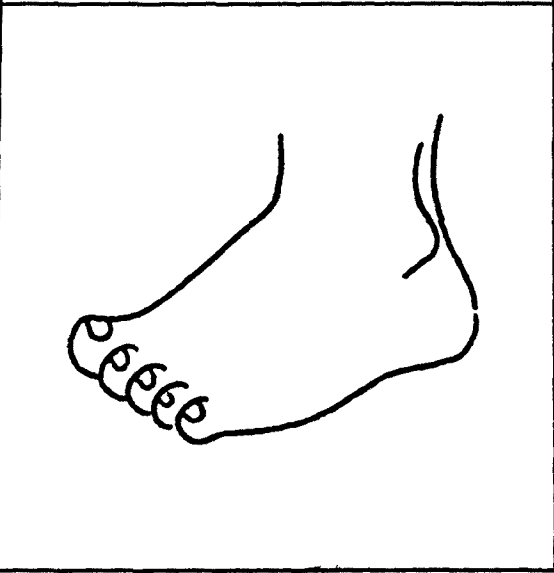

3

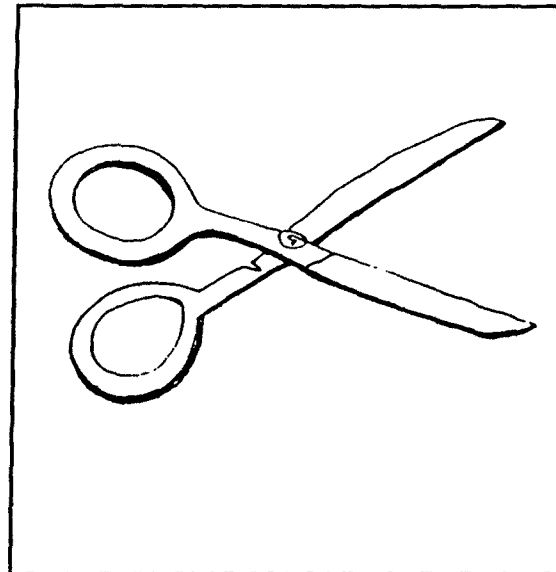
4

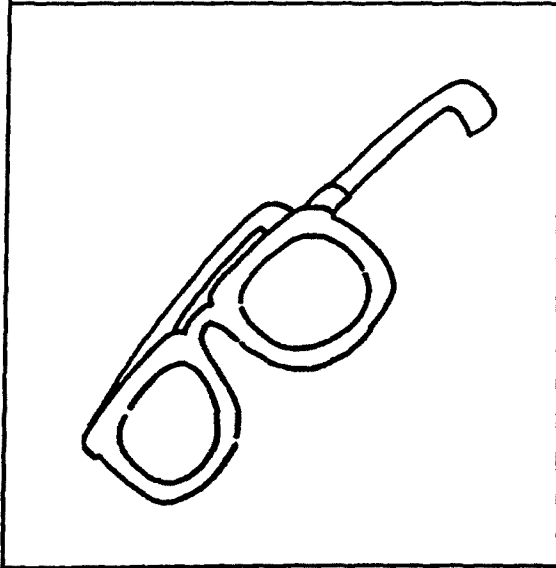
5

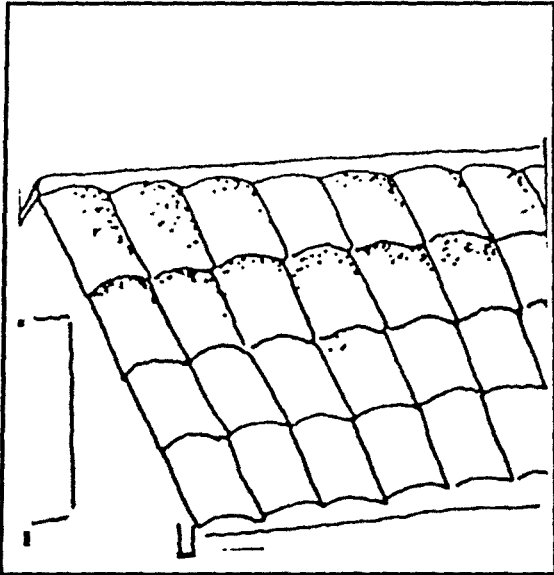
6

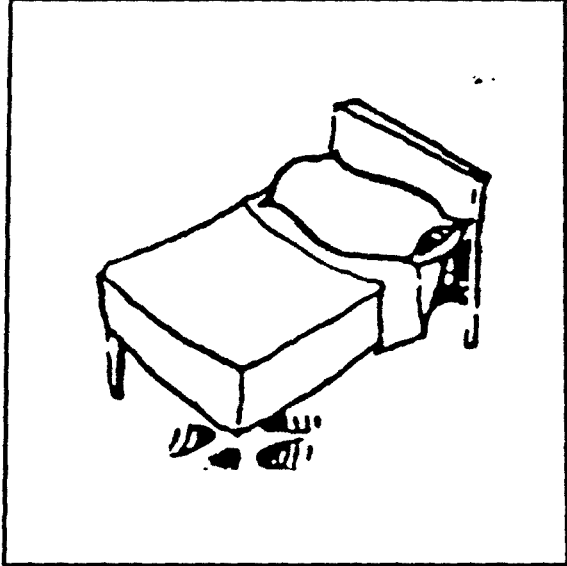
7

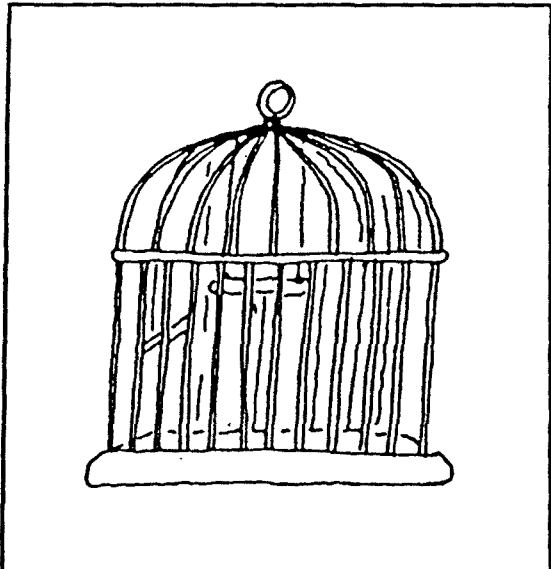
8

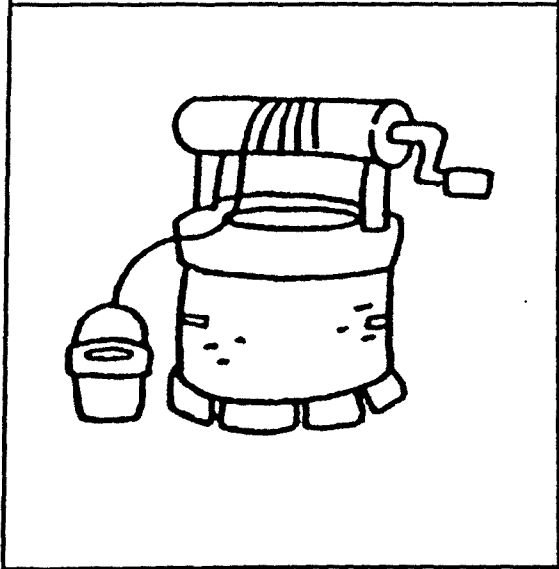
9

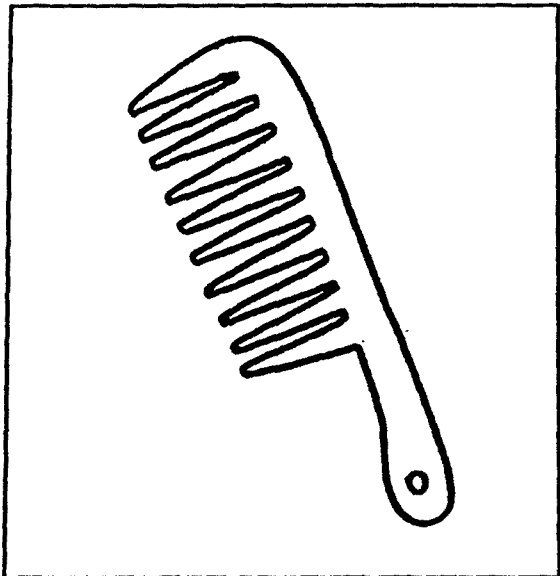
10

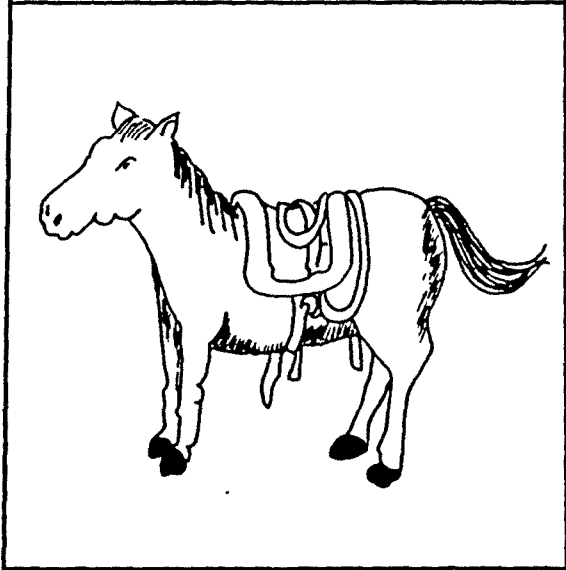
11

12

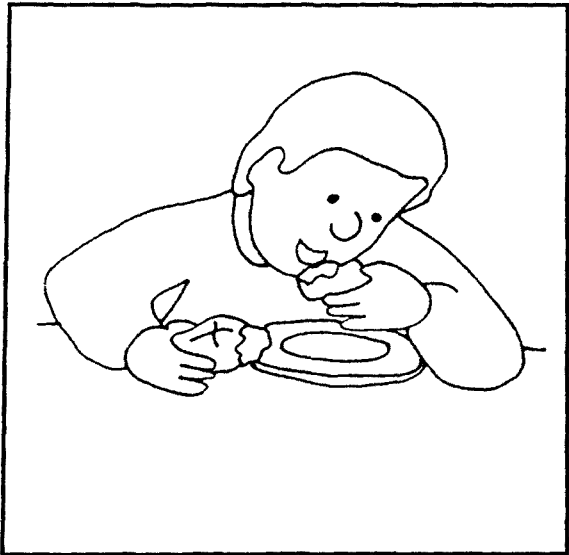

13

14

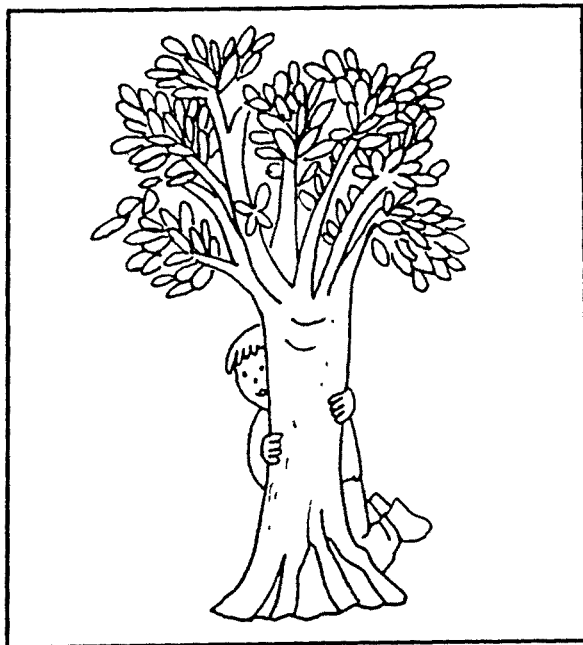
DIBOISHI DAMB QÜESTIONS

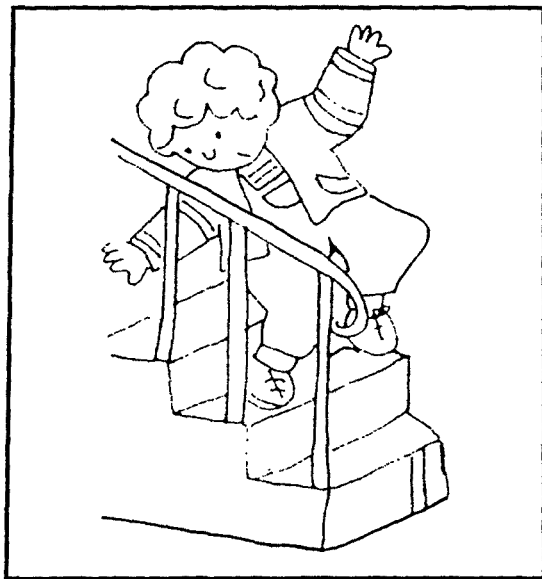
1

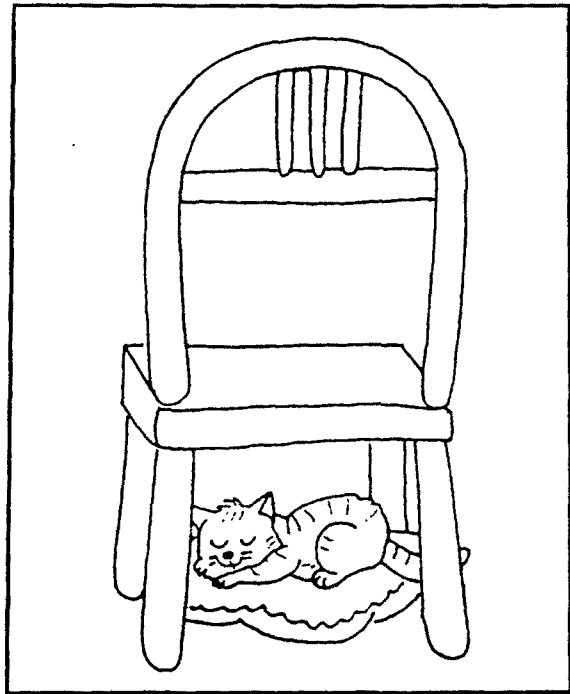
2

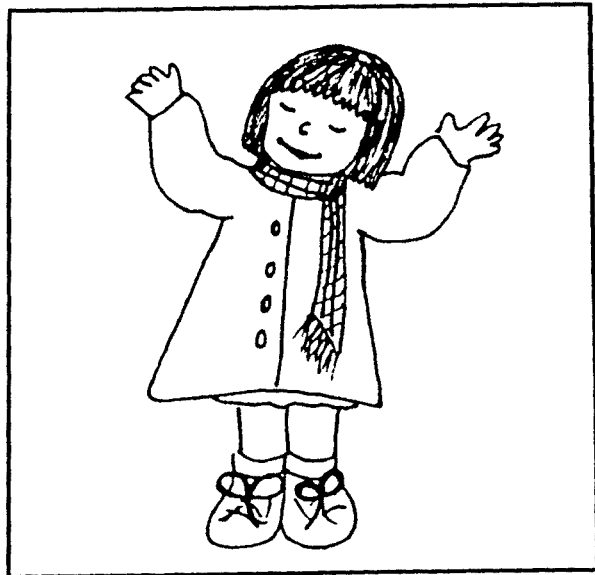
3

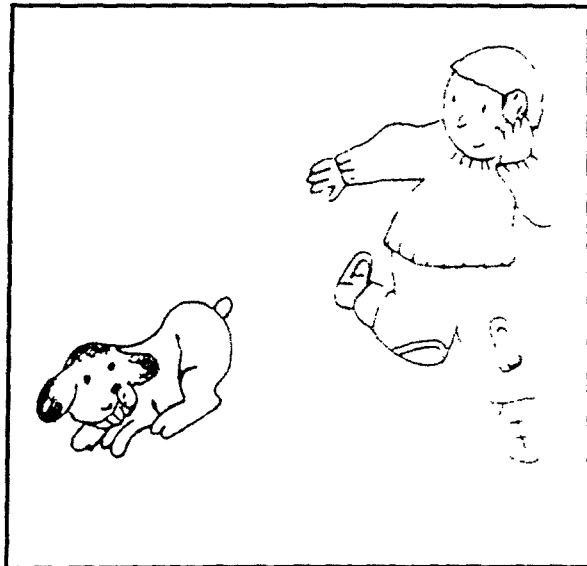
4

5

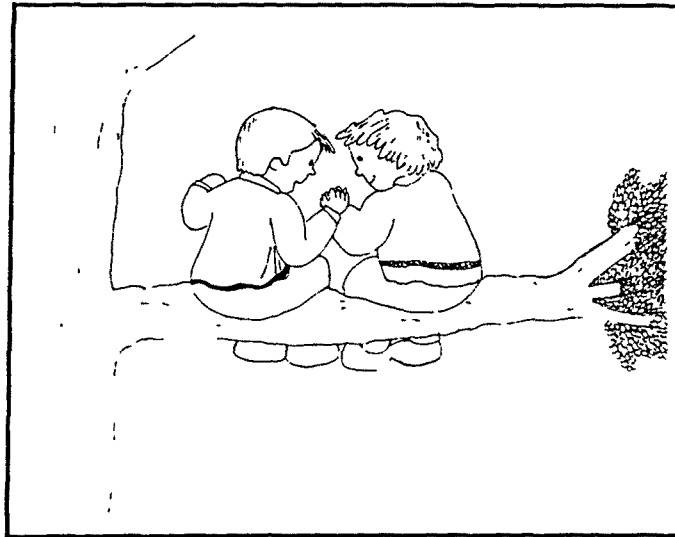
6

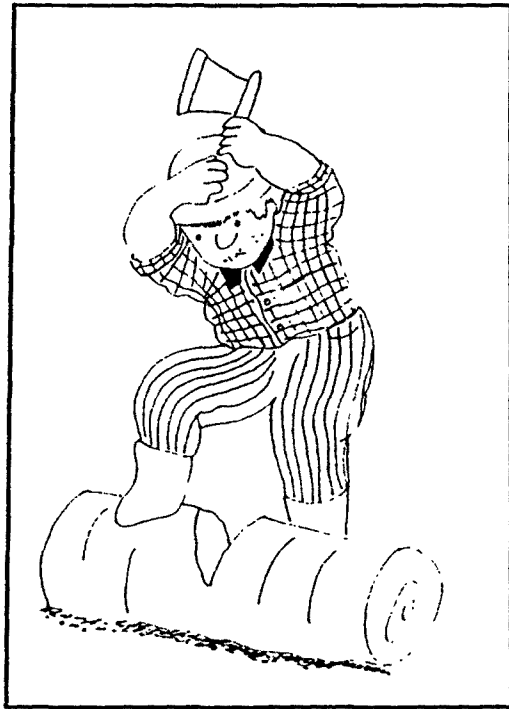
7

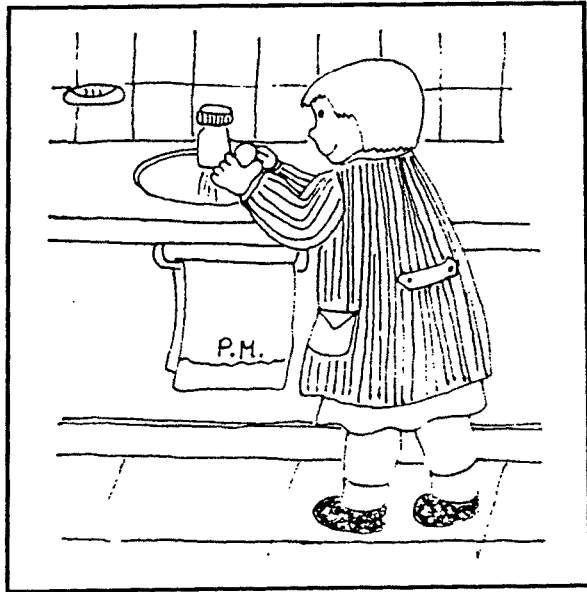
8

9

10

11

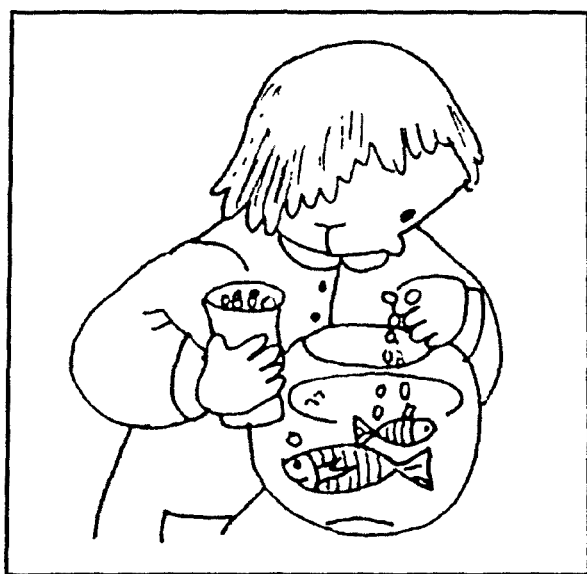
12

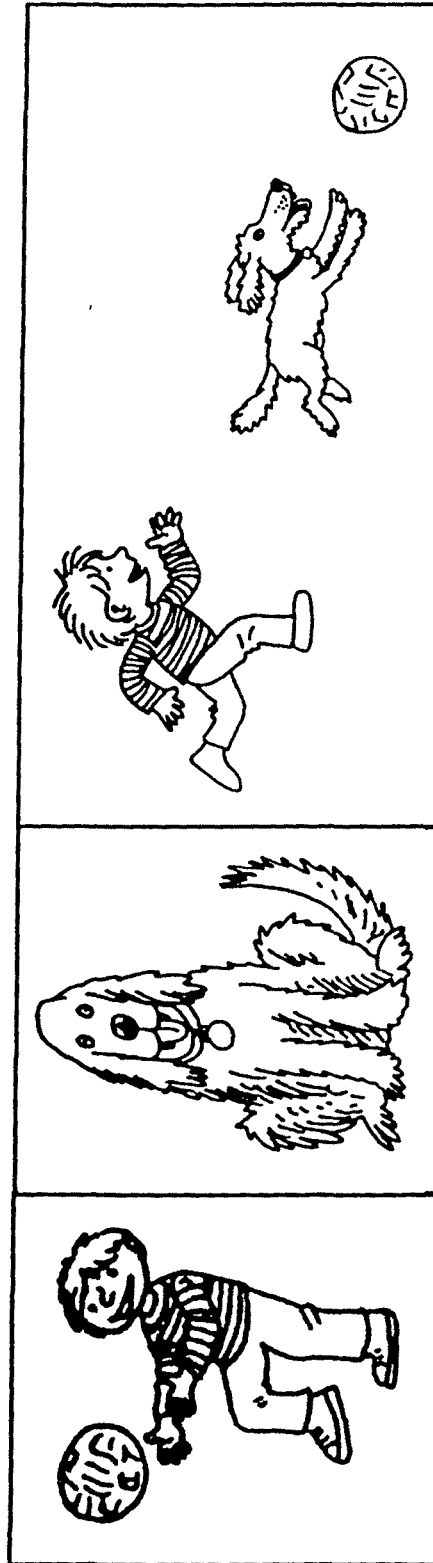
13

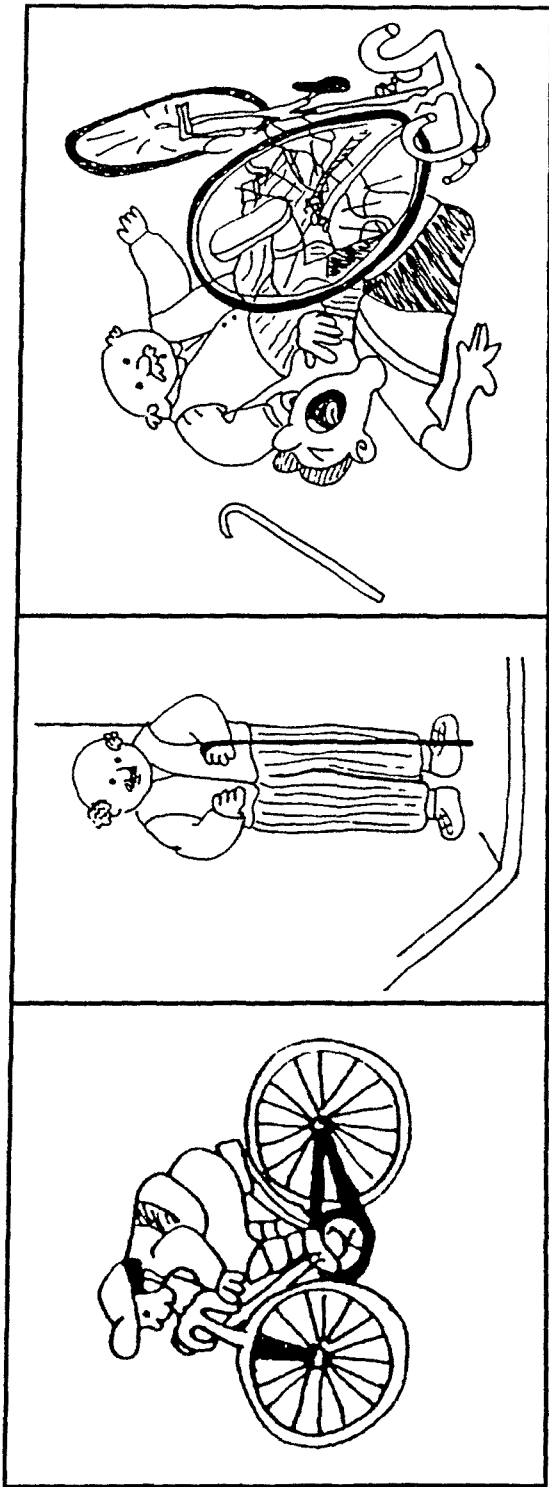
14

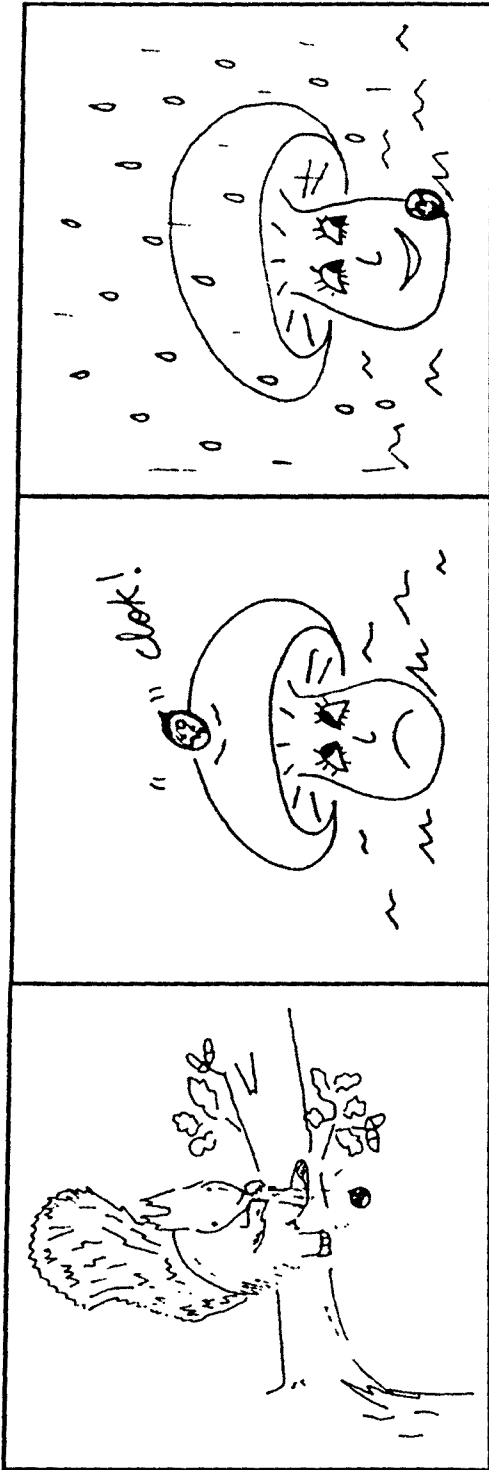
15

1

2

3

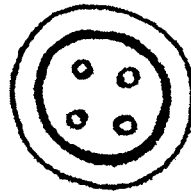
1

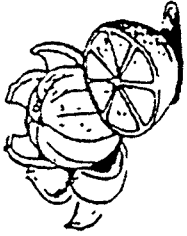
6

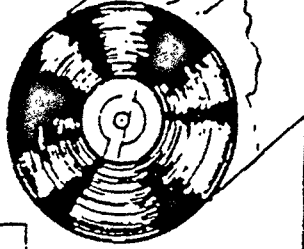
11

2

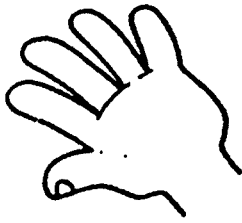
7

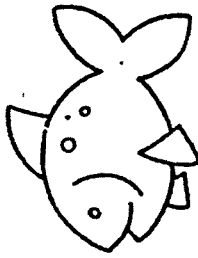
12

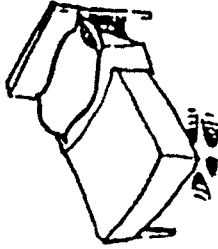
3

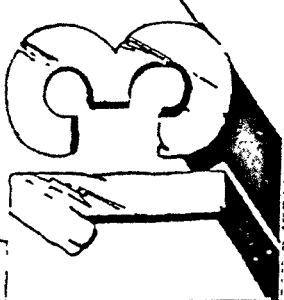
8

13

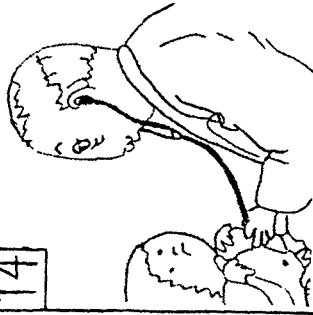
4

9

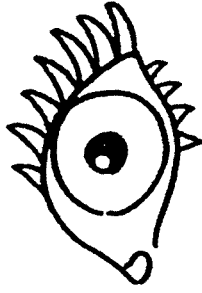
14

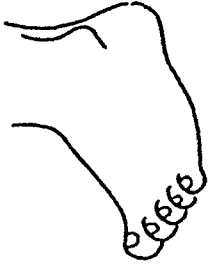
16

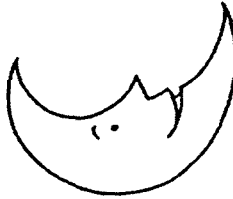
5

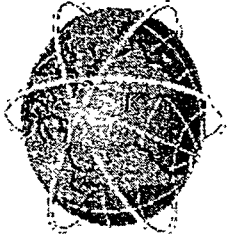
10

15

17

Sò un esquirò que viui en un auet deth bòsc de Baricauua.

Era tardor me cau arremassar escares, aurassi e pinhons entà passar un bon iuèrn, e dera madeisha manèra que jo arremassi causes tà minjar, vosati auetz d'aprèner fòrça causes en estudi durant eth cors entà poder passar un bon ostiu.

Ara er iuèrn s'a acabat. Es arbes son plei de huelhes. Es prats s'aumplissen de flors. Es frutes maduren. Bèri animaus se desuelhen. Era temperatura ei mès doça. Plò soent e quauqui dies i a tronada.

Maria auie un pialèr de joguets ena sua cramba. Ath delà des joguets que li crompauen es sòns pairs, i èren es que li regalauen es sòns oncles, cosins e pairins, o es sòns amics enes hèstes d'aniversari. Ena cramba non i auie pas horat, tot ac aumplien es joguets, que s'apilerauen enes estatgères, dessus der armari, ena tauleta de net, en lhet o en solèr madeish.

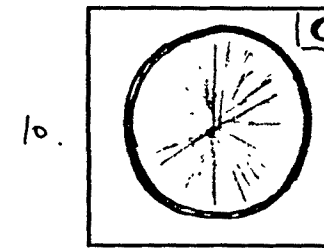
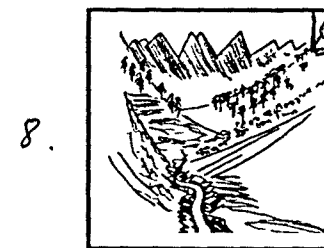
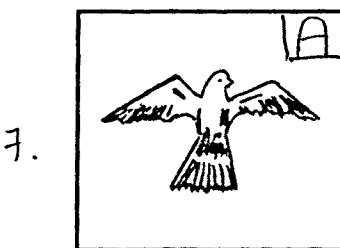
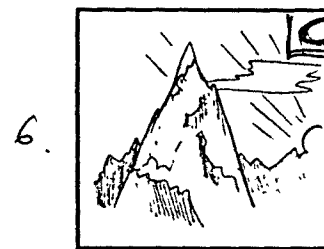
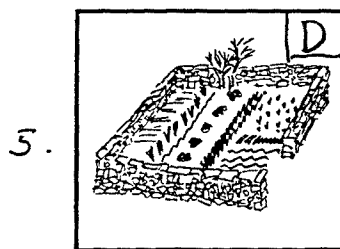
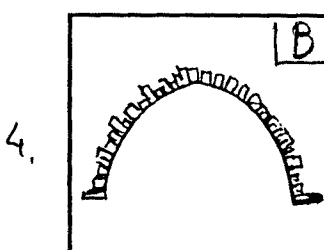
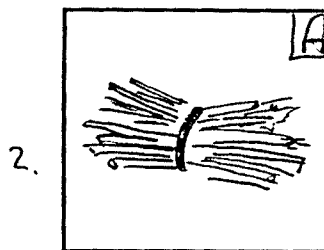
ESCOLA

NOM

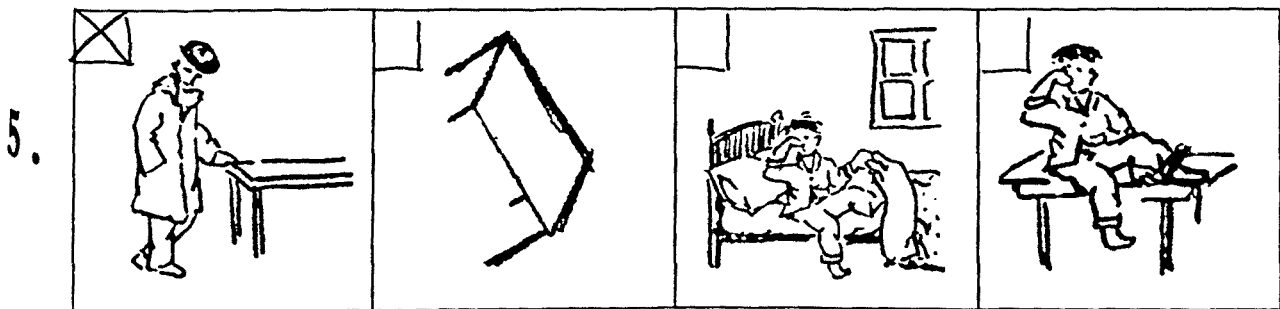
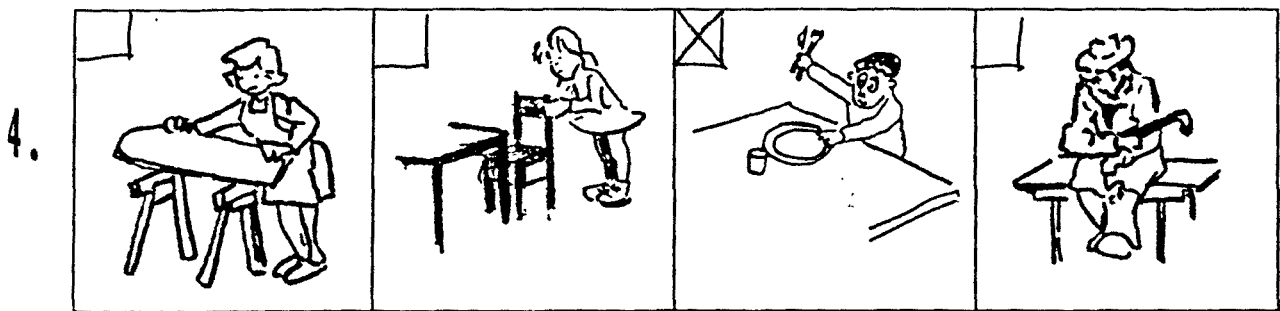
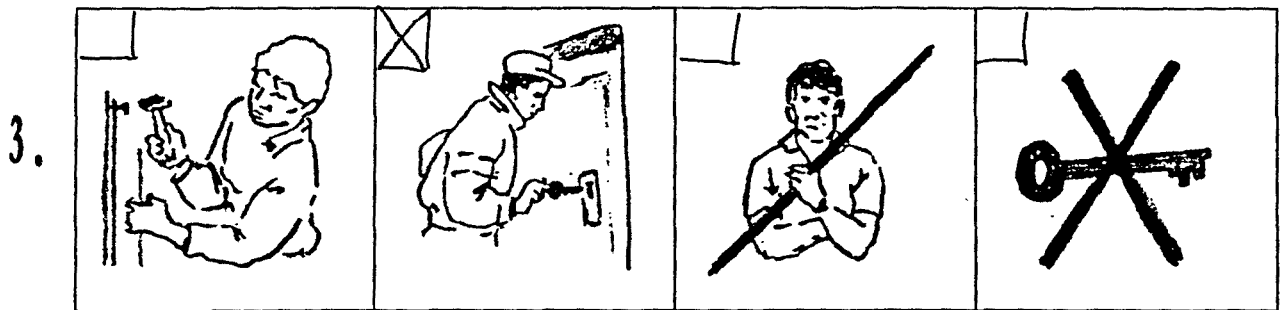
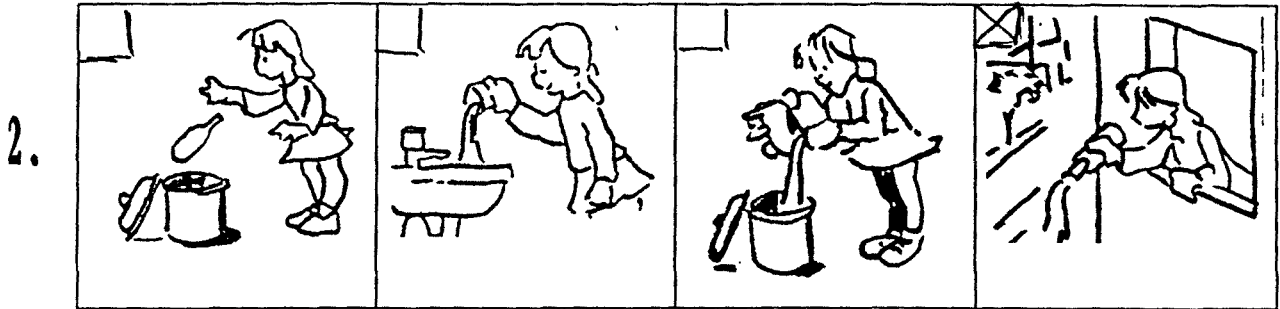
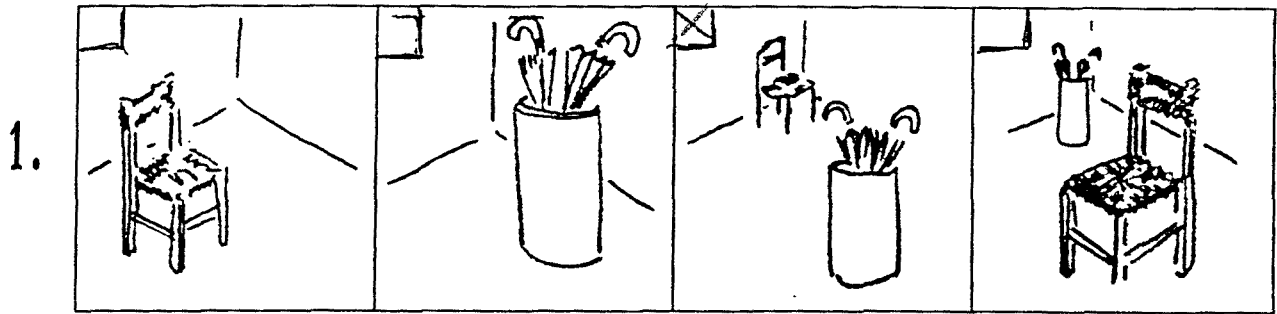
PROVA D'ARANÈS (CM)

PRÒVA DE COMPRESION ORAU

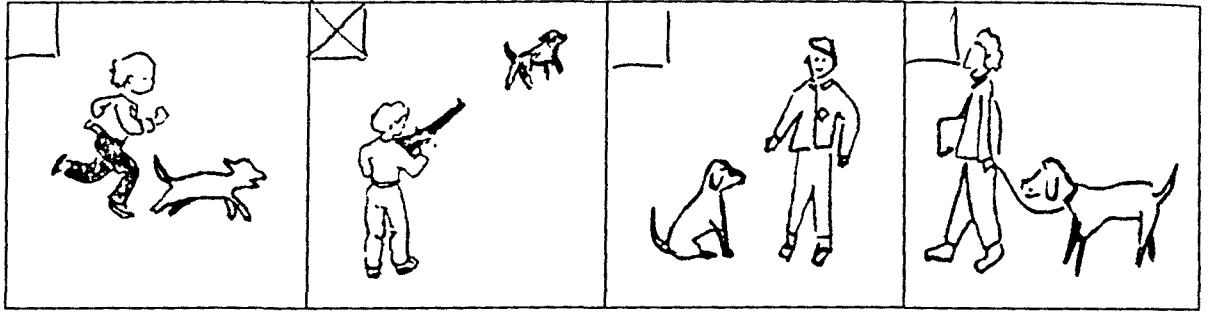
Exercici 1

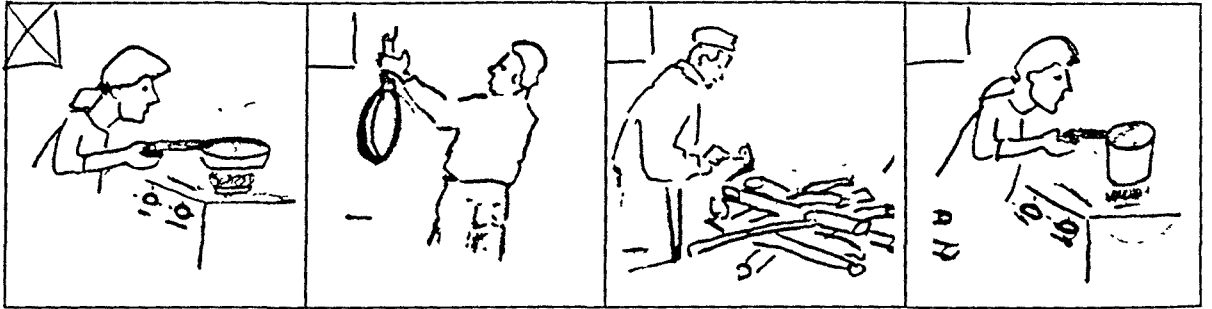
Exercici 2

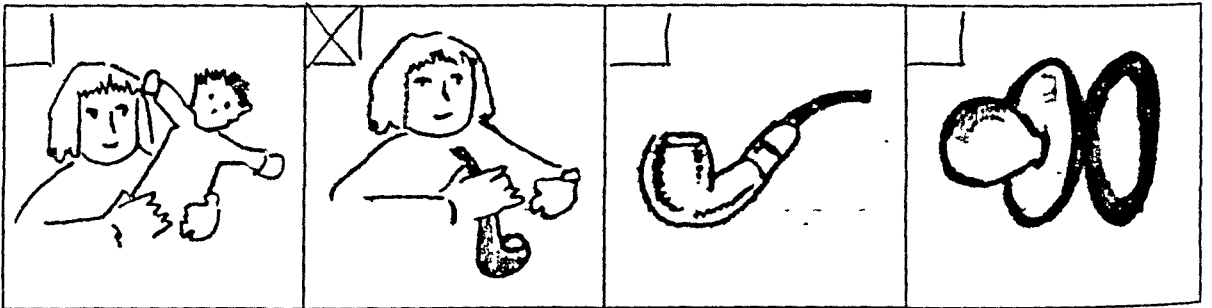
6.

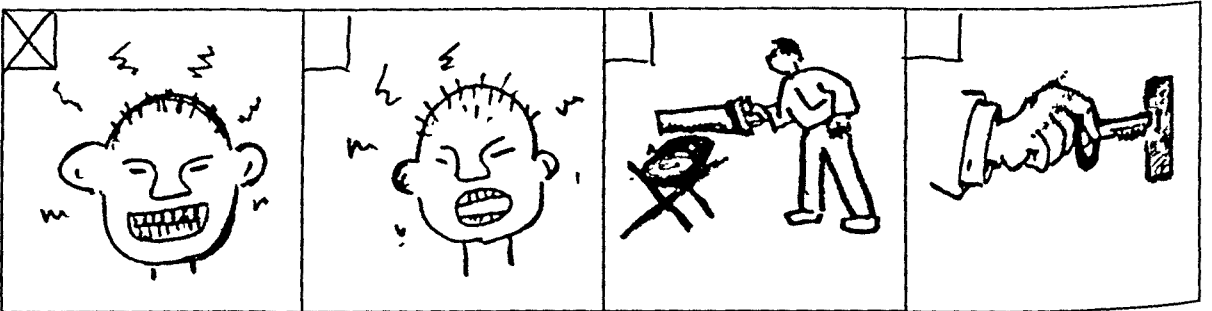
7.

8.

9.

Exercici 3

Tèxt numerò 1

	A	B	C	D
1	☐	☐	☒	☐
2	☒	☐	☐	☐
3	☐	☐	☒	☐
4	☐	☐	☐	☒

Tèxt numerò 2

	A	B	C	D
1	☒	☐	☐	☐
2	☐	☒	☐	☐
3	☐	☐	☒	☐
4	☐	☐	☒	☐

Tèxt numerò 3

	A	B	C	D
1	☐	☐	☒	☐
2	☐	☐	☐	☒
3	☐	☒	☐	☐
4	☐	☐	☐	☒

PRÒVA DE MORFOSINTAXI

Exercici 1

1. Aguest coche ei polit.
Aquest coches corren molt.
2. Voi que tu vengues a veir eth mèn ordinador.
Voi que vosati emaguesques a veir es mèns jòcs.
3. Aué, Joan ditz que se'n vò anar tà casa.
Ager, Joan diria que volie anar tath cine.
4. Quan ei era ora, pren e sues causes e se'n va.
Quan siguec era ora, prenem es sues causes en se n'anèc.
5. Aquestes causes non caben pas en coche.
Tota aquesta ròba non can pas en coche.
6. Quan mos cride, anam a jugar ena plaça.
Aquesta tarde mos cridarà e amararà a jugar ena plaça.
7. Eth mèn frair ei mès gran que jo.
Era mia germana ei mès grana que jo.
8. M'agrade eth bòsc de pins que i a ena montanha deth mèn pòble.
M'agraden es arbes d'auets dera Val d'Aran.
9. S'eth vò ac haram aué madeish.
S'eth ac ac haríem deman madeish.

Exercici 2

1. Nosati portam es begudes
Eri *portaran es begudes*.....
2. Aqueth paper ei auriò
Aquera flor ei auriola.....
3. È portat un libre molt polit
È portat un libre molt polit.....
4. Enquan a hèt bon temps
Est'an passat. *Èt bon temps*.....
5. A nosati tostemp mos ac diden
A. eri. lo temp. li. ac diden.....
6. Se vòs que t'ac diga, ac harè quan volga
Se volesses que t'ac diga, ac harè quan volga

Exercici 3

1. Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. òc que _____
 lo semble
 li semble
 ne semble
2. Se vas entara hèsta, _____
 pòrta'c quauquarren
 pòrta-i quauquarren
 pòrta-lis quauquarren

3. Ditz que non li ès simpatic. E tu qué_____penses?

- li
- ne
- ac

4. _____vestit t'agrade mès?

- Qué
- Quau
- Quin

5. Aquera bicicleta tua m'agrade. _____.

- Me la venes?
- Me venes?
- Ac venes?

6. Vòlen que les dongues aquerò. _____.

- L'ac das?
- Los i das?
- Les ac das?

7. Vò que li dongues aqueres causes. _____.

- Los i das?
- Lis das?
- Les ac das?

8. Empòrta-_____quauquarren entà vrespalhar.

- lo
- te'n
- li

9. M'an dat açò entà tu. Vòs que_____donga?

te

t'ac

te lo

10. A on ei? Non lo veigui_____.

entre

darrèr

enlòc

11. Aué auem vist_____Maria

era

a

ara

12. M'an hèt a vier_____t'ajudèssa.

entà que

perque

tà

13. A on son es mainatges?_____en pati.

jòguen

estàn jogant

jogaràn

14. Volíem veir a Joan, mès_____.

non ère

non i ère

non estaue

15. De libres, ja non n'auem_____.

cap

ningun

bric

16. Crida a Joan, que me pensi qu'ei_____

a naut

naut

en naut

17. Jo ja sò tan gran_____tu.

com

coma

que

18. _____ei Joan?

On

A on

En on

19. Açò m'ac an dat_____tu.

entà

per

de

20. Joan non viu pas aciu, viu_____pòble deth costat.

en eth

en

ath

PRÒVA D'ORTOGRAFIA

Er Gsiau novat anerem tota era família a l'as an
ua setmana ena cabana queth mèn onelè
à ath cap d'un coreth que va ena ribera
deth Varrades. Era cabana ei età de husta
è peira iamb eth tèt de bases è lavades,
es hièstres son petites è pintades de verd.

Era mia mare è jòs vivien en ua casa
tota solata a un quart d'hora deth poble,
ath cant d'era carretera. Eth là ere naut,
clar, dubert. Era casa avie balcos a tres
farsades, es hièstres eren plan granes tamb
conhabents de husta ès color ròi. Daquin
vediam tot eth vilatge.

PRÒVA DE COMPRESION ESCRITA

Exercici 1

CÒTH

X	gòrja
	coche
	còr
	gòi

PEU

	pau
	cau
X	pè
	cabelh

PELHÒT

	pèth
X	pelha
	sabatòt
	pau

PONIN

	polit
	luenhan
/	petit
	jove

JAUNE

X	auriò
	jove
	mestre
	clar

RÒI

	dolent
X	vermelh
	gòi
	ròc

GRAPAUD

	mau
	senhau
	urpa
X	sapo

ENDONVIAT

X	corrècte
	horaviat
	escuro
	enviat

LIMANDA

	directora
	caisha
	armari
X	citron

BROMA

	jòc
X	bòira
	lordèra
	branca

Exercici 2

1. Non dèishes es causes _____.

- escampades
- escapilhades
- escapades
- estonades

2. È anat a crompar pan e m'an dit que no'n _____ bric.

- deishaue
- demoraue
- arturaue
- quège

3. Es _____ s'an minjat es huelhes der arbe.

- lèrmes
- tèrmes
- cendres
- vèrmes

4. Se m'a trincat era bicicleta. Me la pòs _____?

- arturar
- virar
- apraiar
- crubar

5. Era nhèu_____ deth cèu en iuèrn.

- cau
- lhèue
- ges
- què

6. Vosati,_____! Qu'arribaram tard!

- apraiatz-vos
- hèt看 lèu
- arturatz-vos
- anatz

7. Eth camin_____ peth darrèr dera glèisa.

- marche
- què
- saute
- passe

8. Qué as_____ entà esdejuar?

- deishat
- prenut
- dit
- sentut

9. Damb tant de_____ non pogui enténer arren.

- heired
- tapatge
- gent
- trabalh

Exercici 3

Era mair de Joan codine fòrça bon. Mès un bèth dia, en trèir eth café deth huec, se li virèc eth palon e s'escaudèc era man e eth braç enquia eth code.

Eth pair ère de viatge e Joan la hec sèir en fautulh, li guaric era cremada tamb alcoòl e, entà que non auesse de hèr arren, li prometec qu'aqueth ser harie eth madeish eth sopar.

Aquera net non mingèren sonqu'arròs borit. Era fraia petita ploraue e era mair didec a Joan que li cantèsse ua cançon entà endormí-la.

1. Qué hè era mair de Joan?

- Un café fòrça bon.
- Un minjar fòrça bon.
- Un sopar fòrça bon.
- Pren eth café.

2. Qué li passèc ara mair?

- S'escaudèc era cama.
- Se cremèc damb era lèit.
- Se cremèc era man e eth braç.
- Queigüec.

3. Qué mingèren tà sopar?

- Misharnons.
- Se n'anèren a dormir sense sopar.
- Pòga causa.
- Lèit.

4. Qué didec era mair a Joan?

- Que se n'anèsse a dormir.
- Que hesse a dormir ara fraia.
- Que non cantèsse per que non la deishaue dormir.
- Que se'n volie anar a dormir.

A ua mainada li queigueren es mericles en un horat quan hège ara amagadèra ara ora deth pati. Eth esperit deth collègi se li apareishec, virat en un vielh damb un libre de condès ath dejós deth braç quèrre, tamb uns mericles d'aur ena man dreta.

Eth vielh demanèc ara mainada s'èren es mericles qu'auie perdut. Era responec que non.

Dempús, eth vielh treigues uns mericles d'argent e demanèc ara mainada s'èren aqueri, mès era mainada tornèc a díder que non.

Finauments, eth vielh treigues dera pòcha es mericles dera mainada e les ac dèc e li dídec: "Era tua aunestedat ei çò de mès valorós. Non càmbies jamès era tua manèra d'èster."

Era se n'anèc contenta tà casa e condèc a toti çò que li auie passat.

Un mainatge qu'escotèc çò qu'era mainada auie condar, se n'anèc entath pati e lancec ua bòla en horat.

Eth esperit deth collègi se li apareishec damb ua bòla d'aur ena man e li demanèc s'aquera ère era sua.

Eth mainatge responec: "Tiò qu'ei era mia!".

Eth esperit li dídec: "Era tua ambicion non t'a deishat veir. Non te darè pas era bòla d'aur. Te darè era tua e saja de cambiar d'aué enlà".

1. A on perdec es lunetes era mainada?

- En casa.
- En un horat deth camin.
- En carrèr.
- En collègi.

2. Qué hège era mainada quan perdec es lunetes?

- Corrie.
- Cercaue ua pilòta amagada.
- S'auie perdut.
- Jogaue.

3. Quines son es darrères paraules qu'eth vielh dídec ara mainada?

- Que sagèsse de cambiar eth comportament.
- Que non cambièsse jamès eth sòn comportament.
- Qu'ac anèsse a condar tot as auti.
- Que non condèsse ad arrés çò que li auie passat.

4. Qué didec eth vielh ath mainatge?

- Que cambièsse de comportament.
- Qu'ère un pèc e que non lo volie veir.
- Que non trobaue era sua bòla.
- Que cridèsse ara mainada.